

يوحنا

يوحنا رسول جي معرفت خوشخبري

تعارف

يوحنا عيسيٰ مسيح جي ٻارهن رسولن مان هڪ هوم جنهن جي معرفت خوشخبري جي هن ڪلام ۾ عيسيٰ مسيح کي خدا جي ابدي ڪلام جي حيثيت سان پيش ڪيو ويو آهي. هن پاڪ ڪتاب جو پهريون حصو عيسيٰ مسيح جي طرح طرح جي معجزن کي پيش ڪري ٿو. هر معجزو سان سمجھائي ڏني وڃي ٿي، جيڪا ٻڌائي ٿي ته معجزو جي ذريعي ڪهڙي روحاني ڳالهه ظاهر ڪئي وئي آهي. پاڪ ڪتاب جو هي حصو ٻڌائي ٿو ته ڪن ماڻهن ڪيئن عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو ۽ ان جا پوئلڳ بڻيا، جڏهن ته ٻين سندس مخالفت ڪئي ۽ ايمان آڻڻ کان انڪار ڪيائون. تيرهين کان سترهين باب تائين عيسيٰ مسيح جي گرفتاري واري رات وقت سندس شاگردن سان قريبي رفاقت جو مفصل بيان آهي. ان کان سواءِ پنهنجي شاگردن کي پنهنجي وڃڻ کان پوءِ واري زندگيءَ لاءِ تيار ڪرڻ ۽ سندن همت افزائيءَ جا لفظ پڻ لکيل آهن. هن پاڪ ڪتاب جا آخري باب اسان کي عيسيٰ مسيح جي گرفتاريءَ کيس ڪورٽ ۾ پيش ڪرڻ، صليب تي چاڙهڻ، سندس مٿن مان جيئرو ٿي اٿڻ ۽ ان کان پوءِ پنهنجي شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ بابت ٻڌائين ٿا.

يوحنا جي هن پاڪ ڪتاب ۾ عيسيٰ مسيح جي وسيلي مليل دائمي زندگيءَ واري نعمت تي زور ڏنو ويو آهي. اها هڪڙي اهڙي نعمت آهي جيڪا هن زندگيءَ ۾ شروع ٿي ٿي ۽ انهن کي ملي ٿي، جيڪي عيسيٰ مسيح کي رستوم سچ ۽ زندگي ڪري قبول ڪن ٿا. هن پاڪ ڪتاب

جي نمايان خاصيت هيءَ آهي ته انهيءَ ۾ روحاني حقيقتن کي بيان ڪرڻ لاءِ روزاني زندگيءَ جي عام شين کي علامت طور استعمال ڪيو ويو آهي، جهڙوڪ: پاڻي، ماني، روشني، ريدار ۽ سندس ريدون ۽ انگورن جو باغ ۽ سندس ميوو.

ستاءُ

۱۸-۱:۱	تمهيد: ابدی کلام جو ذکر
	حضرت يحيٰ پتسما ڏيڻ وارو ۽ عيسيٰ مسيح جا پھريان شاگرد
۵۱-۱۹:۱	عيسيٰ مسيح جي عام خدمت
۵۰:۱۲-۱:۲	يروشللم شهر ۾ ۽ ان جي آس پاس آخري ڏينهن
۴۲:۱۹-۱:۱۳	عيسيٰ مسيح جو مٿن مان جي اٿڻ ۽ ڏيکاري ڏيڻ
۳۱-۱:۲۰	خاتمو: گليل علائقي ۾ هڪ ٻي ڏيکاري ڏيڻ
۲۵-۱:۲۱	

يوحنا

يوحنا رسول جي معرفت خوشخبري

زندگيءَ جو ڪلام

① دنيا جي شروعات کان اڳي ئي ڪلام موجود هو، ڪلام خدا سان هو ۽ ڪلام خدا هو. ② اهو ئي شروعات ۾ خدا سان هو. ③ سڀئي شيون هن جي وسيلي پيدا ٿيون آهن ۽ جيڪا به شيءِ پيدا ٿي آهي، سا هن کان سواءِ نه بڻائي ويئي آهي. ④ ڪلام ئي زندگي ڏيندڙ هو ۽ اها زندگي ئي انسانن لاءِ روشني هئي. ⑤ روشني اونداهه ۾ چمڪي ٿي ۽ اونداهه ڪڏهن به روشنيءَ تي غالب نه آئي آهي.

⑥ يحيي نالي هڪڙو شخص آيو، جيڪو خدا وٽان موڪليو ويو هو.
 ⑦ اهو شاهد ٿي آيو ته جيئن روشنيءَ بابت شاهدي ڏئي ۽ سڀني ماڻهو ان
 روشنيءَ تي ايمان آڻين. ⑧ هو پاڻ ته روشني نه هوم پر روشنيءَ بابت شاهدي
 ڏيڻ لاءِ آيو هو. ⑨ اها سچي روشني جيڪا هر هڪ انسان تي چمڪي
 ٿي سا اچڻ واري هئي.

⑩ ڪلام دنيا ۾ هو ۽ هن جي ئي وسيلي دنيا پيدا ڪئي ويئي، ته به دنيا
 هن کي نه سڃاتو. ⑪ هو پنهنجن وٽ آيو، مگر پنهنجن کيس قبول نه ڪيو.
 ⑫ پر جن به کيس قبول ڪيو يعني مٿس ايمان آندو، تن کي اهو حق ڏنائين ته
 هو خدا جا ٻار ٿين. ⑬ اهي رواجي طرح جسماني خواهش يا انساني مرضيءَ
 سان خدا جا ٻار نه ٿيا، پر خدا خود کين پنهنجو ٻار بڻايو.

⑭ ڪلام انساني صورت ۾ آيو ۽ اچي اسان سان گڏ رهيو. اسان سندس
 جلوو ڏٺو، جيڪو هن کي پيءُ جي هڪڙي ئي فرزند هئڻ ڪري مليو ۽
 هو فضل ۽ سچائيءَ سان پرپور هو.

⑮ يحيي هن بابت شاهدي ڏيندي وڌي واکي چيو هو ته ”هي اهو آهي،
 جنهن بابت مون چيو هو ته ’جيڪو منهنجي پٺيان ٿو اچي سو مون کان وڏو
 آهي، ڇاڪاڻ جو هو منهنجي پيدا ٿيڻ کان اڳي ئي موجود هو.“

⑯ هن جي فضل جي گهڻائيءَ جي ڪري اسان سڀني کي بخشش پٺيان
 بخشش ملي آهي. ⑰ شريعت موسيٰ جي معرفت ملي، پر فضل ۽ سچائي
 عيسيٰ مسيح جي معرفت مليا. ⑱ ڪنهن به ماڻهوءَ خدا کي ڪڏهن ڪونه
 ڏٺو آهي پر سندس اڪيلي ئي فرزند، جيڪو سندس پاسي ۾ آهي، تنهن
 ئي کيس ظاهر ڪيو آهي.

يحيي بپتسما ڏيڻ واري جي شاهدي

(متي ۱۲: ۱-۳، مرقس ۱: ۱-۸، لوقا ۱: ۳-۱۸)

⑲ يحيي جي شاهدي هن طرح آهي ته جڏهن يروشلم جي يهودي اڳواڻن
 يحيي ڏانهن ڪاهن ۽ لاوي موڪليا، جن اچي ڪائس پڇيو ته ”تون ڪير
 آهين؟“ ⑳ تڏهن يحيي جواب ڏيڻ کان انڪار نه ڪيو، بلڪ ڪليو ڪلايو

صاف چئي ڏنائين ته ”آءُ مسيح نه آهيان.“ (۲۱) انهن پڇيس ته ”پوءِ تون ڪير آهين؟ ڇا تون الياس نبي آهين؟“ يحيي ورائين ته ”نم آءُ الياس نه آهيان.“ انهن چيو ته ”ڇا پلا تون [۱] اهو نبي آهين، جيڪو اچڻو آهي؟“ يحيي ورائين ته ”نه.“ (۲۲) تنهن تي انهن چيس ته ”پوءِ ٻڌاءِ ته تون ڪير آهين؟ اسان کي جواب وٺي انهن کي ٻڌائڻو آهي جن اسان کي موڪليو آهي. تون پنهنجي بابت ڇا ٿو چوين؟“

(۲۳) تنهن تي يحيي يسعياہ نبيءَ جا هي لفظ ورجايا ته

”آءُ اهو آواز آهيان، جو رڻپٽ ۾ پڪاري ٿو ته

’خداوند جي لاءِ واٽ سڌي ڪريو.“

(۲۴) جن کي موڪليو ويو هو تن مان ڪي فريسي هئا. (۲۵) سو انهن يحيي کان پڇيو ته ”جيڪڏهن تون نه مسيح آهين، نه الياس نبي آهين ۽ نڪو اهو نبي آهين ته پوءِ تون ڇو ٿو بپتسما ڏين؟“ (۲۶) يحيي جواب ڏنو ته ”آءُ پاڻيءَ سان بپتسما ڏيان ٿو. اوهان منجهه ڪو اهڙو آهي جنهن کي اوهين نه ٿا سڃاڻو (۲۷) ۽ هو مون کان پوءِ اچي رهيو آهي. پر آءُ انهيءَ لائق به نه آهيان جو سندس جتيءَ جون ڪهيون ڪوليان.“

(۲۸) اهي سڀ ڳالهيون بيت عنياه ۾ اردن درياءَ جي اڀرندي پاسي ٿيون، جتي يحيي بپتسما ڏيئي رهيو هو.

خدا جو گهڻو

(۲۹) ٻئي ڏينهن تي يحيي عيسيٰ کي پاڻ ڏانهن ايندي ڏسي چيو ته ”ڏسوم هي خدا جو گهڻو آهي، جيڪو دنيا جا گناهه کڻي وڃي ٿو. (۳۰) هي اهو ئي آهي جنهن بابت مون چيو هو ته منهنجي پٺيان هڪ اهڙو شخص ٿو اچي جيڪو مون کان وڏو آهي، ڇالاءِ جو هو منهنجي پيدا ٿيڻ کان اڳي ئي موجود هو. (۳۱) مون کيس نه ٿي سڃاڻو. پر آءُ پاڻيءَ سان بپتسما ڏيندو آيس، انهيءَ لاءِ ته هو بني اسرائيل جي اڳيان ظاهر ٿي.“

[۱] اهو نبي: جيئن ته ماڻهن جو خيال هو ته هڪ نبي ايندو جيڪو مسيح جي اچڻ بابت ٻڌائيندو.

③۲ يحيي شاهدي ڏيندي چيو ته ”مون پاڪ روح کي ڪبو تر وانگر آسمان مان لهندي ۽ مٿس ويهندي ڏٺو آهي.“ ③۳ مون اڃا تائين به کيس نه سڃاتو هوم پر خدا جنهن مون کي پائيءَ سان ٻيٽسما ڏيڻ لاءِ موڪليو آهي تنهن مون کي چيو ته ’تون جنهن ماڻهوءَ تي روح کي لهندو ۽ ويهندو ڏسين سو ئي ائين جيڪو ماڻهن کي پاڪ روح سان ٻيٽسما ڏيندو.“ ③۴ مون اهو ڏٺو آهي ۽ شاهدي ٿو ڏيان ته هيءُ خدا جو فرزند آهي.“

عيسيٰ جا پهريان شاگرد

③۵ ٻئي ڏينهن تي وري يحيي پنهنجن ٻن شاگردن سان گڏ ٻين هو ③۶ ته اتي هن عيسيٰ کي لنگهندي ڏٺو. تنهن تي هن عيسيٰ ڏانهن نھاري چيو ته ”ڏسوم اهو اٿو خدا جو گهڻو.“ ③۷ ٻنهي شاگردن يحيي کي اهو چوندي ٻڌو ۽ هو عيسيٰ جي پٺيان هليا ويا. ③۸ عيسيٰ ڦري انهن کي پنهنجي پويان ايندي ڏسي چيو ته ”اوهان کي ڇا گهرجي؟“ تنهن تي انهن جواب ڏنو ته ”اي ربي (يعني استاد)! اوهين ڪٿي رهو ٿا؟“ ③۹ عيسيٰ جواب ڏنو ته ”هلي ڏسو.“ پوءِ اهي ساڻس گڏ هليا ۽ اها جاءِ ڏٺائون جتي هو رهندو هو ۽ اهو ڏينهن هن سان گڏ گذاريائون. اهو اٽڪل ٽپهريءَ جو وقت هو.

④۰ جن ٻن ڄڻن يحيي جي ڳالهه ٻڌي هئي ۽ عيسيٰ جي پٺيان هليا ويا هئا، تن ۾ هڪڙو شمعون پطرس جو ڀاءُ اندرياس هو. ④۱ جلد ئي اندرياس پنهنجي ڀاءُ پطرس کي ڳولي لڌو ۽ کيس ٻڌايائين ته ”اسان مسيح کي ڏٺو آهي.“ (مسيح جي معنيٰ ”مسح ڪيل“ آهي) ④۲ پوءِ هو شمعون کي عيسيٰ وٽ وٺي آيو. عيسيٰ هن ڏانهن نھاري چيو ته ”تون يوحنا جو پٽ شمعون آهين، تون ڪيڏا جي نالي سان سڏين.“

① اي ربي (يعني استاد): ترجمي ۾ بريڪيت ۾ ڏنل لفظ اصلي متن ۾ ڏنل آهن. هتي عبراني لفظ ”ربي“ جي سمجھائڻ لاءِ ليڪڪ يوناني لفظ ڏئي ٿو جنهن جي معنيٰ آهي ”استاد.“ ڏسو ۱: ۴۱ پڻ.

② ڪيڏا: يا پطرس، جن جي معنيٰ آهي ”ٽڪر“.

فلپس ۽ نثن ايل کي سڏڻ

④۳ ٻئي ڏينهن تي عيسيٰ گليل ڏانهن وڃڻ جو ارادو ڪيو. هو وڃي فلپس سان مليو ۽ کيس چيائين ته ”منهنجي پٺيان اچ.“ ④۴ فلپس بيت صيدا شهر جو ويٺل هوم جتي اندرياس ۽ پطرس به رهندا هئا. ④۵ فلپس نثن ايل کي گولي لڌو ۽ کيس ٻڌايائين ته ”اسان کي اهو مليو آهي، جنهن بابت موسيٰ توريت ۾ لکيو آهي ۽ ٻين نبين پڻ لکيو آهي. اهو عيسيٰ يوسف جو پٽ آهي ۽ ناصرت کان آيو آهي.“ ④۶ نثن ايل هن کي چيو ته ”ناصرت مان به ڪا چڱي شيءِ نڪري سگهي ٿي ڇا؟“ تنهن تي فلپس چيس ته ”پلا هلي ڏس.“

④۷ جڏهن عيسيٰ نثن ايل کي پاڻ ڏانهن ايندي ڏٺو ته ڏهن سندس بابت چيائين ته ”اجهوءَ هي بني اسرائيل جو سچو ماڻهو اٿو، هن ۾ ڪابه ڏنگائي ڪانه آهي.“ ④۸ تنهن تي نثن ايل کائس پڇيو ته ”اوهين مون کي ڪيئن ٿا سڃاڻو؟“ عيسيٰ ورائيس ته ”فلپس جي تو کي سڏڻ کان اڳ ۾ مون تو کي انجیر جي وڻ هيٺان ڏٺو.“ ④۹ نثن ايل چيو ته ”استاد! اوهين ته خدا جا فرزند آهيو. اوهين بني اسرائيل جا بادشاهه آهيو.“ ⑤۰ عيسيٰ چيس ته ”ڇا تون انهيءَ ڪري ايمان ٿو آئين جو مون تو کي ٻڌايو ته مون تو کي انجیر جي وڻ هيٺ ڏٺو هو؟ تون هن کان به وڏيون ڳالهيون ڏسندين.“ ⑤۱ پوءِ وڌيڪ چيائين ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهين آسمان ڪلندو ڏسندا ۽ خدا جا ملائڪا ابن آدم تي نازل ٿيندا ۽ مٿي ويندا ڏسندا.“

قانا ۾ شادي

① ٽئين ڏينهن تي گليل جي قانا شهر ۾ ڪا شادي هئي ۽ عيسيٰ جي ماءُ به اتي آيل هئي. ② عيسيٰ ۽ سندس شاگردن کي به انهيءَ شاديءَ جي دعوت مليل هئي. ③ جڏهن مٿي ختم ٿي ويئي ته عيسيٰ جي ماءُ کيس چيو ته ”هنن وٽ مٿي آهي ئي ڪانه.“ ④ تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”امام

تون مون کي چوڻي چوين، منهنجي گهڙي اڃا ڪانه آئي آهي. ” ⑤ تنهن تي عيسيٰ جي ماءُ نوڪرن کي چيو ته ”جيئن هو چوي تيئن ڪريو.“ ⑥ اتي يهودين جي پاڪائيءَ جي رسم موجب پٿر جا چمھ مت رکيل هئا. هر هڪ مت ۾ اٽڪل هڪ سؤ ليٽر مائي سگهيا ٿي. ⑦ عيسيٰ نوڪرن کي چيو ته ”هي مت پاڻيءَ سان ڀريو.“ سو هنن اهي مت ڀري تمار ڪري ڇڏيا. ⑧ پوءِ هنن کين چيو ته ”هاڻي انهن مان ڪجهه ڪڍي شاديءَ جي منتظم اعليٰ وٽ کڻي وڃو.“ سو هو اهو کڻي ويا. ⑨ منتظم اعليٰ اهو پاڻي چڪيوم جيڪو هاڻي مٺي ٿي پيو هو. کيس خبر ڪانه هئي ته هيءُ ڪٿان آيو آهي، پر نوڪرن جن پاڻي ڪڍيو هو تن کي خبر هئي. سو هنن گهوت کي گهرايو ⑩ ۽ کيس چيائين ته ”سيڪو ماڻهو پهريائين سٺي مٺي پيش ڪندو آهي ۽ جڏهن ماڻهو پي ڏي ڪندا آهن، ته پوءِ سادي مٺي پيش ڪندو آهي. پر تون وري سٺي مٺي هن مهل تائين بچائي رکي هئي.“

⑪ هيءُ عيسيٰ جي معجزن جي شروعات هئي، جا هن گليل جي شهر قانا ۾ ڪري پنهنجو جلوه ظاهر ڪيو ۽ سندس شاگردن مٿس ايمان آندو. ⑫ تنهن کان پوءِ عيسيٰ، سندس ماءُ، ڀائر ۽ سندس شاگرد ڪفرناحوم شهر ۾ ويا جتي هو ڪجهه ڏينهن رهيا.

عيسيٰ جو هيڪل ۾ وڃڻ

(متي ۱۲: ۲۱-۱۳، مرقس ۱۱: ۱۵-۱۷، لوقا ۱۹: ۴۵-۴۶)

⑬ يهودين جي عيد فصح ويجهي هئي ۽ عيسيٰ يروشلم ڏانهن ويو. ⑭ اتي هن وڃي ڏٺو ته ماڻهو هيڪل ۾ ڍڳام ڍڳام ڍڳام ۽ ڪبوتر وڪڻي رهيا آهن ۽ صراف به پنهنجا صندل رکيو ويٺا آهن. ⑮ تنهن تي هن نورين جو چمڪ ٺاهي انهن سڀني کي سندن رڍن ۽ ڍڳن سميت هيڪل مان هڪالي ڪڍي ڇڏيو ۽ صرافن جا پيسا اڇلائي سندن صندل اونڌا ڪري ڇڏيائين. ⑯ ڪبوتر وڪڻڻ وارن کي چيائين ته ”اهي هتان ڪٿي وڃو. منهنجي پيءُ جي گهر کي بازار نه بڻايو.“ ⑰ تڏهن سندس شاگردن کي اهو لکيو ياد آيو ته ”اي خدا! تنهنجي گهر لاءِ منهنجي غيرت مون کي جلائيندي.“

⑱ پوءِ يهودي اڳواڻن کيس چيو ته ”تو کي ڪهڙو حق آهي جو تون ائين ڪرين ٿو؟ جيڪڏهن ڪو حق ائيني ته اسان کي معجزو ڏيکار.“ ⑲ عيسيٰ ورائين ته ”اوهين هن هيڪل کي ڊاهيو ته آءُ اها ٽن ڏينهن ۾ وري ٺاهيندس.“

⑳ تنهن تي انهن اڳواڻن چيس ته ”هن هيڪل کي نهڙ ۾ چائيتاليهه ورهيه لڳا آهن. تون وري اها ٽن ڏينهن ۾ ڪيئن ٺاهيندين؟“ ㉑ پر عيسيٰ ته پنهنجي بدن جي هيڪل بابت ڳالهه ٿي ڪئي. ㉒ تنهنڪري جڏهن هو مٿن مان جيئرو ٿي اٿيو تڏهن سندس شاگردن کي ياد آيو ته هن اها ڳالهه ڪئي هئي ۽ هنن پاڪ لکت ۽ عيسيٰ جي لفظن تي ايمان آندو.

عيسيٰ سڀني کي ڄاڻي ٿو

㉓ عيد فصح جي موقعي تي جڏهن عيسيٰ يروشلم ۾ هو تڏهن سندس معجزا ڏسي ڪيترن ئي ماڻهن مٿس ايمان آندو. ㉔ پر عيسيٰ انهن تي اعتبار نه ڪيو ڇاڪاڻ جو هن سڀني کي ڄاتو پئي. ㉕ هن کي ڪابه ضرورت ڪانه هئي ته ڪو ماڻهو ڪنهن بابت کيس ٻڌائي، ڇاڪاڻ جو هن کي خبر هئي ته انسان ۾ ڇا ڇا آهي.

عيسيٰ ۽ نيڪديمس

① اتي نيڪديمس نالي هڪڙو فريسي هو جيڪو يهودين جو حاڪم هو. ② هڪ رات هو عيسيٰ وٽ آيو ۽ کيس چيائين ته ”سائين! اسان کي خبر آهي ته توهين خدا جي طرفان استاد ٿي آيا آهيو، ڇاڪاڻ جو جيڪي معجزا توهين ڪريو ٿا سي جيڪر ڪوبه نه ڪري سگهي، جيڪڏهن خدا ساڻس نه هجي.“ ③ تنهن تي عيسيٰ ورائيس ته ”آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪو ماڻهو نئين سر پيدا نه ٿيندو تيستائين خدا جي بادشاهت ڏسي نه سگهندو.“ ④ نيڪديمس پڇيس ته ”هڪ پوڙهو ماڻهو وري ٻيهر ڪيئن پيدا ٿي سگهندو؟ ڇا ائين ٿي سگهي ٿو جو هو ٻيهر ماءُ جي پيٽ ۾ وڃي ۽ وري پيدا ٿي؟“ ⑤ تنهن تي عيسيٰ ورائيس ته ”آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪو ماڻهو پاڻيءَ ۽ پاڪ روح مان پيدا نه ٿيندو تيستائين

اهو خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿي نه سگهندو. ⑥ انسان جسماني طرح پنهنجي ماءُ پيءُ مان پيدا ٿيندو آهي، پر روحاني طرح پاڪ روح مان پيدا ٿيندو آهي. ⑦ تون انهيءَ ڪري عجب نه ڪاءُ جو مون تو کي چيو ته اوهان سڀني کي نئين سر پيدا ٿيڻ گهرجي. ⑧ جهڙيءَ طرح هوا کي جيڏانهن وڻي ٿو تيڏانهن گهلي ٿي ۽ سندس آواز ٻڌڻ ۾ اچي ٿو، پر خبر نه ٿي پوي ته ڪٿان ٿي اچي ۽ ڪيڏانهن ٿي وڃي، تهڙيءَ طرح جيڪو پاڪ روح مان پيدا ٿيو آهي سو به ائين ئي آهي. ⑨ تنهن تي نيڪديمس پڇيس ته ”اهو ڪيئن ٿي سگهندو؟“ ⑩ عيسيٰ ورائيس ته ”تون ته بني اسرائيل جو وڏو استاد آهين ۽ ڇا تو کي ايتري به خبر نه آهي؟ ⑪ آءُ تو کي سچ ٿو چوان ته اسين اهو ڳالهيون ٿا جيڪي اسين ڄاڻون ٿا ۽ انهيءَ جي شاهدي ڏيون ٿا جيڪو اسان ڏٺو آهي. پر اوهان مان ڪوبه اهڙو نه آهي جيڪو اسان جي شاهدي قبول ڪري. ⑫ آءُ اوهان کي هن دنيا جون ڳالهيون ٿو ٻڌايان، پر اوهين ايمان نه ٿا آڻيو. پوءِ اوهين ڪيئن ايمان آڻيندا جڏهن آءُ اوهان کي آسمان جون ڳالهيون ٻڌائيندس؟ ⑬ ڪوبه آسمان ڏانهن مٿي چڙهي نه ويو آهي، سواءِ انهيءَ جي جيڪو آسمان مان آيو آهي، يعني ابن آدم.“

⑭ جيئن موسيٰ رٿڀت ۾ نانگ کي مٿي چاڙهيو، تيئن ابن آدم به ضرور مٿي چاڙهيو ويندو. ⑮ انهيءَ لاءِ ته جيڪوبه مٿس ايمان آڻي تنهن کي دائمي زندگي ملي. ⑯ ڇالاءِ جو خدا دنيا سان ايترو ته پيار ڪيو جو هن پنهنجو هڪڙو ئي فرزند ڏنو ته جيڪوبه مٿس ايمان آڻي سو برباد نه ٿئي پر کيس دائمي زندگي ملي. ⑰ خدا پنهنجو فرزند دنيا ۾ انهيءَ لاءِ نه موڪليو ته هو دنيا کي سزا ڏئي، پر انهيءَ لاءِ موڪليو ته هن جي ئي وسيلي دنيا کي چوٽڪارو ملي.

⑱ جيڪوبه مٿس ايمان آڻي ٿو تنهن کي سزا نه ٿي ملي، پر جيڪو ايمان نه ٿو آڻي تنهن کي ته سزا اڳي ئي ملي چڪي آهي، ڇالاءِ جو هن خدا جي هڪڙي ئي فرزند تي ايمان نه آندو. ⑲ سزا جو سبب هي آهي ته روشني ته دنيا ۾ اچي چڪي آهي پر ماڻهن اونداهيءَ کي روشنيءَ کان وڌيڪ پسند ڪيو، ڇالاءِ جو سندن ڪم بچڙا هئا. ⑳ جيڪوبه بچڙا ڪم ڪري ٿو تنهن کي

روشنيءَ کان نفرت آهي ۽ روشنيءَ ڏانهن نه ٿو اچي، ڇاڪاڻ جو هن جي مرضي نه آهي ته سندس بچڙا ڪم روشنيءَ ۾ پڌرا ٿين. (۲۱) پر جيڪو سچ تي هلي ٿو سو روشنيءَ ڏانهن اچي ٿو ته جيئن سندس ڪم ظاهر ٿين، ڇاڪاڻ جو هن اهي ڪم خدا جي مرضيءَ موجب ڪيا آهن.

عيسيٰ ۽ يحييٰ

(۲۲) هن کان پوءِ عيسيٰ ۽ سندس شاگرد يهوديه جي علائقي ۾ آيا. هو اتي انهن سان ڪجهه وقت رهيو ۽ بيتسما ڏيارڻ لڳو. (۲۳) يحييٰ به شاليم جي ويجهو عينون ۾ بيتسما ڏيئي رهيو هو، ڇاڪاڻ ته اتي پاڻي گهڻو هو. ماڻهو وٽس آيا پئي ۽ هن کين بيتسما پئي ڏني. (۲۴) اڃا تائين يحييٰ جيل ۾ نه وڌو ويو هو.

(۲۵) يحييٰ جي ڪن شاگردن جو هڪ يهودي اڳواڻ سان پاڪائيءَ جي رسم بابت بحث ٿيو. (۲۶) اهي يحييٰ وٽ ويا ۽ کيس چيائون ته ”استاد! اوهان کي اهو ماڻهو ياد آهي جيڪو اردن درياءَ جي هُن ڀر اوهان سان گڏ هو ۽ جنهن بابت اوهان شاهدي ڏني هئي؟ سو هاڻي ماڻهن کي بيتسما ڏيئي رهيو آهي ۽ هر ڪو انهيءَ ڏانهن وڃي رهيو آهي.“ (۲۷) تنهن تي يحييٰ هي جواب ڏنو ته ”ڪنهن انسان وٽ ايترو ٿي سگهي ٿو جيترو خدا کيس عطا ڪيو آهي. (۲۸) اوهين خود شاهدي ڏيئي سگهو ٿا ته مون چيو هو ته ’آءٌ مسيح نه آهيان، پر آءٌ انهيءَ کان اڳ موڪليل آهيان.‘ (۲۹) گهوت اهو آهي جنهن جي ڪنوار آهي. پر گهوت جو دوست جيڪو سندس ٻيڻو ٻڌي، سو سندس آواز تي ڏاڍو خوش ٿو ٿئي. آءٌ انهيءَ گهوت جو دوست آهيان ۽ هاڻي منهنجي خوشي پوري ٿي آهي. (۳۰) اهو ضروري آهي ته هو وڌي ۽ آءٌ گهٽجان.“

(۳۱) جيڪو مٿان اچي ٿو سو سڀني کان مٿانهون آهي. جيڪو دنيا جو آهي سو دنيا سان واسطو رکي ٿو ۽ ائين ڳالهائي ٿو جيئن ڪو دنيا وارو ڳالهائي. جيڪو آسمان کان اچي ٿو سو سڀني کان مٿانهون آهي. (۳۲) هو انهيءَ جي شاهدي ڏئي ٿو جيڪو هن پاڻ ڏنو ۽ ٻڌو آهي پر سندس شاهدي ڪوبه

قبول نه ٿو ڪري. (۳۳) جنهن به ماڻهو اها شاهدي قبول ڪئي، تنهن ڄڻ اها تصديق ڪئي ته خدا سچو آهي. (۳۴) جنهن کي خدا موڪليو آهي سو خدا جا لفظ ڳالهائي ٿو، ڇاڪاڻ ته خدا کيس پنهنجو روح بي حساب عطا ڪري ٿو. (۳۵) پيءُ فرزند سان پيار ڪري ٿو ۽ کيس سڀڪا اختياري ڏيئي ڇڏي اٿس. (۳۶) جيڪو به فرزند تي ايمان آڻي ٿو تنهن کي دائمي زندگي مليل آهي. پر جيڪو فرزند کي قبول نه ٿو ڪري تنهن کي اها زندگي ڪڏهن به نه ملندي. اٿلندو خدا جو غضب مٿس رهي ٿو.

عيسيٰ ۽ هڪ سامري عورت

۴ ① فريسين ٻڌو ته عيسيٰ يحيٰ کان وڌيڪ شاگرد ڪري رهيو آهي ۽ ٻيٽسما ڏيئي رهيو آهي. ② حقيقت ۾ عيسيٰ پاڻ ڪنهن کي به ٻيٽسما نه ٿي ڏني، پر سندس شاگرد ڏيئي رهيا هئا. ③ جڏهن عيسيٰ کي انهيءَ ڳالهه جي خبر پئي تڏهن يهوديه کي ڇڏي، موتي گليل ڏانهن هليو ويو. ④ رستي تي هن کي سامريه مان لنگهڻو پيو. ⑤ پوءِ هو سامريه جي سوخار نالي هڪڙي شهر ڏانهن ويو، جيڪو انهيءَ ٻنيءَ جي ڀر ۾ هو، جا يعقوب پنهنجي پٽ يوسف کي ڏني هئي. ⑥ انهيءَ ٻنيءَ ۾ يعقوب جو ڪو به هو. عيسيٰ مسافريءَ جي ڪري ٿڪجي پيو هو، سو ڪو به جي ڀرسان ويهي رهيو. اهو اٽڪل ٻنپهرن جو وقت هو. ⑦-⑧ ايتري ۾ اتي هڪ سامري عورت پاڻي ڀرڻ آئي. جيئن ته عيسيٰ جا شاگرد شهر مان کاڌو وٺڻ ويا هئا، سو عيسيٰ انهيءَ کي چيو ته ”مون کي پاڻي پيار.“ ⑨ تنهن تي انهيءَ سامري عورت کيس ورائيو ته ”تون يهودي ٿي ڪري مون سامري عورت کان ڪيئن ٿو پيئڻ لاءِ پاڻي گهرين؟“ ڇاڪاڻ ته يهودي ماڻهو اهي ٿانوَ به ڪم نه آڻيندا هئا، جيڪي سامري استعمال ڪندا هئا. ⑩ عيسيٰ کيس ورائيو ته ”جيڪڏهن تو کي خدا جي بخشش جي خبر هجي ها ۽ ڄاڻين ها ته ڪير تو کان پاڻي گهري ٿو، ته تون جيڪر هن کان گهرين ها ۽ هو تو کي زندگيءَ جو پاڻي ڏئي ها.“ ⑪ عورت چيو

۲۵:۲ مت ۲:۱۱، لو ۲۲:۱۰ ۵:۴ پيد ۱۹:۳۳، يش ۳۲:۲۴

۹:۴ عز ۱:۴-۵، نحر ۱:۴-۲

ته ”سائين! اوهان وت ته ڪو ڏول ڪونهي ۽ ڪوهه به اونهو آهي. اوهين زندگيءَ جو پاڻي ڪٿان آئيندا؟“ (۱۲) ڇا اوهين اسان جي ڏاڏي يعقوب کان به وڏا آهيوم جنهن هيءُ ڪوهه اسان کي ڏنو هو؟ هن مان هو پاڻ سندس پٽ ۽ سندس مال سڀ پاڻي پيئندا هئا.“ (۱۳) عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪو هي پاڻي پيئي ٿو تنهن کي وري اڃ لڳي ٿي.“ (۱۴) پر جيڪو پاڻي آءُ ڏيندس سو جيڪڏهن ڪو پيئندو ته ان کي وري اڃ نه لڳندي. جو پاڻي آءُ کيس ڏيندس سو ان ۾ هڪ چشمو ٿي پوندو جنهن مان زندگيءَ جو پاڻي نڪرندو جو کيس دائمي زندگي ڏيندو.“ (۱۵) انهيءَ عورت چيو ته ”پوءِ سائين! مون کي اهو پاڻي ڏيو ته جيئن مون کي وري اڃ نه لڳي ۽ نه وري هيترو پنڌ ڪري هتي پاڻي ڀرڻ اچان.“ (۱۶) عيسيٰ چيس ته ”وڃ ۽ پنهنجي مڙس کي وٺي اچ.“ (۱۷) تنهن تي عورت چيو ته ”مون کي ته مڙس آهي ئي ڪونه.“ عيسيٰ چيس ته ”تو سچ چيو ته تو کي مڙس ڪونهي.“ (۱۸) ڇا لاءِ جو تون پنج مڙس ڪري چڪي آهين ۽ هاڻي جنهن شخص وت تون رهين ٿي، سو تنهنجو مڙس نه آهي.“ (۱۹) عورت چيس ته ”سائين! آءُ سمجهان ٿي ته توهين کي نبي آهيو.“ (۲۰) اسان جا وڏا ته هن جبل تي عبادت ڪندا هئا، پر اوهين يهودي چئو ٿا ته ’جنهن جاءِ تي عبادت ڪرڻ گهرجي سا يروشلم ۾ آهي.“ (۲۱) عيسيٰ چيس ته ”اي مائي! مون تي اعتبار ڪرين ته اها گهڙي اچي رهي آهي جڏهن اوهين پيءُ جي عبادت نه هن جبل تي ۽ نڪي يروشلم ۾ ڪندا.“ (۲۲) اوهين سامري انهيءَ جي عبادت ڪريو ٿا جنهن کي اوهين نه ٿا سڃاڻو. اسين يهودي انهيءَ جي عبادت ڪريون ٿا جنهن کي اسين ڄاڻون ٿا. يهودين منجهان ئي چوٽڪارو آهي.“ (۲۳) پر اها گهڙي اچي رهي آهي، بلڪ هاڻي اچي پهتي آهي، جڏهن سچا عبادت ڪندڙ پيءُ جي عبادت روح ۽ سچائيءَ سان ڪندا ۽ پيءُ به اهڙن عبادت ڪندڙن کي چاهي ٿو.“ (۲۴) خدا روح آهي ۽ عبادت ڪندڙن کي به روح ۽ سچائيءَ سان سندس عبادت ڪرڻ گهرجي.“

(۲۵) تنهن تي عورت عيسيٰ کي چيو ته ”مون کي خبر آهي ته مسيح اچڻو آهي. جڏهن اهو ايندو تڏهن اسان کي سڀ ڳالهيون ٻڌائيندو.“ (۲۶) عيسيٰ چيس ته ”اهو ته آءُ آهيان، جيڪو تو سان ويٺو ڳالهايان.“

۲۷) ايتري ۾ عيسيٰ جا شاگرد موتي آيا ۽ اهو ڏسي عجب ۾ پئجي ويا ته هو عورت ذات سان ويٺو ڳالهائي. پر انهن مان ڪنهن به انهيءَ عورت کان نه پڇيو ته ”تو ڪي ڇا گهرجي؟“ ۽ نه عيسيٰ کي چيائون ته ”توهين هن سان ڇو ٿا ڳالهايو؟“

۲۸) پوءِ اها عورت پنهنجو دلو اتي ڇڏي شهر ڏانهن موٽي ويئي ۽ ماڻهن کي چيائين ته ۲۹) ”هلو ۽ هڪ شخص ته ڏسوم جنهن اهو سڀ ڪجهه ٻڌايو جيڪي مون ڪيو آهي. ڇا اهو مسيح ته نه آهي؟“ ۳۰) پوءِ اهي شهر مان نڪري عيسيٰ وٽ آيا.

۳۱) ساڳئي وقت سندس شاگردن عرض ڪيس ته ”استادم ڪجهه ڪاڻو.“ ۳۲) پر هن کين چيو ته ”مون وٽ ڪاڻڻ لاءِ اهو ڪاڏو آهي جنهن جي اوهان کي ڪابه خبر نه آهي.“ ۳۳) تنهن تي سندس شاگرد هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”هن لاءِ ڪنهن ڪاڏو آندو آهي؟“ ۳۴) عيسيٰ کين چيو ته ”منهنجو ڪاڏو اهو آهي ته انهيءَ جي مرضي پوري ڪريان جنهن مون کي موڪليو آهي ۽ سندس ڪم پورو ڪريان.“

۳۵) اوهين چئو ڪين ٿا ته لاڀاري ۾ چار مهينا پيا آهن؟ پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته اڪيون ڪوليو ۽ پوکڻ ڏانهن نهاريو جو اهي لاڀاري لاءِ هاڻي بلڪل تيار آهن. ۳۶) جيڪو لاڀارو ڪري ٿو تنهن کي مزوري ملي ٿي ۽ دائمي زندگيءَ لاءِ فصل گڏ ڪري ٿو ته جيئن جنهن ماڻهوءَ پوکيو آهي ۽ جنهن لٽيو آهي سي ٻئي گڏجي خوشي ڪن. ۳۷) هيءَ چوڻي سچي آهي ته ’پوکي هڪڙو ٿو ۽ لٽي ٻيو ٿو.‘ ۳۸) مون اوهان کي موڪليو آهي ته ان ٻئيءَ ۾ فصل جو لاڀارو ڪريو جتي اوهان ڪم نه ڪيو آهي. پر ٻين اتي ڪم ڪيو آهي ۽ اوهان انهن جي ڪم مان فائدو ورتو آهي.“

۳۹) انهيءَ شهر جي ڪيترن ئي سامرين عيسيٰ تي ايمان آندو ۽ چالاڪيءَ جو ان عورت شاهدي ڏني هئي ته ”جيڪي ڪجهه مون ڪيو آهي سو سڀ هن مون کي ٻڌايو آهي.“ ۴۰) پوءِ جڏهن اهي سامري وٽس آيا ته تڏهن عرض ڪيائونس ته ”اسان وٽ هلي مهمان ٿيو.“ عيسيٰ اتي به ڏينهن ٽڪي پيو.

۴۱) ٻين به ڪيترن ئي سندس ڪلام جي ڪري مٿس ايمان آندو. ۴۲) پوءِ اهي ان عورت کي چوڻ لڳا ته ”اسان هاڻي تنهنجي چوڻ تي مٿس ايمان

نه آندو آهي، پر اسان پاڻ کيس ٻڌو آهي ۽ ڄاڻون ٿا ته حقيقت ۾ هي ئي دنيا جو چوڻڪارو ڏيندڙ آهي.“

عملدار جي پٽ کي شفا ڏيڻ

④۳ عيسيٰ به ڏينهن ترسڻ کان پوءِ اتان روانو ٿي گليل ڏانهن هليو ويو. ④۴ هڪ دفعي عيسيٰ پاڻ چيو هو ته ”ڪنهن به نبيءَ کي پنهنجي وطن ۾ عزت نه ٿي ملي.“ ④۵ جڏهن هو گليل ۾ پهتو ته اتي جي ماڻهن سندس آڌرپاءُ ڪيو، ڇاڪاڻ ته اهي به عيد فصح جي موقعي تي يروشلم ڏانهن ويا هئا ۽ اتي عيسيٰ جو ڪجهه ڪيو سو سڀ ڏٺو هئائون.

④۶ پوءِ عيسيٰ گليل جي شهر قانا ۾ موٽي آيو، جتي هن پاڻيءَ کي مٺي بڻايو هو. اتي هڪ عملدار هو جنهن جو پٽ ڪفرناحوم ۾ بيمار هو. ④۷ جڏهن هن ٻڌو ته عيسيٰ يهوديه کان گليل ۾ آيو آهي، تڏهن هو عيسيٰ وٽ آيو ۽ عرض ڪيائينس ته ”مهرباني ڪري هلو ۽ منهنجي پٽ کي شفا ڏيو، ڇاڪاڻ جو هو مرڻ تي آهي.“ ④۸ تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”اوهين تيسڻائين ايمان نه آڻيندا، جيستائين معجزا ۽ ڪرامتون نه ڏسندا.“ ④۹ عملدار ورائيو ته ”سائين! مون سان هلو، متان منهنجو ٻچڙو مري نه وڃي.“ ⑤۰ عيسيٰ کيس چيو ته ”وڃ تنهنجو پٽ نه مرنڌو.“ جيئن عيسيٰ چيس تيئن هن به يقين ڪيو ۽ گهر ڏانهن روانو ٿيو. ⑤۱ عملدار اڃا گهر ڏانهن وڃي رهيو هو ته سندس نوڪر رستي تي گڏيس ۽ ٻڌايائونس ته ”تنهنجو پٽ خوش ٿي ويو آهي.“ ⑤۲ تنهن تي هن نوڪرن کان پڇيو ته ”اها ڪهڙي مهل هئي جڏهن منهنجو پٽ چڱو پلو ٿيڻ لڳو.“ انهن چيو ته ”ڪالهه منجهند جو هڪ بجي کيس بخار ڇڏي ويو.“ ⑤۳ تنهن تي پٽس کي ياد آيو ته برابر اهو ئي وقت هو جڏهن عيسيٰ کيس چيو هو ته ”تنهنجو پٽ نه مرنڌو.“ سو عملدار ۽ سندس گهر جي سڀني ڀاتين ايمان آندو.

⑤۴ هي عيسيٰ جو ٻيو معجزو هو، جيڪو هن يهوديه کان گليل ۾ اچڻ کان پوءِ ڏيکاريو هو.

تلاء و ت شفا ڏيڻ

① ڪجهه وقت کان پوءِ يهودين جي هڪڙي عيد تي عيسيٰ يروشلم ۾ ڏانهن ويو. ② يروشلم ۾ رين واري در وٽ هڪ تلاءُ آهي، جنهن کي عبراني ٻوليءَ ۾ بيت حسدا ڪري سڏبو آهي ۽ انهيءَ کي پنج ڏيڏيون آهن. ③ اتي ڪيترائي معذور يعني اندام منڊا ۽ سڙيل سڪل پيا هوندا هئا. ④ اتي هڪڙو اهڙو ماڻهو هو، جو اٺيهن ورهين کان بيمار پيو هو. ⑤ جڏهن عيسيٰ کيس اتي پيل ڏٺو ۽ خبر پيس ته هو گهڻي وقت کان وٺي اهڙي حال ۾ آهي، تڏهن چيائينس ته ”ڇا تنهنجي مرضي آهي ته تون چٽي چڱو پلو ٿين؟“ ⑥ تنهن تي انهيءَ بيمار وراڻيو ته ”سائين! جنهن مهل پاڻي اچل ٿو کائي، تنهن مهل اهڙو ماڻهو ڪونه هوندو آهي جيڪو مون کي کڻي هن تلاءُ ۾ وجهي. سو جيستائين آءُ پاڻ اچان تيستائين مون کان اڳي ڪو پيو پاڻيءَ ۾ گهڙي پوندو آهي.“ ⑦ عيسيٰ چيس ته ”اتم پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر.“ ⑧ تڏهن هڪدم اهو ماڻهو چٽي چڱو پلو ٿي پيو ۽ پنهنجو ڪٽولو کنيائين ۽ گهر ڦرڻ لڳو.

اهو سبت جي ڏينهن تي ٿيو. ⑨ تنهنڪري جيڪو ماڻهو چٽي چڱو پلو ٿيو هو تنهن کي يهودي اڳواڻ چوڻ لڳا ته ”اڄ سبت آهي، سو تو کي ڪٽولو ڪٽڻ جائز نه آهي.“ ⑩ تنهن تي انهيءَ ماڻهوءَ جواب ڏنن ته ”جنهن ماڻهوءَ مون کي چٽائي چڱو پلو ڪيو آهي، تنهن ئي ته مون کي چيو ته ’پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر‘.“ ⑪ تڏهن انهن کانئس پڇيو ته ”اهو ماڻهو ڪير آهي، جنهن تو کي چيو ته ’پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر؟“ ⑫ جيڪو ماڻهو چڱو پلو ٿيو هو تنهن کي اها خبر ڪانه هئي ته اهو ڪير هو، ڇاڪاڻ ته گهڻي گوڙ هڻڻ ڪري عيسيٰ اتان ڪسڪي هليو ويو هو.

① ڪن ترجمن ۾ ٽين آيت جو آخري حصو ۽ چوٿين آيت سڄي پڻ شامل آهن: اهي پاڻيءَ ۾ چرپر ٿيڻ جي انتظار ۾ هوندا هئا، ② ڇاڪاڻ جو ڪنهن ڪنهن مهل هڪڙو ملائڪ اچي تلاءُ جي پاڻيءَ ۾ چرپر ڪندو هو ۽ پاڻيءَ جي اٿل کان پوءِ جيڪو ماڻهو انهيءَ تلاءُ ۾ پهريائين گهڙندو هو تنهن کي جيڪابه بيماري هوندي هئي سا چڱي ويندي هيس.

۱۴) ٿوري وقت کان پوءِ عيسيٰ انهيءَ ماڻهوءَ کي هيڪل ۾ ڏٺو ۽ کيس چيائين ته ”ڏس، هاڻي تون چڱو پلو ٿي ويو آهين، سو وري گناهه نه ڪجانءِ. متان هن کان به وڌيڪ تڪليف نه اچيئي.“ ۱۵) پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ وڃي يهودي اڳواڻن کي ٻڌايو ته ”اهو ماڻهو عيسيٰ آهي، جنهن مون کي ڇٽائي چڱو پلو ڪيو آهي.“ ۱۶) انهيءَ سبب ڪري اهي اڳواڻ عيسيٰ کي ستائڻ لڳا، ڇاڪاڻ جو هن سبت جي ڏينهن تي اهڙا ڪم ٿي ڪيا.

۱۷) عيسيٰ کين جواب ڏنو ته ”منهنجو پيءُ اڄ تائين هميشه ڪم ڪندو رهي ٿو ۽ آءٌ به پيو ڪم ڪريان.“ ۱۸) هن ڳالهه جي ڪري ته يهودي اڳواڻ هيڪاري کيس مارڻ جا وجهه ڳولڻ لڳا، ڇاڪاڻ ته هن نه رڳو سبت تي پڳو بلڪ خدا کي پنهنجو پيءُ سڏي پاڻ کي خدا جي برابر ٿي ڪيائين.

فرزند جي اختياري

۱۹) پوءِ عيسيٰ يهودي اڳواڻن کي ورائيو ته ”آءٌ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته فرزند پاڻ ڪجهه به ڪري نه ٿو سگهي. هو رڳو اهي ڪم ڪري ٿو جيڪي پنهنجي پيءُ کي ڪندي ٿو ڏسي، ڇاڪاڻ جو جيڪي پيءُ ڪري ٿو سو ئي فرزند ٿو ڪري. ۲۰) انهيءَ جو سبب هي آهي ته پيءُ فرزند سان پيار ٿو ڪري ۽ کيس اهي سڀ ڪم ڏيکاري ٿو جيڪي هو پاڻ ڪري ٿو. هو هنن ڪمن کان اڃا به وڏا ڪم کيس ڏيکاريندو ۽ اوهين سڀئي حيران ٿي ويندا. ۲۱) جيئن پيءُ مئلن کي جاري ڪين زندگي ڏئي ٿو، تيئن فرزند به جنهن کي وڻيس تنهن کي زندگي ڏئي ٿو. ۲۲) پيءُ پاڻ ڪنهن جو به فيصلو نه ٿو ڪري، بلڪ هن پنهنجي فرزند کي فيصلي ڪرڻ جو پورو اختيار ڏيئي ڇڏيو آهي ۲۳) ته جيئن سڀئي ماڻهو فرزند جي اهڙي نموني عزت ڪن جهڙي نموني پيءُ جي عزت ڪن ٿا. جيڪوبه فرزند جي عزت نه ٿو ڪري سو ڇڻ پيءُ جي عزت نه ٿو ڪري جنهن کيس موڪليو آهي.

۲۴) آءٌ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جيڪوبه منهنجو ڪلام ٻڌي ٿو ۽ جنهن مون کي موڪليو آهي، تنهن تي ايمان آڻي ٿو ته کيس ئي دائمي زندگي آهي ۽ سزا نه ملندس، ڇاڪاڻ ته هو موت مان نڪري زندگيءَ ۾ آيو آهي. ۲۵) آءٌ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اها گهڙي اچي چڪي آهي، جڏهن مثل خدا

جي فرزند جو آواز ٻڌندا ۽ جيڪي ٻڌندا سي جيئرا ٿيندا. (۲۶) جيئن پيءُ زندگيءَ جو وسيلو آهي، تيئن هن پنهنجي فرزند کي به زندگيءَ جو وسيلو بڻايو آهي، (۲۷) ۽ پنهنجي فرزند کي فيصلي ڪرڻ جي اختياري ڏني اٿس، ڇاڪاڻ جو هو ابن آدم آهي. (۲۸) انهيءَ ڳالهه تي حيران نه ٿيو، ڇاڪاڻ ته اها گهڙي اچي رهي آهي جڏهن سڀئي قبرن وارا سندس آواز ٻڌندا (۲۹) ۽ قبرن مان نڪري ايندا. پوءِ جن چڱا ڪم ڪيا آهن سي اٿاريا ويندا ۽ کين زندگي ملندي، پر جن بچڙا ڪم ڪيا آهن سي به اٿاريا ويندا ۽ کين سزا ملندي.“

عيسيٰ بابت شاهدي

(۳۰) ”آءُ پنهنجي طرفان ڪجهه به ڪري نه ٿو سگهان، پر جيئن خدا مون کي ٻڌائي ٿو تيئن ئي انصاف ڪريان ٿو. تنهنڪري منهنجو انصاف صحيح آهي، ڇاڪاڻ ته آءُ پنهنجي مرضيءَ موجب نه پر جنهن مون کي موڪليو آهي تنهن جي مرضي موجب ڪم ڪريان ٿو.“

(۳۱) جيڪڏهن آءُ پاڻ پنهنجي شاهدي ڏيان ته منهنجي شاهدي قابل قبول نه ٿيندي. (۳۲) پر اهو ٻيو آهي جيڪو مون بابت شاهدي ٿو ڏئي ۽ مون کي خبر آهي ته جيڪا شاهدي هو مون بابت ڏئي ٿو سا سچي آهي. (۳۳) اوهان پنهنجا قاصد يحيي ڏانهن موڪليا ۽ هن سچ جي شاهدي ڏني. (۳۴) مون کي ته انسان جي شاهديءَ جي ضرورت نه آهي، تنهن هوندي به اهي ڳالهيون انهيءَ لاءِ ڪيون اٿم ته جيئن اوهان کي چوٽڪارو ملي. (۳۵) يحيي ٻرندڙ ۽ چمڪندڙ ڌڻي وانگر هو ۽ اوهان گهڙي پلڪ هن جي روشنيءَ ۾ خوش رهڻ پسند ڪيو. (۳۶) پر مون وٽ جيڪا شاهدي آهي سا يحيي جي شاهديءَ کان به وڌيڪ آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪي ڪم پيءُ مون کي پوري ڪرڻ لاءِ ڏنا آهن، يعني اهي ساڳيا ئي ڪم جيڪي آءُ هينئر ڪري رهيو آهيان، سي ئي منهنجي شاهدي ٿا ڏين ته پيءُ مون کي موڪليو آهي. (۳۷) بلڪ پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي، تنهن پاڻ به مون بابت شاهدي ڏني آهي. اوهان نه ته ڪڏهن هن جو آواز ٻڌو آهي، نڪي سندس صورت ڏني اٿو. (۳۸) نڪي وري

هن جي ڪلام کي دل ۾ جاءِ ٿا ڏيوم ڇاڪاڻ ته جنهن کي هن موڪليو آهي تنهن کي اوهين قبول ٿي نه ٿا ڪريو. (۳۹) اوهين پاڪ لکتون انهيءَ لاءِ ڌيان سان ٿا پڙهون جو سمجهو ٿا ته انهن ۾ اوهان کي دائمي زندگي ملندي ۽ اهي پاڪ لکتون ئي منهنجي شاهدي ڏين ٿيون. (۴۰) تڏهن به اوهين مون وٽ نه ٿا اچو ته دائمي زندگي مليو.

(۴۱) آءُ نه ٿو چاهيان ته انسان منهنجي ساراهه ڪن. (۴۲) پر آءُ اوهان کان واقف آهيان ۽ مون کي خبر آهي ته خدا جو پيار اوهان جي دلين ۾ نه آهي. (۴۳) آءُ ته پنهنجي پيءُ جي اختيارِيءَ سان آيو آهيان ۽ اوهان مون کي قبول نه ٿا ڪريو. پر جيڪڏهن ڪو ٻيو پنهنجي پاران آيو ته اوهين انهيءَ کي قبول ڪندا. (۴۴) اوهين هڪٻئي کان ساراهه ڪرائڻ گهرو ٿا. پر اها ساراهه جا هڪڙي خدا کان ٿي ملي تنهن جي ڳولا نه ٿا ڪريو ته پوءِ اوهين ڪيئن ايمان آڻي سگهندا؟ (۴۵) اوهين ائين نه سمجهو ته آءُ پيءُ وٽ اوهان تي دانهن ڏيندس، پر اوهان تي دانهن ڏيڻ وارو موسيٰ آهي جنهن ۾ اوهان جو آسرو آهي. (۴۶) جيڪڏهن اوهين سچ پچ موسيٰ تي ايمان آڻيو ها ته مون تي به ايمان آڻيو ها، ڇاڪاڻ جو هن مون بابت لکيو آهي. (۴۷) پر جڏهن اوهين هن جي لکتن تي ايمان نه ٿا آڻيو ته پوءِ منهنجن ڳالهين تي ڪيئن ايمان آڻيندا.

پنج هزار ماڻهن کي ڪارائڻ

(متي ۱۳: ۱۴-۲۱، مرقس ۳: ۲۰-۲۴، لوقا ۹: ۱۰-۱۷)

۶ ① هن کان پوءِ عيسيٰ گليل يعني تيرياس ڍنڍ جي هُن ۾ هليو ويو. ② هڪڙو وڏو ميٽر سندس پٺيان هليو ڇاڪاڻ جو انهن اهي معجزا ڏٺا هئا جيڪي هن بيمارن تي ڪيا هئا. ③ عيسيٰ هڪڙي ٽڪريءَ تي چڙهي ويو، جتي هو پنهنجن شاگردن سان گڏ ويهي رهيو. ④ يهودين جي عيد فصح ويجهي هئي. ⑤ عيسيٰ نهاري ڏٺو ته ماڻهن جو وڏو ميٽر ڏانهس اچي رهيو آهي. سو فلپس کي چيائين ته ”اسين هيترن ماڻهن کي ڪارائڻ لاءِ ايترو ڪاڌو ڪٿان آڻينداسون؟“ ⑥ هن اهو رڳو فلپس کي آزمائڻ لاءِ چيو، پر کيس اڳي ئي خبر هئي ته ڇا ڪرڻو آهي. ⑦ تنهن تي فلپس ورائيس ته

”جيڪڏهن هر هڪ کي تڪر ڳيو ئي ڏجي، ته به انهن لاءِ به سو^{۱۱} چانديءَ جي سڪن جون مانيون پوريون نه پونديون.“^۸ پوءِ اندرياس نالي هڪ ٻي شاگرد جيڪو شمعون پطرس جي ڀاءُ هو تنهن چيو ته^۹ ”هتي هڪ چوڪرو آهي، جنهن کي جَوَن جون پنج مانيون ۽ ٻه ڪُرڙيون آهن. پر ڇا اهي هنن سڀني ماڻهن ۾ پوريون پئجي سگهنديون؟“^{۱۰} عيسيٰ انهن کي چيو ته ”ماڻهن کي هيٺ ويهاريو.“ اتي گهڻو گاهه هوم سو سڀئي ماڻهو هيٺ ويهي رهيا. اهي اٽڪل پنج هزار مرد هئا.^{۱۱} عيسيٰ مانيون کڻي خدا جو شڪر ادا ڪيو ۽ وينل ماڻهن ۾ ورهائين. هن مڃي به ائين ئي ورهائي ۽ سڀني ماڻهن کي ايترو مليو جيترو کين کپندو هو.^{۱۲} جڏهن سڀني کائي ڏيئي ڪيو، تڏهن عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”بچيل تڪر ڳيا ميڙي گڏ ڪريو ته جيئن ذرو به زيان نه ٿئي.“^{۱۳} سو انهن اهي سڀئي کڻي گڏ ڪيا، ته جَوَن جي پنجن مانين جا تڪر ڳيا، جيڪي کائڻ وارن بچايا هئا سي ايترا ته ٿيا جو هنن ٻارهن ڪاريون پري ڪيون.

^{۱۴} عيسيٰ جو اهو معجزو ڏسي ماڻهو چوڻ لڳا ته ”سچ پچ هي^{۱۴} اهو نبي آهي، جيڪو هن دنيا ۾ اچڻو آهي.“^{۱۵} پوءِ عيسيٰ ڏٺو ته ”هنن جو مطلب آهي ته زوريءَ جهلي مون کي بادشاهه بڻائين،“ تنهنڪري هو اڪيلو وري تڪرن ڏانهن نڪري هليو ويو.

پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ

(متي ۲۲: ۱۴-۲۳، مرقس ۶: ۴۵-۵۲)

^{۱۶} جڏهن سانجهي ٿي ته شاگرد ڍنڍ ڏانهن ويا.^{۱۷} رات ٿي ويئي هئي پر عيسيٰ انهن وٽ نه آيو هوم سو هو ٻيڙيءَ ۾ چڙهي ڍنڍ جي هُنن ڀر ڪفرناحوم ڏانهن روانا ٿيا.^{۱۸} ايتري ۾ طوفان اچي چٽڪيو ۽ ڍنڍ ۾ لهرون اٿڻ لڳيون.^{۱۹} جڏهن شاگرد پنج ڇهه ڪلوميٽر ٻيڙي ڪاهي ويا، تڏهن ڏٺائون ته عيسيٰ پاڻيءَ تي پنڌ ڪندو ٻيڙيءَ جي ويجهو پيو اچي. اهو ڏسي هو ڏاڍو ڊڄي ويا.

^{۱۱} چانديءَ جي سڪن: انهن ڏينهن ۾ هڪ چانديءَ جو سڪو هڪڙي ڏينهن جي

مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲۰: ۲۰.

^{۱۲} اهو نبي: ڏسو ۲۱: ۱ جو حاشيو.

۲۰) پر عيسي کين چيو ته ”آءُ آهيانم ڊڄو نه.“ ۲۱) تڏهن خوشيءَ سان کيس ٻيڙيءَ ۾ چاڙهيائون ۽ ٻيڙي هڪدم انهيءَ هنڌ وڃي پهتي جتي کين وڃڻو هو.

ماڻهن جو عيسيٰ کي ڳولڻ

۲۲) ٻئي ڏينهن تي ماڻهن جو ميڙ جيڪو ڍنڍ جي ٻيءَ ڀر ڀينو هو، تنهن کي خبر هئي ته ڪالهه اتي رڳو هڪڙي ٻيڙي بيٺي هئي. انهن کي اها به خبر هئي ته عيسيٰ ٻيڙيءَ ۾ شاگردن سان گڏ نه ويو هو پر اهي اڪيلا ئي روانا ٿي ويا هئا. ۲۳) پوءِ تيرياس شهر کان ڪي ٻيڙيون ڪناري تي اچي لڳيون، جتي خداوند عيسيٰ خدا جو شڪر ادا ڪيو هو ۽ پوءِ ماڻهن ماني کاڌي هئي. ۲۴) جڏهن ميڙ ڏٺو ته عيسيٰ اتي نه آهي ۽ نڪي سندس شاگرد آهن، تڏهن اهي ٻيڙين ۾ چڙهي ڪفرناحور ڏانهن هنن کي ڳولڻ ويا.

عيسيٰ زندگيءَ جي ماني

۲۵) جڏهن ماڻهن عيسيٰ کي ڍنڍ جي ٻيءَ ڀر تي ڳولي لڌو ته کيس چيائون ته ”استادم اوهين هتي ڪڏهن آيا؟“ ۲۶) عيسيٰ ورائين ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهين مون کي انهيءَ ڪري نه ٿا ڳوليو جو اوهان معجزا ڏٺا آهن، پر انهيءَ ڪري ٿا ڳوليو جو اوهان مانين ڪائي ڏيئي ڪيو آهي.“ ۲۷) فاني کاڌي لاءِ محنت نه ڪريو بلڪ انهيءَ دائمي کاڌي لاءِ محنت ڪريو، جيڪو هميشه واري زندگيءَ تائين ٿو هلي. اهو کاڌو ابن آدم اوهان کي ڏيندو، ڇاڪاڻ ته ٻيءَ يعني خدا هن کي اختيارِيءَ جي مُهر ڏني آهي.“ ۲۸) پوءِ انهن کانس پڇيو ته ”اسان کي خدا جا ڪم بجاءِ آڻڻ لاءِ ڇا ڪرڻ گهرجي؟“ ۲۹) عيسيٰ ورائيو ته ”خدا جو ڪم اهو آهي ته اوهين انهيءَ تي ايمان آڻيو، جنهن کي خدا موڪليو آهي.“ ۳۰) تنهن تي انهن پڇيس ته ”پوءِ توهين اسان کي ڪهڙو معجزو ٿا ڏيکاريو، جنهن کي ڏسي اسين توهان تي ايمان آڻيون؟ اوهين ڇا ٿا ڪري ڏيکاريو؟“ ۳۱) اسان جي ابن ڏاڏن ته رڻ پٽ ۾ مَنَ کاڌي هئي. جيئن لکيل آهي ته ’هن کين کائڻ لاءِ آسمان مان ماني ڏني‘.“ ۳۲) عيسيٰ چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته آسمان واري ماني اوهان کي موسيٰ نه ڏني،

پر اهو منهنجو پيءُ آهي جيڪو آسمان مان سڄي ماني ڏئي ٿو. (۳۳) ڇالاءِ جو جيڪا ماني خدا ڏئي ٿو سا اها آهي جيڪا آسمان مان نازل ٿئي ٿي ۽ دنيا کي زندگي ڏئي ٿي. (۳۴) تنهن تي انهن عرض ڪيس ته ”سائين! پوءِ اها ماني اسان کي هميشه لاءِ ڏيو.“ (۳۵) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”زندگيءَ جي ماني آءُ آهيان. جيڪو مون وٽ ٿو اچي تنهن کي وري ڪڏهن به بڪ نه لڳندي ۽ جيڪو مون تي ايمان آڻي ٿو، تنهن کي ڪڏهن به اڃ نه لڳندي.“

(۳۶) مون اوهان کي ٻڌايو آهي ته اوهان مون کي ڏنو آهي، ته به ايمان نه ٿا آڻيو. (۳۷) جيڪي پيءُ مون کي ڏيندو سي سڀ مون وٽ ايندا ۽ جيڪوبه مون وٽ ايندو تنهن کي آءُ ڪڏهن به نه موٽائيندس. (۳۸) ڇالاءِ جو آءُ آسمان مان انهيءَ لاءِ لهي نه آيو آهيان ته پنهنجي مرضي هلايان، پر انهيءَ جي مرضي بجاءِ آڻيان جنهن مون کي موڪليو آهي. (۳۹) جنهن مون کي موڪليو آهي تنهن جي اها مرضي آهي ته جيڪي به هن مون کي ڏنا آهن تن مان هڪ به نه وڃايان، پر آخرت جي ڏينهن تي انهن سڀني کي جيئرو ڪري اٿاريان. (۴۰) ڇالاءِ جو منهنجي پيءُ جي اها مرضي آهي ته جيڪوبه سندس فرزند کي سڃاڻي ٿو ۽ مٿس ايمان آڻي ٿو، تنهن کي دائمي زندگي ملي ۽ آءُ کيس آخرت جي ڏينهن تي جيئرو ڪري اٿاريندس.“

(۴۱) تنهن تي يهودي مٿس ڪرڪڻ لڳام ڇاڪاڻ ته هن چيو هو ته ”آءُ اها ماني آهيان جيڪا آسمان مان نازل ٿي آهي.“ (۴۲) سو انهن چيو ته ”ڇا هي اهو عيسيٰ نه آهي جيڪو يوسف جو پٽ آهي؟ اسين ته سندس ماءُ پيءُ کي به سڃاڻون ٿا. پوءِ هي هاڻي ڪيئن ٿو چوي ته ’آءُ آسمان مان نازل ٿيو آهيان؟‘“ (۴۳) عيسيٰ ورائين ته ”ڪرڪڻ بند ڪريو. (۴۴) ڪوبه ماڻهو مون وٽ تيستائين نه ٿو اچي سگهي جيستائين پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي سو کيس نه چڪي. آءُ آخرت جي ڏينهن تي کيس جيئرو ڪري اٿاريندس. (۴۵) نئين جي صحيفن ۾ لکيل آهي ته ’انهن سڀني کي خدا سڀڪاريندو.‘ جيڪوبه پيءُ کان ٻڌي ٿو ۽ کائڻس سڪي ٿو سو ئي مون وٽ اچي ٿو. (۴۶) ان جي معنيٰ اها نه آهي ته ڪنهن به پيءُ کي ڏنو آهي. جيڪو خدا جي طرفان آيو آهي، رڳو انهيءَ ئي پيءُ کي ڏنو آهي. (۴۷) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪوبه ايمان آڻي ٿو

تنهن کي دائمي زندگي آهي. (۴۸) آءُ زندگي جي ماني آهيان. (۴۹) اوهان جي ابن ڏاڏن رت ۾ من کادي هئي، تڏهن به مري ويا. (۵۰) پر جيڪا ماني آسمان مان نازل ٿي ٿي، سا اهڙي آهي جنهن کي جيڪوبه کائيندو سو نه مرنديو. (۵۱) آءُ اها زنده ماني آهيان جيڪا آسمان مان نازل ٿي آهي. جيڪڏهن ڪو هن مانيءَ مان کائيندو ته اهو هميشه زنده رهندو. جيڪا ماني آءُ ڏيندس سا منهنجو جسم آهي، جيڪو آءُ ڏيان ٿو ته جيئن هن دنيا کي زندگي ملي.“

(۵۲) تنهن تي يهودي پاڻ ۾ سخت بحث ڪرڻ لڳا ته ”هي ماڻهو پنهنجو جسم اسان کي کائڻ لاءِ ڪيئن ڏيندو؟“ (۵۳) عيسيٰ ورائين ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جيستائين اوهين ابن آدم جو گوشت نه کائيندا ۽ سندس رت نه پيئندا، تيستائين اوهان ۾ زندگي نه هوندي. (۵۴) جيڪوبه منهنجو گوشت ٿو کائي ۽ منهنجو رت ٿو پيئي، تنهن کي دائمي زندگي آهي ۽ آءُ کيس آخرت جي ڏينهن تي جيئرو ڪري اٿاريندس. (۵۵) ڇا لاءِ جو منهنجو گوشت سچ پچ کائڻ جي شيءِ آهي ۽ منهنجو رت سچ پچ پيئڻ جي شيءِ آهي. (۵۶) جيڪوبه منهنجو گوشت کائي ٿو ۽ منهنجو رت پيئي ٿو، سو مون ۾ رهي ٿو ۽ آءُ هن ۾ رهان ٿو. (۵۷) زنده پيءُ مون کي موڪليو آهي ۽ هن جي ڪري ئي آءُ زنده آهيان. ساڳيءَ طرح جيڪوبه مون کي کائي ٿو سو منهنجي ڪري زنده رهندو. (۵۸) هيءُ اها ماني آهي جيڪا آسمان مان نازل ٿي آهي. هيءُ ماني اهڙي نه آهي جهڙي اوهان جي ابن ڏاڏن کادي ۽ مري ويا، پر جيڪو هيءُ ماني کائيندو سو هميشه زنده رهندو.“ (۵۹) هي ڳالهيون هن ڪفرناحور جي عبادتخاني ۾ تعليم ڏيندي ٻڌايون هيون.

گهڻن شاگردن جو عيسيٰ کي ڇڏي وڃڻ

(۶۰) ڪيترن ئي شاگردن اهو ٻڌو ۽ چيائون ته ”هيءُ ڳالهه ڏاڍي ڏکي آهي. اها ڪير ٻڌي سگهندو؟“ (۶۱) عيسيٰ پاڻ سمجهي ويو ته سندس شاگرد هن ڳالهه تي ڪرڪي رهيا آهن، تنهنڪري انهن کي چيائين ته ”هيءُ ڳالهه اوهان کي گمراهه ٿي ڪري ڇا؟“ (۶۲) ڀلا جيڪڏهن اوهين ابن آدم کي آسمان ڏانهن وري چڙهندي ڏسو جتي هو اڳي ئي هوم ته پوءِ ڪيئن ٿا پائڻيو؟ (۶۳) زندگي ڏيڻ وارو ته روح آهي، انساني جسم ڪابه شيءِ ڪانهي. هي ڳالهيون جيڪي

مون اوهان کي ٻڌايون آهن سي روح به آهن ۽ زندگي به. (٦٤) تڏهن به اوهان مان ڪيترائي ايمان نه ٿا آڻين. ”چالاءِ جو عيسيٰ کي شروعات کان ئي خبر هئي ته ڪهڙا ڪهڙا ايمان نه آڻيندا ۽ ڪير ساڻس دغا ڪندو. (٦٥) هن وڌيڪ چيو ته ”انهيءَ سبب ڪري ته مون اوهان کي ٻڌايو آهي ته ايسٽائين ڪوبه مون وٽ اچي نه ٿو سگهي. جيستائين پيءُ کانئس ائين نه ٿو ڪرائي.“

(٦٦) تنهن تي سندس ڪيترائي شاگرد پڻي موتي هليا ويا ۽ وري هن سان گڏ هلڻ جي نه ڪيائون. (٦٧) تنهنڪري عيسيٰ ٻارهن شاگردن کي چيو ته ”اوهين به مون کي ڇڏي ويندا ڇا؟“ (٦٨) شمعون پطرس ورائيو ته ”اي خداوند! توهان کي ڇڏي ڪنهن ڏانهن وينداسون؟ توهان وٽ اهي ڳالهيون آهن جن ۾ دائمي زندگي آهي. (٦٩) اسين ته ايمان آڻي چڪا آهيون ۽ خبر اٿون ته توهان ئي خدا جي طرفان پاڪ هستي آهيو.“ (٧٠) عيسيٰ انهن کان پڇيو ته ”ڇا مون اوهان ٻارهن کي نه چونڊيو آهي؟ تڏهن به اوهان ۾ هڪڙو شيطان آهي.“ (٧١) هو يهوداه بابت ڳالهائي رهيو هو جيڪو شمعون اسڪريوتيءَ جو پٽ هو. چالاءِ جو يهوداه ٻارهن شاگردن مان هوندي به اڳتي هلي ساڻس دغا ڪرڻ وارو هو.

عيسيٰ ۽ سندس ڀائر

① هن کان پوءِ عيسيٰ گليل ۾ پئي گهميو. هو يهوديه ۾ وڃڻ نه پيو چاهي، چالاءِ جو اتي يهودي اڳواڻ کيس مارڻ لاءِ وجهه ڳولي رهيا هئا. ② يهودين جي تنبن واري عيد ويجهي هئي، ③ تنهنڪري عيسيٰ جي ڀائرن کيس چيو ته ”هتان نڪري يهوديه ڏانهن هليو وڃ، جتي تنهنجا شاگرد تنهنجا هي ڪم ڏسن جيڪي تون ڪري رهيو آهين. ④ چالاءِ جو جيڪو مشهور ٿيڻ چاهيندو آهي سو پنهنجا ڪم نه لڪائيندو آهي. جيئن ته تون به اهي ڪم ڪري رهيو آهين، سو پل ته سڄي دنيا تو کي ڏسي.“

⑤ ڇاڪاڻ ته سندس ڀائرن جو به مٿس ايمان نه هو. ⑥ تنهن تي عيسيٰ کين چيو ته ”منهنجو وقت اڃا ڪونه آيو آهي، پر اوهان جو وقت ته سدائين آهي.“

⑦ دنيا اوهان کان نفرت ڪري نه ٿي سگهي پر اها مون کان نفرت ڪري

ٿي، ڇالاءِ جو آءُ کيس ٻڌائيندو رهيو آهيان ته سندس ڪم بچڙا آهن. ⑧ اوهين پلي عيد تي وڃو. آءُ هن عيد تي نه ٿو وڃان، ڇاڪاڻ ته منهنجو وقت اڃا ڪونه آيو آهي. ⑨ هنن ڳالهين چوڻ کان پوءِ هو اتي ئي گليل ۾ رهي پيو.

عيسيٰ جو تنهن واري عيد تي وڃڻ

⑩ هن کان پوءِ عيسيٰ جا ڀائر عيد تي ويا. هو پاڻ به عيد تي ويو پر کليو ڪلايو نه، بلڪ لڪ چوريءَ ويو. ⑪ جڏهن ته يهودي اڳواڻ کيس عيد تي ڳولڻ لڳا ۽ پڇيائون پئي ته ”عيسيٰ ڪٿي آهي؟“ ⑫ ماڻهن ۾ هن بابت ڏاڍي سسپس پئي ٿي. ڪن پئي چيو ته ”هو نيڪ ماڻهو آهي.“ پر ٻين پئي چيو ته ”نه، هو ماڻهن کي گمراهه ڪري رهيو آهي.“ ⑬ پر هن بابت ڪوبه کليو ڪلايو نه پيو ڳالهائي، ڇاڪاڻ ته هو يهودي اڳواڻن کان ڊڄن پيا.

⑭ جڏهن عيد جا اڌ جيترا ڏينهن گذريا ته ان مهل عيسيٰ هيڪل ۾ ويو ۽ تعليم ڏيڻ لڳو. ⑮ تنهن تي يهودي اڳواڻ ڏاڍي عجب ۾ پئجي ويا ۽ چيائون ته ”هن ماڻهو وٽ ايترو علم ڪٿان آيو، ڇالاءِ جو هو ڪڏهن به پڙهيو نه آهي؟“ ⑯ عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪا تعليم آءُ ڏيئي رهيو آهيان، سا منهنجي نه آهي پر اها خدا جي طرفان ملي آهي، جنهن مون کي موڪليو آهي.“ ⑰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو خدا جي مرضيءَ موجب هلڻ چاهي ٿو ته کيس انهيءَ تعليم جي خبر پوندي ته اها خدا وٽان آهي يا آءُ پنهنجي طرفان ٿو چوان. ⑱ جيڪو ماڻهو پنهنجي طرفان چونڊو آهي سو ڪوشش ڪندو آهي ته سندس ساراهه ٿئي. پر جيڪو چاهي ٿو ته سندس موڪليندڙ جي ساراهه ٿئي سو ئي سچو آهي ۽ انهيءَ ۾ ڪابه ننگي ڪانه آهي. ⑲ ڇا موسيٰ اوهان کي شريعت نه ڏني هئي؟ تڏهن به اوهان مان ڪوبه انهيءَ شريعت تي عمل نه ٿو ڪري. اوهين مون کي مارڻ جي چوڻا ڪوشش ڪريو؟“

⑳ تنهن تي ماڻهن چيو ته ”تو ڇو پوت آهي. ڪير تو کي مارڻ جي ڪوشش ڪندو؟“ ㉑ عيسيٰ ورائيو ته ”مون سبت جي ڏينهن تي هڪڙو ڪم ڪيو هو ته اوهين سڀ حيران ٿي ويا هئا. ㉒ موسيٰ اوهان کي طهر ڪرائڻ جو حڪم ڏنو آهي، پر حقيقت ۾ اهو موسيٰ جي طرفان نه پر اوهان جي ابن

ڏاڏن جي طرفان آهي. تنهنڪري اوهين سبت جي ڏينهن تي به پنهنجن ٻارن جا طهر ڪرائيندا آهيو. (۲۳) جيڪڏهن سبت جي ڏينهن تي ڪنهن چوڪري جي طهر ڪرائڻ ڪري موسيٰ جي شريعت جي پيڪڙي نه ٿي ٿئي، ته پوءِ اوهين مون تي ڇو ڪاوڙيا آهيو جو مون هڪڙي ماڻهوءَ کي سبت جي ڏينهن تي چٽائي چڱو پلو ڪيو آهي؟ (۲۴) منهن ڏسي انصاف نه ڪريو، پر پورو پورو انصاف ڪريو.

ڇا عيسيٰ سچ پچ مسيح آهي؟

(۲۵) انهيءَ مهل يروشلم جا ڪي ماڻهو چوڻ لڳا ته ”ڇا هي اهو ماڻهو ته نه آهي جنهن کي هو مارڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهن؟“ (۲۶) ڏس، هو ته کلي عام ڳالهائي رهيو آهي، پر ڪوبه کيس ڪجهه نه ٿو چوي. ڇا حاڪم سچ پچ اهو سمجهن ٿا ته هو مسيح آهي؟ (۲۷) پر جڏهن مسيح ايندو ته ڪنهن کي به خبر نه پوندي ته هو ڪٿان آيو آهي ۽ اسان سڀني کي خبر آهي ته هي شخص ڪٿان آيو آهي.“

(۲۸) پوءِ عيسيٰ هڪل ۾ تعليم ڏيندي وڏي واڪي چيو ته ”اوهين مون کي سڃاڻو ٿا ۽ اها به خبر اٿو ته آءٌ ڪٿان آيو آهيان، پر آءٌ پنهنجي مرضيءَ سان نه آيو آهيان. آءٌ انهيءَ وٽان موڪليو ويو آهيان جيڪو سچو آهي پر اوهين کيس نه ٿا سڃاڻو. (۲۹) مگر آءٌ کيس ڄاڻان ٿو، ڇاڪاڻ ته آءٌ وٽان آيو آهيان ۽ هن ئي مون کي موڪليو آهي.“ (۳۰) تنهن تي انهن کيس پڪڙڻ جي ڪوشش ڪئي، پر ڪنهن به مٿس هٿ نه ڪيو، ڇاڪاڻ جو هن جو وقت اڃا ڪونه آيو هو. (۳۱) انهن ماڻهن مان ڪيترن ئي مٿس ايمان آندو ۽ چوڻ لڳا ته ”جڏهن مسيح ايندو ته اهو هن کان وڌيڪ معجزا ڪندو ڇا؟“

عيسيٰ کي پڪڙڻ لاءِ پهريدار موڪلڻ

(۳۲) فريسين ٻڌو ته ماڻهو عيسيٰ بابت هنن ڳالهين جي سسپس ڪري رهيا آهن، تنهنڪري انهن ۽ سردار ڪاهنن کي پهريدار موڪليا ته جيئن هو کيس پڪڙين. (۳۳) تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”آءٌ اوهان سان اڃا ٿورو وقت

رهندس ۽ پوءِ آءُ انهيءَ ڏانهن موٽي ويندس جنهن مون کي موڪليو آهي. (۳۴) اوهين مون کي ڳوليندا پر لهي ڪين سگهندا ۽ جتي آءُ هوندس اتي اوهين اچي نه سگهندا. (۳۵) يهودي اڳواڻ هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”هو ڪيڏانهن ويندو جو اسين کيس لهي نه سگهنداسين؟ ڇا هو يونان جي شهرن ڏانهن ويندو جتي اسان جا يهودي وڃي رهيا آهن ۽ اتي هو يونانين کي تعليم ڏيندو؟ (۳۶) ڀلا هو جيڪي چوي ٿو ته ’اوهين مون کي ڳوليندا پر لهي نه سگهندا ۽ اوهين اتي اچي نه سگهندا جتي آءُ هوندس، تنهن جو مطلب ڇا آهي؟“

زندگيءَ جي پاڻيءَ جون نديون

(۳۷) عيد جو آخري ڏينهن هڪ خاص ڏينهن هو. انهيءَ ڏينهن تي عيسيٰ اتي بيٺو ۽ وڏي آواز سان چيائين ته ”جيڪوبه اڃايل آهي، سو پلي مون وٽ اچي پيئي. (۳۸) جيڪوبه مون تي ايمان آڻيندو، تنهن لاءِ لکيل آهي ته ’سندس اندران زندگيءَ جي پاڻيءَ جون نديون وهنديون.‘“ (۳۹) هن اها ڳالهه پاڪ روح بابت ٿي ڪئي، جيڪو انهن ماڻهن کي ملڻو هو جن مٿس ايمان آندو هو. پر انهن کي پاڪ روح اڃا نه مليو هو، ڇاڪاڻ جو عيسيٰ جو جلوو اڃا ظاهر نه ٿيو هو.

ماڻهن ۾ قوت

(۴۰) ميٽر مان ڪيترن ئي ماڻهن سندس اهي لفظ ٻڌا ۽ چيائون ته ”سچ پچ هي ماڻهو“ (۴۱) اهو ئي نبي آهي، جيڪو اچڻو آهي.“ (۴۱) ڪن چيو ته ”هو مسيح آهي.“ پر ٻين وري چيو ته ”مسيح ڪو گليل مان ايندو ڇا؟“ (۴۲) پاڪ ڪتاب جي لکت مطابق ته مسيح دائود جي نسل مان هوندو ۽ بيت لحم ڳوٺ ۾ پيدا ٿيندو جنهن ۾ دائود رهندو هو.“ (۴۳) سو هن جي ڪري ماڻهن ۾ قوت پئجي ويئي. (۴۴) ڪي ماڻهو کيس پڪڙڻ پيا چاهين، پر ڪنهن به مٿس هٿ نه ڪيو.

[۱] اهو ئي نبي: ڏسو ۱: ۲۱ جو حاشيو.

يهودي اڳواڻن جي بي اعتقادي

④۵ جڏهن پهريدار موتي آيا ته سردار ڪاهنن ۽ فريسين ڪانئن پڇيو ته ”اوهين عيسيٰ کي ڇو نه وٺي آيا؟“ ④۶ پهريدارن جواب ڏنو ته ”ڪنهن به انسان اهڙي طرح ڪڏهن ڪونه ڳالهايو آهي.“ ④۷ تنهن تي فريسين کين چيو ته ”اوهين به گمراهه ٿي ويا آهيو ڇا؟“ ④۸ ڇا سردارن ۽ فريسين مان ڪنهن به مٿس ايمان آندو آهي؟ ④۹ پر هنن ماڻهن کي موسيٰ جي شريعت جي خبر نه آهي، تنهنڪري اهي خدا جا پٽيل آهن.“

⑤۰ نيڪديمس، جيڪو اڳي عيسيٰ وٽ آيو هو ۽ حاڪمن مان هڪڙو هو، تنهن چين ته ⑤۱ ”شريعت موجب اسين ڪنهن به ماڻهوءَ کي سزا ڏيئي نه ٿا سگهون، جيستائين اسين سندس ڳالهيون ٻڌون ۽ خبر پوي ته هو ڇا ٿو ڪري.“ ⑤۲ انهن جواب ڏنس ته ”تون به گليلي آهين ڇا؟ پاڪ لکتون پڙهه ته تو کي خبر پوي ته گليل مان ڪوبه نبي پيدا ٿيڻو نه آهي.“ ⑤۳ پوءِ هر ڪو پنهنجي پنهنجي گهر ڏانهن هليو ويو.

عورت جو زنا ۾ پڪڙجڻ

① عيسيٰ زيتون جي ٽڪر ڏانهن هليو ويو ② ۽ صبح جو سوڀر وري ۸ هيڪل ۾ آيو جتي سڀيئي ماڻهو اچي وٽس گڏ ٿيا ۽ هو ويهي کين تعليم ڏيڻ لڳو. ③ شريعت جي عالمن ۽ فريسين هڪڙي عورت کي آندو جنهن کي زنا ڪندي پڪڙيو هئائون، تنهن کي وچ ۾ بيهاري ④ عيسيٰ کي چيائون ته ”اي استاد! هيءَ عورت زنا ڪندي پڪڙي ويئي آهي.“ ⑤ شريعت ۾ موسيٰ اسان کي حڪم ڏنو آهي ته اهڙن کي سنگسار ڪري ڇڏيون. هاڻي تون هن بابت ڇا ٿو چوين؟“ ⑥ انهن کيس ڦاسائڻ لاءِ ائين چيو ته جيئن مٿس تهمت هڻن. پر عيسيٰ نوڙي زمين تي پنهنجيءَ آڱر سان لڪڻ لڳو. ⑦ جڏهن هو ڪانئنس پڇندا رهيا، تڏهن هن ڪنڌ مٿي ڪري چين ته ”اوهان مان جيڪو بي گناهه هجي، سو پهريائين هن عورت کي پٿر هڻي.“ ⑧ وري به هو نوڙي زمين تي پنهنجيءَ آڱر سان

لڪڻ لڳو. ۹ جڏهن انهن اها ڳالهه ٻڌي تڏهن انهن مان پهريائين وڌا ۽ پوءِ ننڍا هڪڙو هڪڙو ٿيندا هليا ويا. پوءِ رڳو عيسيٰ اڪيلو وڃي رهيو ۽ اها عورت بيٺي رهي. ۱۰ عيسيٰ ڪنڌ مٿي ڪري انهيءَ عورت کي چيو ته ”اي مائي! اهي ڪيڏانهن ويا؟ ڇا هتي ڪوبه ڪونه آهي جو تو کي سزا ڏئي؟“ ۱۱ انهيءَ عورت ورائيو ته ”سائين! نه ڪوبه ڪونهي.“ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”ڇڱو آءُ به تو کي سزا نه ٿو ڏيان. سو وڃ، پر وري گناهه نه ڪجان.“

عيسيٰ جي شاهدي سچي آهي

۱۲ عيسيٰ وري فريسين سان ڳالهائيندي چيو ته ”آءُ دنيا جي روشني آهيان. جيڪوبه منهنجي پيروي ڪري ٿو، تنهن کي زندگيءَ جي روشني ملندي ۽ وري ڪڏهن به اونداهيءَ ۾ نه گهمندو.“ ۱۳ تنهن تي فريسين کيس چيو ته ”تون پاڻ پنهنجي شاهدي ڏئين ٿو، سو تنهنجي شاهدي سچي نه آهي.“ ۱۴ عيسيٰ کين ورائيو ته ”جيتوڻيڪ آءُ پاڻ پنهنجي شاهدي ٿو ڏيان ته به منهنجي شاهدي سچي آهي، ڇاڪاڻ جو مون کي خبر آهي ته آءُ ڪٿان آيو آهيان ۽ ڪيڏانهن وڃان ٿو. پر اوهان کي خبر ڪانهي ته آءُ ڪٿان آيو آهيان ۽ ڪيڏانهن وڃان ٿو. ۱۵ اوهين رڳو انساني طرح فيصلو ڪريو ٿا پر آءُ ڪنهن جو به فيصلو نه ٿو ڪريان. ۱۶ جيڪڏهن آءُ فيصلو ڪريان ها ته منهنجو فيصلو سچو هجي ها، ڇاڪاڻ جو آءُ اڪيلو اهو ڪم نه ٿو ڪريان پر منهنجو پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي، سو به مون سان آهي. ۱۷ اوهان جي شريعت ۾ به لکيل آهي ته ’هن شخصن جي شاهدي سچي آهي‘. ۱۸ سو هڪڙو آءُ آهيان جو پاڻ پنهنجي شاهدي ٿو ڏيان ۽ ٻيو پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي، سو به مون بابت شاهدي ٿو ڏئي.“ ۱۹ تنهن تي انهن پڇيس ته ”تنهنجو پيءُ ڪٿي آهي؟“ عيسيٰ کين ورائيو ته ”اوهين نه مون کي سڃاڻو ٿا ۽ نڪي منهنجي پيءُ کي. جيڪڏهن اوهين مون کي سڃاڻو ها ته منهنجي پيءُ کي به سڃاڻو ها.“

۲۰ عيسيٰ اهي ڳالهيون ان وقت چيون جنهن وقت هو هيڪل جي خزاني

واري ڪمري ۾ تعليم ڏيئي رهيو هو ۽ کيس ڪنهن به نه پڪڙيوم ڇاڪاڻ ته اڃا سندس وقت نه آيو هو.

جتي آءُ ويندس اتي اوهين اچي نه سگهندا

① عيسيٰ وري انهن کي چيو ته ”آءُ هليو ويندس ۽ اوهين مون کي گوليندام پر اوهين اتي اچي نه سگهندا جتي آءُ ويندس ۽ اوهين پنهنجن گناهن ۾ مرندا.“ ② تنهن تي يهودي اڳواڻن چيو ته ”هي چوي ڇا ٿو ته ’جتي آءُ ويندس اتي اوهين اچي نه سگهندا؟‘ انهيءَ جي معنيٰ ته هو پنهنجو پاڻ کي ماريندو ڇا؟“ ③ عيسيٰ ورائيو ته ”اوهين هيٺ جا آهيو ۽ پر آءُ مٿان آيو آهيان. اوهين هن دنيا جا آهيو ۽ پر آءُ هن دنيا جو نه آهيان.“ ④ اهو ئي سبب آهي جو مون اوهان کي ٻڌايو ته اوهين پنهنجن گناهن ۾ مرندا. جيڪڏهن اوهين اهو نه مڃيندا ته آءُ اهو ئي آهيان ته پوءِ اوهين ضرور پنهنجن گناهن ۾ مرندا.“ ⑤ تنهن تي انهن پڇيس ته ”تون ڪير آهين؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”آءُ اهو ئي آهيان، جيئن شروعات کان وٺي اوهان کي ٻڌائيندو آيو آهيان.“ ⑥ اوهان بابت فيصلو ڪرڻ لاءِ مون وٽ ڪيتريون ئي ڳالهيون آهن. جنهن مون کي موڪليو آهي سو سچو آهي ۽ جيڪي به ڳالهيون مون کانئس ٻڌيون آهن، سي ئي آءُ دنيا کي ٻڌايان ٿو.“

⑦ انهن اهو نه سمجهيو ته هو ساڻن پيءُ بابت ڳالهائي رهيو آهي. ⑧ سو عيسيٰ کين چيو ته ”جڏهن اوهين ابن آدم کي مٿي چاڙهيندا تڏهن اوهان کي خبر پوندي ته آءُ اهو ئي آهيان. آءُ پنهنجي طرفان ڪجهه به نه ٿو ڪريان، پر اهو ئي ڪجهه چوان ٿو جيڪي پيءُ مون کي سيکاريو آهي. ⑨ جنهن مون کي موڪليو آهي سو مون سان آهي. هن مون کي اڪيلو نه ڇڏيو آهي، ڇاڪاڻ جو آءُ هميشه اهي ڪم ڪريان ٿو جيڪي کيس پسند آهن.“ ⑩ تنهن تي ڪيترن ئي عيسيٰ جون هي ڳالهيون ٻڌي مٿس ايمان آندو.

ابراهيم جو نه، پر شيطان جو اولاد

⑪ پوءِ جن يهودين مٿس ايمان آندو هو، عيسيٰ تن کي چيو ته ”جيڪڏهن اوهين منهنجي تعليم تي قائم رهندا ته اوهين سچ پچ منهنجا شاگرد آهيو.“

۳۲) پوءِ اوهان کي سچ جي خبر پوندي ۽ اهو سچ اوهان کي آزاد ڪندو.“
 ۳۳) تنهن تي انهن ورائيو ته ”اسين ابراهيم جو اولاد آهيون ۽ ڪڏهن به ڪنهن جا غلام نه ٿيا آهيون، ته پوءِ تنهنجي چوڻ جو مقصد ڇا آهي ته ’اوهين آزاد ٿيندا؟‘“ ۳۴) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو به گناهه ٿو ڪري سو گناهه جو غلام آهي. ۳۵) خاندان ۾ غلام کي ڪوبه حق نه آهي، پر پٽ کي هر ڪو حق حاصل آهي. ۳۶) تنهنڪري جيڪڏهن فرزند اوهان کي آزاد ڪندو ته اوهين سچ پچ آزاد ٿيندا. ۳۷) مون کي خبر آهي ته اوهين ابراهيم جو اولاد آهيو، ته به اوهين مون کي مارڻ جي ڪوشش ڪريو ٿا، ڇاڪاڻ ته اوهين منهنجي ڪلام کي دل ۾ جاءِ نه ٿا ڏيو. ۳۸) آءُ اوهان کي اهو ٻڌايان ٿو جيڪي مون پيءُ وٽ ڏٺو آهي، پر اوهين اهي ڪم ڪريو ٿا جيڪي اوهان پنهنجي پيءُ کان ٻڌا آهن.“

۳۹) تنهن تي انهن ورائيو ته ”اسان جو پيءُ ته ابراهيم آهي.“ عيسيٰ چين ته ”جيڪڏهن اوهين ابراهيم جو اولاد هجو ها ته اوهين به انهيءَ جهڙا ڪم ڪريو ها. ۴۰) پر اوهين مون کي مارڻ جي ڪوشش ڪريو ٿا، جنهن اوهان کي سچ ٻڌايو آهي. مون اهو ئي ٻڌايو آهي جيڪو مون خدا کان ٻڌو آهي. ابراهيم ته اهڙو ڪم ڪونه ڪيو هو. ۴۱) اوهين اهي ڪم ڪريو ٿا جيڪي اوهان جي پيءُ ڪيا آهن.“ تڏهن انهن ورائيو ته ”اسان جو پيءُ ته رڳو خدا آهي ۽ اسين سندس ئي حقيقي اولاد آهيون.“ ۴۲) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”جيڪڏهن خدا اوهان جو پيءُ هجي ها ته اوهين مون سان پيار ڪريو ها، ڇاڪاڻ ته آءُ خدا وٽان آيو آهيان. آءُ پاڻ ئي ڪين آيو آهيان پر هن مون کي موڪليو آهي. ۴۳) اوهين منهنجو ڳالهائڻ ڇو نه ٿا سمجهو؟ اهو انهيءَ لاءِ ته اوهين منهنجي ڪلام کي ٻڌي نه ٿا سگهو. ۴۴) اوهين پنهنجي پيءُ يعني شيطان جا فرزند آهيو ۽ پنهنجي پيءُ جون مرضيون پوريون ڪرڻ گهرو ٿا. شروعات کان وٺي هو خوني هو ۽ هن ڪڏهن به سچ جو پاسو نه ورتو آهي، ڇالاءِ جو هن ۾ سچ نه آهي. جڏهن هو ڪوڙ ٿو ڳالهائي ته پنهنجي طبيعت موجب ٿو ڳالهائي، ڇالاءِ جو هو ڪوڙو آهي ۽ ڪوڙ جو باني آهي. ۴۵) پر آءُ سچ ٿو چوان، تنهنڪري اوهين مون تي ايمان نه ٿا آيو. ۴۶) اوهان مان

ڪو اهڙو آهي، جيڪو ثابت ڪري ته مون گناهه ڪيو آهي؟ جيڪڏهن آءُ سچ ٿو چوان ته پوءِ اوهين مون تي چو نه ٿا ايمان آڻيو؟ (۴۷) جيڪو خدا وٽان اچي ٿو سو خدا جون ڳالهيون ٻڌي ٿو. اوهين انهيءَ ڪري نه ٿا ٻڌو ڇاڪاڻ جو اوهين خدا وٽان نه آيا آهيو.

عيسيٰ ۽ ابراهيم

(۴۸) سو انهن يهودين عيسيٰ کي چيو ته ”ڇا اسين سچ نه چئي رهيا هئاسين ته تون سامرين وانگر ڪافر آهين ۽ تو ڀر پوت آهي؟“ (۴۹) عيسيٰ ورائيو ته ”مون ڀر پوت ڪونهي، پر آءُ پنهنجي پيءُ جي عزت ٿو ڪريان ۽ اوهين منهنجي بي عزتي ٿا ڪريو. (۵۰) آءُ پنهنجي ساراهه نه ٿو چاهيان، پر هڪڙو آهي جيڪو چاهي ٿو ته منهنجي ساراهه ٿئي ۽ اهو منهنجي فائدي ڀر فيصلو ڪري ٿو. (۵۱) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪوبه منهنجي ڪلام تي عمل ڪري ٿو سو ڪڏهن به نه مرنڊو.“ (۵۲) انهن يهودين کيس چيو ته ”هاڻي اسان کي خبر پئي ته تو ڀر پوت آهي. ابراهيم مري ويو ۽ نبي به مري ويا ته به تون چوين ٿو ته ’جيڪو منهنجي ڪلام تي عمل ڪندو سو ڪڏهن به نه مرنڊو.‘ (۵۳) اسان جو پيءُ ابراهيم جيڪو مري ويو تنهن کان به تون وڏو آهين ڇا؟ نبي به مري ويا ته تون پاڻ کي ڇا ٿو سمجهين؟“ (۵۴) عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪڏهن آءُ پنهنجي ساراهه ڪريان ته منهنجي ساراهه ڪا معنيٰ نه ٿي رهي. پر جيڪو منهنجي ساراهه ڪري ٿو سو منهنجو پيءُ آهي، جنهن جي لاءِ اوهين چئو ٿا ته ’اهو اسان جو خدا آهي.‘ (۵۵) اوهان هن کي ڪڏهن به نه سڃاتو آهي پر آءُ کيس ڄاڻان ٿو. جيڪڏهن آءُ چوان ٿو ته آءُ هن کي نه ٿو ڄاڻان ته آءُ به اوهان جهڙو ڪوڙو ٿيندس. پر آءُ کيس ڄاڻان ٿو ۽ سندس ڪلام تي عمل ڪريان ٿو. (۵۶) اوهان جو پيءُ ابراهيم منهنجي انهيءَ ڏينهن جي ڏسڻ جي اميد تي ڏاڍو خوش هو. هن اهو ڏينهن ڏٺو ۽ خوش ٿيو.“ (۵۷) تنهن تي انهن چيس ته ”تون پنجاهه ورهين جو به ڪين آهين، پوءِ تو ڪيئن ابراهيم کي ڏٺو؟“ (۵۸) عيسيٰ ورائيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته ابراهيم جي ڄمڻ کان به آءُ اڳي آهيان.“ (۵۹) تنهن تي انهن عيسيٰ کي سنگسار ڪرڻ لاءِ پٿر کنيا، پر عيسيٰ پاڻ کي ڪٿي لڪايو ۽ هڪل مان نڪري هليو ويو.

ڄاڻي ڄم کان انڌي کي سڄو ڪرڻ

۹ ① جيئن عيسيٰ رستي سان پئي ويو ته هن هڪ اهڙو ماڻهو ڏٺو جيڪو ڄاڻي ڄم کان انڌو هو. ② هن جي شاگردن کانئس پڇيو ته ”استادم ڪنهن جي گناهه جي ڪري هو انڌو ڄائو؟ ڇا هن جي پنهنجي گناهه جي ڪري يا سندس ماءُ پيءُ جي گناهه سبب؟“ ③ عيسيٰ ورائيو ته ”هن جي انداڻ جو هن جي گناهه سان يا سندس ماءُ پيءُ جي گناهه سان ڪوبه واسطو نه آهي. هو انهيءَ ڪري انڌو آهي ته جيئن هن مان خدا جا ڪم ظاهر ٿين. ④ جيستائين ڏينهن آهي تيستائين اسان کي انهيءَ جا ڪم ڪرڻ گهرجن جنهن مون کي موڪليو آهي. رات ايندي ته پوءِ ڪوبه ماڻهو ڪم ڪري نه سگهندو. ⑤ جيستائين آءُ هن دنيا ۾ آهيان ته آءُ دنيا جي روشني آهيان.“ ⑥ ائين چوڻ کان پوءِ عيسيٰ زمين تي ٽڪ اچلائي ۽ انهيءَ ٽڪ سان مٽي گوهيائين. پوءِ اها گوهيل مٽي انهيءَ انڌي جي اکين تي لڌائين ⑦ ۽ چيائينس ته ”پنهنجو منهن انهيءَ تلاءَ ۾ وڃي ڌو، جنهن جو نالو ⑧ سيلوم (يعني موڪليل) آهي.“ پوءِ هو ويو ۽ انهيءَ تلاءَ ۾ وڃي منهن ڌوئائين ۽ پوءِ موت تي هو ڏسندو وائسندو آيو.

⑧ تنهن تي سندس پاڙيسرين ۽ ٻين ماڻهن جن کيس اڳ پنڊي ڏنو هو، سي چوڻ لڳا ته ”هي اهو فقير نه آهي ڇا جيڪو هتي ويٺو پنڊو هو؟“ ⑨ ڪي چوڻ لڳا ته ”هي اهو ئي آهي“ ۽ ٻيا چوڻ لڳا ته ”هي اهو نه آهي پر انهيءَ جهڙو آهي.“ تنهن تي هن پاڻ چيو ته ”آءُ اهو ئي آهيان.“ ⑩ پوءِ انهن پڇيس ته ”تنهنجون اکيون ڪيئن ڪيون؟“ ⑪ هن ورائيو ته ”اهو شخص جنهن جو نالو عيسيٰ آهي، تنهن مٽي گوهي منهنجن اکين تي لڌي ۽ چيائين ته ’سيلوم واري تلاءَ ۾ وڃي منهن ڌو. پوءِ آءُ ويس ۽ وڃي منهن ڌوتم ۽ پوءِ ڏسڻ وائسڻ لڳس.“ ⑫ تنهن

⑧ سيلوم (يعني موڪليل): ترجمي ۾ بريڪيٽ ۾ ڏنل لفظ اصلي متن ۾ ڏنل آهن. هتي عبراني لفظ ”سيلوم“ جي سمجهائڻ لاءِ ليڪڪ يوناني لفظ ڏني ٿو جنهن جي معنيٰ آهي ”موڪليل“.

تي انهن پچيس ته ”اهو شخص ڪٿي آهي؟“ هن چين ته ”مون کي خبر نه آهي.“

شفا بابت فريسين جي جاچ

۱۳) تنهن کان پوءِ اهي انهيءَ انڌي مان سڄي ٿيل ماڻهوءَ کي فريسين وٽ وٺي آيا. ۱۴) جنهن ڏينهن تي عيسيٰ مٿي ڳوهي انڌي ماڻهوءَ جون اکيون کوليون هيون سو سبت جو ڏينهن هو. ۱۵) پوءِ فريسين انهيءَ ماڻهوءَ کان پڇيو ته ”تون ڪيئن ڏسڻ وائسڻ لڳين؟“ هن انهن کي ٻڌايو ته ”هڪڙي ماڻهوءَ ٿوري مٿي منهنجين اکين تي لاتي ۽ مون وڃي منهن ڌوتو ته آءُ ڏسڻ وائسڻ لڳس.“ ۱۶) تنهن تي فريسين مان ڪن چيو ته ”جنهن ماڻهوءَ هي ڪم ڪيو آهي سو خدا جي طرفان ٿي نه ٿو سگهي، ڇاڪاڻ ته هن سبت جي ڏينهن کي نه مڃيو آهي.“ ٻين وري چيو ته ”جيڪو گنهگار آهي سو اهڙا معجزا ڪيئن ٿو ڪري سگهي.“ تنهنڪري انهن ۾ ڌڦيڙ پئجي ويو.

۱۷) ان کان پوءِ فريسين هڪ دفعو وري انهيءَ ماڻهوءَ کان پڇيو ته ”تون چوئين ٿو ته هن تنهنجون اکيون کوليون، پر تون انهيءَ شخص بابت ڇا ٿو چوئين؟“ هن ورائيو ته ”هو نبي آهي.“ ۱۸) يهودين اڳواڻن کي هن ماڻهوءَ جي ڳالهه تي اڃا به اعتبار نه آيو ته هو ڪو انڌو هو ۽ پوءِ سڄو ٿيو آهي، تنهنڪري انهن انهيءَ ماڻهوءَ جي ماءُ پيءُ کي سڏي کائڻ پڇيو ته ۱۹) ”ڇا هي اوهان جو پٽ آهي؟ اوهين چئو ٿا ته هي ڄائي ڄم کان انڌو هو ته پوءِ اهو ڪيئن ٿي سگهي ٿو ته هو هاڻي ڏسي وائسي ٿو؟“ ۲۰) هن جي ماءُ پيءُ ورائيو ته ”اسين ڄاڻون ٿا ته هي اسان جو پٽ آهي ۽ ڄائي ڄم کان انڌو هو. ۲۱) پر اها خبر ڪانهي ته هاڻي ڪيئن هو ڏسڻ وائسڻ لڳو آهي ۽ اسان کي اها به خبر ڪانهي ته ڪنهن هن جو اکيون کوليون. کائڻس پڇوم هو بالغ آهي، پاڻ پنهنجي ڳالهه ڪندو.“ ۲۲) سندس ماءُ پيءُ ائين انهيءَ ڪري چيو، ڇاڪاڻ جو هو يهودي اڳواڻن کان ڊنا ٿي، چوڻهه انهن اڳي ئي ٺهراءُ ڪري ڇڏيو هو ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو عيسيٰ کي مسيح ڪري مڃيندو ته هو انهيءَ کي پنهنجي عبادت گاهه مان ڪڍي ڇڏيندا. ۲۳) اهو ئي سبب هو جو انهيءَ ماڻهوءَ جي ماءُ پيءُ چيو ته ”هو بالغ آهي سو اوهين کائڻس پڇو.“

۲۴) ٻئي دفعي انهن وري انهيءَ ماڻهوءَ کي گهرايو جيڪو اڳي اندو هو ۽ کيس چيائون ته ”تون خدا جي اڳيان واعدو ڪر ته سچ ڳالهائيندين. اسان کي خبر آهي ته اهو ماڻهو گنهگار آهي.“ ۲۵) انهيءَ ماڻهوءَ وراڻيو ته ”مون کي خبر نه آهي ته هو گنهگار آهي يا نه. آءٌ رڳو اهو ڄاڻان ٿو ته اڳي آءٌ اندو هوس ۽ هاڻي ڏسان وائسان ٿو.“ ۲۶) تنهن تي انهن پڇيس ته ”هن تو کي ڇا ڪيو؟ ڪيئن تنهنجون اکيون کوليائين؟“ ۲۷) هن وراڻيو ته ”اڃا هاڻي ته مون اوهان کي ٻڌايو ته به اوهان ڪونه ٻڌو، وري ڇو ٿا ٻڌڻ چاهيو؟ اوهين به هن جا شاگرد ٿيڻ چاهيو ٿا ڇا؟“ ۲۸) تنهن تي انهن ڦٽ لعنت ڪري چيس ته ”تون ئي انهيءَ جو شاگرد آهين. اسين ته موسيٰ جا شاگرد آهيون.“ ۲۹) اسان کي خبر آهي ته خدا موسيٰ سان ڳالهايو هوم پر انهيءَ شخص بابت اسان کي ڪابه خبر نه آهي ته هو ڪٿان آيو آهي.“ ۳۰) تنهن تي انهيءَ ماڻهوءَ چيو ته ”واه! اهو به هڪڙو عجب، هن منهنجون اکيون کوليون آهن، تڏهن به اوهان کي خبر نه آهي ته هو ڪٿان آيو آهي.“ ۳۱) اسان کي خبر آهي ته خدا گنهگارن جي نه ٻڌندو آهي، پر جيڪڏهن ڪو خداپرست آهي ۽ سندس مرضيءَ تي هلي ٿو ته خدا انهيءَ جي ٻڌي ٿو. ۳۲) هن دنيا جي شروعات کان وٺي ائين ڪڏهن به ڪونه ٻڌڻ ۾ آيو ته ڇا ئي ڄم کان انڌي ماڻهوءَ جون ڪنهن به اکيون کوليون هجن. ۳۳) جيڪڏهن هي ماڻهو خدا جي طرفان نه هجي ها ته ڪجهه به نه ڪري سگهي ها.“ ۳۴) تنهن تي انهن چيس ته ”تون اصل ڄاڻو ئي گناهن ۾ آهين ۽ هاڻي تون ٿو اسان کي سڀڪارين؟“ پوءِ ته انهن کيس عبادت خاني مان ڪڍي ڇڏيو.

روحاني انداڻپ

۳۵) جڏهن عيسيٰ ٻڌو ته انهيءَ ماڻهوءَ کي عبادت خاني مان ڪڍي ڇڏيو اٿن، تڏهن عيسيٰ کيس ڳولي وڃي لڌو ۽ چيائينس ته ”ڇا تون ابن آدم تي ايمان آڻين ٿو؟“ ۳۶) تنهن تي هن پڇيس ته ”سائين! اهو ڪير آهي جو آءٌ مٿس ايمان آڻيان؟“ ۳۷) عيسيٰ چيس ته ”تو ته کيس اڳي ئي ڏٺو آهي ۽ اهو هاڻي تو سان ڳالهائي رهيو آهي.“ ۳۸) انهيءَ ماڻهوءَ چيو ته ”اي خداوند! آءٌ ايمان آڻيان ٿو.“ پوءِ کيس سجدو ڪيائين.

③۹ عيسی چيس ته ”آءُ هن دنيا ۾ انصاف ڪرڻ لاءِ آيو آهيان ته جيئن انڌا ڏسن ۽ جيڪي ڏسن ٿا سي انڌا ٿين.“ ④۰ پوءِ اهي فريسي جيڪي ساڻس گڏ هئا تن جڏهن اهي ڳالهيو ٻڌيون تڏهن انهن پڇيس ته ”ڇا اسين به انڌا آهيون؟“ ④۱ عيسی کين چيو ته ”جيڪڏهن اوهين انڌا هجو ها ته اوهان تي ڪو ڏوهه نه ٿئي ها. پر هاڻي ته اوهين پاڻ چئو ٿا ته ’اسين ڏسون ٿا‘ سو اوهان تي ڏوهه ثابت آهي.“

رڍن جي واڙي جو مثال

① ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو ماڻهو رڍن جي واڙي ۾ در کان نه ٿو گهڙي پر ٻئي پاسي کان ٽپي اچي ٿو سو چور ۽ ڌاڙيل آهي. ② جيڪو ماڻهو در کان واڙي ۾ گهڙي ٿو سو رڍن جو ريڍار آهي. ③ دربان هن لاءِ در کولي ٿو ۽ رڍون هن جو آواز ٻڌن ٿيون. هو نالو وٺي پنهنجين رڍن کي سڏي ٿو ۽ کين ٻاهر آڻي ٿو. ④ جڏهن هو انهن سڀني کي ٻاهر ڪڍي اچي ٿو تڏهن هو سندن اڳيان ٿي هلي ٿو ۽ رڍون هن جي پٺيان هلن ٿيون ۽ چالاءِ جو اهي هن جو آواز سڃاڻن ٿيون. ⑤ اهي ڪنهن ڌارڻي جي پٺيان نه هلنديون بلڪ انهيءَ کان پري پڇي وينديون ۽ چاڪاڻ ته اهي ڌارين جو آواز نه ٿيون سڃاڻين.“

⑥ عيسی انهن کي هي مثال ٻڌايو پر انهن نه سمجهيو ته هو ڇا چئي رهيو آهي.

عيسی هڪ چڱو ريڍار

⑦ سو عيسی وري چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته آءُ رڍن لاءِ اهو در آهيان. ⑧ ٻيا جيڪي به مون کان اڳ ۾ آيا هئا سي چور ۽ ڌاڙيل هئا پر رڍن انهن جي نه ٻڌي. ⑨ آءُ اهو در آهيان ۽ جيڪوبه مون مان اندر گهڙندو سو بچي ويندو. هو اندر ٻاهر ايندو ويندو ۽ گاهه به ملندس. ⑩ چور رڳو انهيءَ مطلب لاءِ اچي ٿو ته چوري ڪري ماري ۽ برباد ڪري. پر آءُ انهيءَ لاءِ آيو آهيان ته کين زندگي ملي بلڪ پرپور زندگي ملين.“

۱۱ آءُ چڱو ريڊار آهيان ۽ چڱو ريڊار رڍن لاءِ پنهنجي جان به ڏئي ٿو.
 ۱۲ جيڪو مزور آهي سو نه ريڊار آهي ۽ نڪي رڍن جو مالڪ. هو جڏهن بگهڙ کي ايندي ڏسي ٿو ته رڍن کي چڙي پڇي وڃي ٿو ۽ بگهڙ رڍن تي حملو ڪري کين چڙوچڙ ڪري چڙي ٿو. ۱۳ مزور چڙي پڇي وڃي ٿو، ڇا لاءِ جو هو رڳو مزور آهي ۽ کيس رڍن جو ڪو فڪر ڪونه آهي. ۱۴-۱۵ آءُ چڱو ريڊار آهيان. جهڙيءَ طرح پيءُ مون کي سڃاڻي ٿو ۽ آءُ پيءُ کي سڃاڻان ٿو، تهڙيءَ طرح آءُ پنهنجين رڍن کي سڃاڻان ٿو ۽ رڍون مون کي سڃاڻن ٿيون. آءُ رڍن لاءِ پنهنجي جان به ڏيان ٿو. ۱۶ منهنجون ٻيون به رڍون آهن جيڪي هن واڙي جون نه آهن. انهن کي آڻڻ به مون لاءِ ضروري آهي. اهي منهنجو آواز ٻڌنديون ۽ پوءِ هڪڙو ئي ڌڻ ۽ هڪڙو ئي ڌنار ٿيندو.
 ۱۷ پيءُ مون سان انهيءَ لاءِ پيار ٿو ڪري جو آءُ پنهنجي جان ٿو ڏيان، جڏهن ته اها وري مون کي موٽي ملندي. ۱۸ ڪوبه ماڻهو مون کان اها ڪسي نه ٿو پر آءُ اها پنهنجي مرضيءَ سان ٿو ڏيان. مون کي پنهنجي جان ڏيڻ جي اختياري آهي ۽ اها وري موتائي وٺڻ جي به اختياري آهي. هي حڪم مون کي پنهنجي پيءُ وٽان مليو آهي.”
 ۱۹ هنن لفظن ٻڌڻ کان پوءِ ماڻهن ۾ وري ڏڦيڙ پئجي ويو. ۲۰ انهن مان ڪيترائي ائين پيا چون ته ”هن ۾ پوت آهي، هو چريو آهي. اوهين ڇو سندس ڳالهين تي ڌيان ڏيو ٿا؟“ ۲۱ پر پيا چئي رهيا هئا ته ”جنهن ماڻهوءَ ۾ پوت هوندو آهي، سو هن وانگر ڳالهائي نه سگهندو آهي. پوت ڪنهن انڌي جون اکيون کولي سگهي ٿو ڇا؟“

يهودين جو عيسيٰ کي قبول نه ڪرڻ

۲۲ يروشلم ۾ ^۱ عيد تجديد هئي ۽ اها سياري جي موسم هئي. ۲۳ عيسيٰ هيڪل جي سليماني ڏيڍيءَ ۾ گهمي رهيو هو ۲۴ ته ماڻهو چوڌاري ڦري آيس ۽ چيائونس ته ”ڪيستائين تون اسان کي شڪ ۾ رکيندين؟ اسان

^۱ عيد تجديد: اها عيد هيڪل کي وري پاڪ ۽ مخصوص ڪرڻ جي يادگيريءَ طور ملهائي ويندي هئي.

کي صاف سچ ٻڌاءِ ته ڇا تون مسيح آهين؟“ (۲۵) عيسيٰ کين ورائيو ته ”مون ته اوهان کي ٻڌايو آهي، پر اوهان ايمان نه ٿا آيو. جيڪي ڪم آءُ پنهنجي پيءُ جي اختياريءَ سان ڪريان ٿو سي ئي منهنجي شاهدي ٿا ڏين. (۲۶) پر اوهين ايمان نه ٿا آيو ڇاڪاڻ جو اوهين منهنجين رين مان نه آهيو. (۲۷) منهنجون ريون منهنجو آواز ٻڌن ٿيون. آءُ پنهنجن رين کي سڃاڻان ٿو ۽ اهي منهنجي پٺيان هلن ٿيون. (۲۸) آءُ انهن کي دائمي زندگي ڏيان ٿو ۽ اهي ڪڏهن به برباد نه ٿينديون ۽ نڪي ڪو ٻيو اهي مون کان ڪسي سگهندو. (۲۹) منهنجو پيءُ، جنهن مون کي اهي ڏنيون آهن سو سڀني کان وڏو آهي ۽ ڪوبه منهنجي پيءُ کان اهي ڪسي نه سگهندو. (۳۰) آءُ ۽ پيءُ هڪ آهيون.“

(۳۱) تنهن تي يهودين کيس سنگسار ڪرڻ لاءِ وري به پٿر کنيا. (۳۲) عيسيٰ کين چيو ته ”مون پيءُ جي پاران ڪيترائي چڱا ڪم اوهان کي ڪري ڏيکاريا آهن. انهن مان ڪهڙي ڪم جي ڪري اوهين مون کي سنگسار ڪريو ٿا؟“ (۳۳) تنهن تي يهودين ورائيس ته ”اسين تو کي ڪنهن چڱي ڪم ڪرڻ ڪري سنگسار نه ٿا ڪريون پر ڪفر بڪڻ ڪري، ڇاڪاڻ جو تو انسان ٿي ڪري پاڻ کي خدا سڏايو آهي.“ (۳۴) عيسيٰ چيو ته ”ڇا اوهان جي شريعت ۾ اهو لکيل نه آهي ته خدا چيو ته ’اوهين خدا جا فرزند آهيو.‘ (۳۵) خدا انهن کي پنهنجا فرزند سڏيو جن کي سندس ڪلام مليل هو ۽ خدا جو ڪلام هميشه لاءِ سچو آهي. (۳۶) جيتري قدر منهنجو واسطو آهي ته پيءُ مون کي چونڊيو آهي ۽ هن دنيا ۾ موڪليو آهي. پوءِ اوهين ڪيئن چئو ٿا ته مون ڪفر بڪيو آهي جو مون چيو ته ’آءُ خدا جو فرزند آهيان؟‘ (۳۷) جيڪڏهن آءُ پيءُ جا ڪم نه ڪندو هجان ته اوهين مون تي ايمان نه آيو. (۳۸) پر جيڪڏهن پيءُ جا ڪم ڪريان ٿو ته اوهين پل مون تي ايمان نه آيو پر منهنجن انهن ڪمن تي ته ايمان آيو ته جيئن اوهان کي خبر پوي ۽ سمجهو ته پيءُ مون ۾ آهي ۽ آءُ پيءُ ۾ آهيان.“

(۳۹) تنهن تي انهن وري به عيسيٰ کي پڪڙڻ جي ڪوشش ڪئي، پر هو سندن هٿن مان نڪري ويو.

④۰ عيسي موتي وري اردن درياءَ جي هُنَ پر انهيءَ جاءِ تي آيو، جتي اڳي يحيي بپتسما ڏيندو هو. هو اتي رهي پيو. ④۱ ڪيترائي ماڻهو وٽس ايندا هئا. هو چوندا هئا ته ”يحيي ته ڪوبه معجزو نه ڏيکاريو، پر جيڪي ڳالهيون هن ماڻهو بابت چيائين سي سڀ پوريون ٿيون.“ ④۲ اتي ڪيترن ئي ماڻهن وٽس ايمان آندو.

لعزر جو موت

① لعزر نالي هڪ ماڻهو جيڪو بيت عنياه ۾ رهندو هو سو بيمار ٿي پيو. بيت عنياه اهو ڳوٺ آهي جنهن ۾ مريم ۽ سندس ڀيڻ مارتا رهنديون هيون. ② هيءُ مريم اها هئي جنهن خداوند کي عطر مڪي پنهنجن وارن سان سندس پير اڳيا هٿا تنهن جو پاءُ لعزر بيمار هو. ③ ٻنهي پيڙن عيسيٰ کي چوائي موڪليو ته ”خداوند! اوهان جو پيارو دوست بيمار آهي.“ ④ عيسيٰ اهو ٻڌي چيو ته ”لعزر جي اها بيماري موت واري نه آهي، بلڪ انهيءَ سان خدا جو جلال ظاهر ٿيندو، ڇاڪاڻ جو سندس فرزند جي واکاڻ ٿيندي.“

⑤ عيسيٰ جو مارتا سندس ڀيڻ ۽ لعزر سان پيار هو. ⑥ مگر لعزر جي بيماريءَ بابت ٻڌڻ جي باوجود به هو جتي هو اتي به ڏينهن وڌيڪ ترسي پيو. ⑦ پوءِ هن شاگردن کي چيو ته ”هلو ته يهوديه ڏانهن موتي هلون.“ ⑧ تنهن تي شاگردن چيس ته ”اي استاد! اڃا تازو ماڻهو اوهان کي سنگسار ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا هئا ۽ اوهين وري اوڏانهن موتي هلو ٿا؟“ ⑨ عيسيٰ وراڻيو ته ”ڇا هڪ ڏينهن ۾ ٻارهن ڪلاڪ نه آهن؟ سو جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڏينهن جي روشنيءَ ۾ گهمندو ته ٿاڻو نه کائيندو، ڇاڪاڻ ته هو دنيا جي روشني ڏسي رهيو آهي. ⑩ پر جيڪڏهن هو رات جي اونداهيءَ ۾ گهمندو ته ضرور ٿاڻو کائيندو، ڇاڪاڻ ته هن کي روشني نه آهي.“ ⑪ عيسيٰ هن کان پوءِ وڌيڪ چيو ته ”اسان جو دوست لعزر نند پيو آهي، پر آءُ وڃي کيس نند مان اٿاريندس.“ ⑫ تنهن تي شاگردن چيس ته ”اي خداوند! جيڪڏهن لعزر نند ۾ آهي ته بچي پوندو.“ ⑬ عيسيٰ ته لعزر جي موت بابت ٿي ڳالهه ڪئي، پر

هنن سمجهيو ته عيسيٰ نندڀر سمهي آرام ڪرڻ بابت ٿو چوي. ⑬ تنهنڪري عيسيٰ صاف چين ته ”لعزر مري ويو آهي. ⑭ آءُ اوهان جي خاطر خوش آهيان جو اتي نه هوس ته جيئن اوهين ايمان آڻيو. هاڻي هلو ته وٽس هلون.“ ⑮ تنهن تي توما جنهن کي جاڙو به سڏيندا هئا، تنهن پنهنجن ساٿي شاگردن کي چيو ته ”اچو ته اسين به هلون ته جيئن اسين به هن سان گڏ مرون.“

عيسيٰ قيامت ۽ زندگي آهي

⑯ جڏهن عيسيٰ اتي پهتو ته کيس معلوم ٿيو ته لعزر کي دفن ڪئي چار ڏينهن گذري چڪا آهن. ⑰ بيت عنياه يروشلم کان ٽي ڪلوميٽر به پري نه هو. ⑱ سو ڪيترائي يهودي مارٽا ۽ مريم سان سندن ڀاءُ جو عذر ڪرڻ لاءِ آيا هئا.

⑲ جڏهن مارٽا ٻڌو ته عيسيٰ اچي رهيو آهي ته هو کيس ملڻ لاءِ اڳڀرو ويئي پر مريم گهر ۾ ئي ويئي رهي. ⑳ مارٽا عيسيٰ کي چيو ته ”اي خداوند! جيڪڏهن اوهين هتي هجو ها ته منهنجو ڀاءُ نه مري ها. ㉑ پر مون کي خبر آهي ته جيڪڏهن هاڻي به اوهين خدا کان جو ڪجهه گهرندا سو هو اوهان کي ڏيندو.“ ㉒ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”تنهنجو ڀاءُ وري جيئرو ٿيندو.“ ㉓ مارٽا ورائيو ته ”مون کي خبر آهي ته هو قيامت جي وقت آخرت جي ڏينهن وري جيئرو ٿي اٿندو.“ ㉔ عيسيٰ کيس چيو ته ”آءُ قيامت ۽ زندگي آهيان. جيڪوبه مون تي ايمان آڻي ٿو سو جيتوڻيڪ مري وڃي ته به زندهه رهندو. ㉕ ۽ جيڪوبه جيئرو آهي ۽ مون تي ايمان ٿو آڻي سو ڪڏهن به نه مړندو. ڇا تنهنجو هن ڳالهه تي ايمان آهي؟“ ㉖ مارٽا ورائيو ته ”هائو خداوند! مون کي پڪو يقين آهي ته مسيح خدا جو فرزندم جيڪو دنيا ۾ اچڻو هو سي اوهين ئي آهيو.“

عيسيٰ جو روئڻ

㉗ هن چوڻ کان پوءِ مارٽا موٽي ويئي ۽ پنهنجي ڀيڻ مريم کي پنهنجي منهن سڏي چيائين ته ”ادي، استاد آيو آهي ۽ تو کي سڏي ٿو.“ ㉘ اها ڳالهه ٻڌڻ شرط مريم هڪدم اٿي ڪڙي ٿي ۽ عيسيٰ وٽ ويئي. ㉙ عيسيٰ

اڃا تائين ڳوٺ ۾ ڪين پهتو هوم پر اتي ئي هو جتي مارٽا وڃي ساڻس ملي هئي. (۳۱) يهودي جيڪي مريم سان گهر ۾ ويٺا هئا ۽ دلداري پئي ڏنائونس، تن جڏهن مريم کي تڪڙو تڪڙو ٻاهر ويندي ڏٺو تڏهن اهي به هن جي پٺيان ويا جو انهن سمجهيو ته هوڙ ياڙ جي قبر تي روئڻ وڃي ٿي.

(۳۲) جڏهن مريم عيسيٰ وٽ پهتي ۽ هن کي ڏٺائين ته پيرن تي ڪري پيس ۽ چيائينس ته ”خداوند! جيڪڏهن اوهان هتي هجو ها ته منهنجو پاڻ مري ئي ڪين ها.“ (۳۳) عيسيٰ جڏهن کيس روئندي ڏٺو ۽ ڏٺائين ته ماڻهو جيڪي ساڻس گڏ آيا هئا سي به روئڻ پيا تڏهن سندس دل پرڃي آئي ۽ کيس ڏاڍو ڏک ٿيو. (۳۴) هن کائڻ پيئڻو ته ”اوهان کيس ڪٿي دفن ڪيو آهي؟“ انهن ورائيو ته ”اي خداوند! هلي ڏسو.“ (۳۵) عيسيٰ روئي ڏٺو. (۳۶) تنهن تي يهودي چوڻ لڳا ته ”ڏسو کيس لعزر سان ڪيترو نه پيار آهي.“ (۳۷) پر انهن مان ڪن چيو ته ”هن انڌي ماڻهو جو اڪيون ڪوليون هيون نه؟ ڇا هو ائين نه ٿي ڪري سگهيو جو لعزر اصل مري ئي نه ها؟“

لعزر جو وري جيئرو ٿيڻ

(۳۸) پوءِ عيسيٰ جي دل وري به پرڃي آئي ۽ هو قبر تي آيو. اها قبر هڪ غار هئي جنهن جي منهن تي پٿر ڏنل هو. (۳۹) عيسيٰ چيو ته ”هن پٿر کي پري هٽايو.“ فوٽيءَ جي پيڻ مارٽا کيس چيو ته ”اي خداوند! اندر ته بانس هوندي، ڇالاءِ جو هن کي دفن ڪئي چار ڏينهن گذري ويا آهن.“ (۴۰) عيسيٰ هن کي چيو ته ”مون تو کي ڪين چيو هو ته جيڪڏهن تون ايمان آڻيندين ته خدا جو جلوه ڏسندين؟“ (۴۱) تڏهن هنن پٿر پري هٽايو. پوءِ عيسيٰ مٿي نھاري چيو ته ”اي بابا! آءُ تنهنجو شڪرگذار آهيان جو تو منهنجي ٻڌي آهي.“ (۴۲) مون کي ته خبر آهي ته تون هميشه منهنجي ٻڌندو آهين. پر هي ماڻهو جيڪي هتي بيٺا آهن، تن کي اهو ڏيکارڻ لاءِ آءُ دعا ٿو گهران ته جيئن اهي ايمان آڻين ته تو ئي مون کي موڪليو آهي.“ (۴۳) ائين چوڻ کان پوءِ عيسيٰ وڏي واڪي چيو ته ”اي لعزر! ٻاهر نڪري اچ.“ (۴۴) تنهن تي مثل ماڻهو ٻاهر نڪري آيو. هن جا هٿ ۽ پير ڪفن سان ٻڌل هئا ۽ سندس منهن رومال سان ويڙهيل هو. عيسيٰ انهن ماڻهن کي چيو ته ”هن کي کوليو ۽ ڇڏيوس ته وڃي.“

عيسيٰ خلاف سازش

(متي ۱: ۲۶-۵، مرقس ۱: ۱۴-۲، لوقا ۱: ۲۲-۲)

④۵ جيڪي يهودي مريم وت آيا هئا، تن مان ڪيترن ئي جڏهن عيسيٰ جو هي ڪم ڏٺو تڏهن مٿس ايمان آندائون. ④۶ پر انهن مان ڪي فريسين وت ويا ۽ عيسيٰ جيڪي ڪجهه ڪيو هو سو وڃي کين ٻڌايائون. ④۷ تنهن تي فريسي ۽ سردار ڪاهن ڪائونسل گڏ ڪري چوڻ لڳا ته ”اسين هاڻي ڇا ڪريون؟ هي ماڻهو ته گهڻا ئي معجزا پيو ڪري. ④۸ جيڪڏهن اسين هنن کي ائين ڪندي ڇڏي ڏينداسون ته پوءِ هر ڪو مٿس ايمان آڻيندو ۽ رومي حاڪم اسان تي قدم ڪندا. پوءِ هو اسان جي هيڪل ۽ سڄي قوم کي تباھه ڪري ڇڏيندا.“ ④۹ انهن مان هڪڙي شخص جو نالو قائفا هو جيڪو انهيءَ سال جو وڏو سردار ڪاهن هوم تنهن چيو ته ”اوهان کي خبر ئي ڪانه ٿي پوي. ⑤۰ اوهين اهو سمجهو ئي نه ٿا ته اوهان جي لاءِ هي بهتر ٿيندو جو هڪڙو ماڻهو قوم لاءِ مري ۽ نه سڄي قوم تباھه ٿئي.“ ⑤۱ حقيقت ۾ هن جيڪي لفظ چيا سي پنهنجي طرفان نه چيائين، پر جيئن ته هو انهيءَ سال جو وڏو سردار ڪاهن هوم تنهنڪري هن اهي لفظ اڳڪٿي ڪري چيا ته عيسيٰ يهودي قوم لاءِ مرنديون ⑤۲ نه رڳو قوم لاءِ پر انهيءَ لاءِ ته خدا جا ٻار جيڪي چڙوچڙ ٿيل آهن تن کي گڏي هڪ ڪري. ⑤۳ انهيءَ ڏينهن کان وٺي يهودي اڳواڻ عيسيٰ کي مارڻ جون سازشون ستن لڳا. ⑤۴ تنهنڪري عيسيٰ انهيءَ ڏينهن کان پوءِ يهودين ۾ ڪليو ڪلايو نه گهمندو هو. پر هو اتان رٽپت جي پر واري علائقي ڏانهن هليو ويو ۽ افرائيم نالي هڪ ڳوٺ ۾ پنهنجن شاگردن سان گڏ رهڻ لڳو.

⑤۵ يهودي قوم جي عيد فصح ويجهي هئي، سو ڪيترائي ماڻهو بهراڙيءَ کان يروشلم ۾ آيا هئا ته جيئن هو عيد فصح کان اڳ پاڻ کي پاڪ ڪن. ⑤۶ اهي عيسيٰ کي ڳولي رهيا هئا، سو جيئن اهي هيڪل ۾ گهڙيا ته هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”ڇا ٿا پائڻيو ته هو ايندو يا نه؟“ ⑤۷ سردار ڪاهن ۽ فريسين هي حڪم ڏيئي ڇڏيو ته ”جيڪڏهن ڪنهن کي خبر هجي ته عيسيٰ ڪٿي آهي ته اهو ضرور ٻڌائي ته جيئن کيس پڪڙيو وڃي.“

بيت عنياہ ۾ مهمانداري

(متي ۶:۲۶-۱۳، مرقس ۳:۱۴-۹)

۱۲ ① عيد فصح کان ڇهه ڏينهن اڳ عيسيٰ بيت عنياہ ڏانهن ويو جتي لعزر رهندو هو. جنهن کي عيسيٰ مثلن مان جيئرو ڪيو هو. ② انهن هن لاءِ رات جي ماني تيار ڪئي. مارٽا خدمت پئي ڪئي. دسترخوان تي عيسيٰ ۽ مهمانن سان گڏ لعزر به ويٺو هو. ③ پوءِ مريم اڌ ليٽر تمام قيمتي عطر جيڪو سڄي سُڙهي مُر مان تيار ڪيل هو سو ڪٽي عيسيٰ جي پيرن کي مڪيو ۽ پوءِ پنهنجن وارن سان سندس پير اُگهيائين. انهيءَ عطر جي سرهاڻ سان سڄو گهر پرڄي ويو. ④ عيسيٰ جي شاگردن مان هڪڙي جنهن جو نالو يهوداه اسڪريوتي هو ۽ جيڪو اڳتي هلي ساڻس دغا ڪرڻ وارو هو. ⑤ تنهن چيو ته ”چون نه هي عطر تن سَوَن ⑤ چانديءَ جي سڪن ۾ وڪڻي غريبن کي خيرات ڏجي ها.“ ⑥ هن اهي لفظ غريبن جي همدرديءَ لاءِ نه چيا، پر هو پاڻ چور هو ۽ انهيءَ لاءِ چيائين ته هو انهن پئسن مان ڪجهه چورائي، ڇالاءِ جو پئسن جي گهڻي وٽس رهندي هئي. ⑦ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”چڏيوس، چوته هن اهو عطر منهنجي ڪفن دفن لاءِ ئي بچائي رکيو هو. ⑧ غريب ته اوهان وٽ هميشه آهن پر آءُ اوهان وٽ هميشه نه هوندس.“

لعزر خلاف سازش

⑨ يهودين جي وڏي ميٽر جڏهن ٻڌو ته عيسيٰ بيت عنياہ ۾ آهي، تڏهن اهي اتي ويا. اهي نه رڳو عيسيٰ کي ڏسڻ لاءِ ويا پر لعزر کي به ڏسڻ ويا. جنهن کي عيسيٰ مثلن مان جيئرو ڪيو هو. ⑩ تنهنڪري سردار ڪاهنن لعزر کي به مارڻ جون سازشون ستيون. ⑪ ڇالاءِ جو لعزر جي ڪري ڪيترن ئي يهودين انهن کي چڏي عيسيٰ تي ايمان آندو هو.

⑤ چانديءَ جي سڪن: ڏسو يوحنا ۶: <.

يروشلم ۾ شان سان داخل ٿيڻ

(متي ۱۱-۱:۲۱، مرقس ۱۱-۱:۱۱، لوقا ۱۹:۲۸-۳۰)

۱۲) ٻئي ڏينهن تي وڏو ميڙ جيڪو عيد فصح تي آيو هو تنهن ٻڌو ته عيسيٰ يروشلم ۾ اچي رهيو آهي. ۱۳) سو انهن کجيءَ جون ٽاريون هٿن ۾ کنيون ۽ ساڻس ملڻ لاءِ اڳڀرو ويا ۽ واکا ڪري چوڻ لڳا ته ”واڪا خدا جي آهي! سڳورو آهي اهو، جيڪو خداوند جي نالي تي ٿو اچي! بني اسرائيل جو بادشاهه مبارڪ، مبارڪ!“ ۱۴) عيسيٰ کي هڪ کودڙو ملي ويو ۽ هو مٿس چڙهي ويٺو، جيئن لکيل آهي ته

۱۵) ”اي صيئون جا شهر! ڊج نه،

ڏس، تنهنجو بادشاهه اچي پيو،

جيڪو کودڙي تي سوار آهي.“

۱۶) سندس شاگردن کي پهريائين ته اهي ڳالهيون سمجهه ۾ ڪين ٿي آيون. پر پوءِ جڏهن عيسيٰ جو جلوه ظاهر ٿيو تڏهن انهن کي ياد آيو ته اهي ئي ڳالهيون هن بابت صحيفي ۾ لکيل آهن ۽ ائين ئي ماڻهن ساڻس سلوڪ ڪيو.

۱۷) جنهن مهل عيسيٰ لعزر کي قبر مان سڏي مٿن مان جياريو هو، تنهن مهل جيڪي ماڻهو ساڻس گڏ هئا، سي ان وقت اها شاهدي ڏيئي رهيا هئا. ۱۸) انهيءَ سبب ڪري ڪيترائي ماڻهو عيسيٰ سان ملڻ لاءِ آيا، ڇاڪاڻ جو انهن ٻڌو هو ته هن ئي اهو معجزو ڪيو آهي. ۱۹) تنهن تي فريسي پاڻ ۾ چوڻ لڳا ته ”اسان کي ڪو ليڪي به نه ٿو. پر هن کي ته ڏس، سڄي دنيا سندس پٺيان پيئي هلي!“

ڪن يونانين جو عيسيٰ کي ڳولڻ

۲۰) جيڪي ماڻهو يروشلم ۾ عيد تي عبادت ڪرڻ لاءِ آيا هئا، تن ۾

۱) صيئون جا شهر: يعني يروشلم شهر

ڪي يوناني به هئا. (۲۱) اهي فلپس وٽ آيا جيڪو گليل جي شهر بيت صيدا جو ويٺل هو ۽ چيائونس ته ”اي سائين! اسين عيسيٰ کي ڏسڻ چاهيون ٿا.“ (۲۲) فلپس اچي اندرياس کي اها ڳالهه ٻڌائي ۽ پوءِ اندرياس ۽ فلپس ٻنهي وڃي عيسيٰ کي ٻڌايو. (۲۳) عيسيٰ کين چيو ته ”اها گهڙي اچي پهتي آهي، جڏهن ابن آدم جو جلوو ظاهر ٿيندو. (۲۴) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪڻڪ جو داڻو زمين ۾ پورجي نه ٿو تيسٽائين اڪيلو ٿو رهي. پر جي پورجي ٿو ته ڪيئي داڻا پيدا ڪري ٿو. (۲۵) جيڪو به پنهنجيءَ جان سان پيار ڪري ٿو سو اها وڃائيندو پر جيڪو هن دنيا ۾ پنهنجيءَ جان کان نفرت ڪري ٿو سو اها دائمي زندگيءَ لاءِ بچائيندو. (۲۶) جيڪو منهنجي خدمت ڪرڻ چاهي سو منهنجي پٺيان اچي، ته جيئن جتي آءُ آهيان اتي منهنجو خدمتگار به هجي. منهنجو پيءُ انهيءَ جي عزت ڪندو جيڪو منهنجي خدمت ڪندو.“

پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(۲۷) ”منهنجي دل ڏکويل آهي، هاڻي آءُ ڇا چوان؟ ڇا آءُ ائين چوان ته ’اي بابا! مون کي هن گهڙيءَ کان بچاءُ؟‘ پر هن گهڙيءَ لاءِ ئي ته آءُ آيو آهيان. (۲۸) اي بابا! تون پنهنجي نالي کي جلوو ڏي.“ تنهن تي آسمان مان آواز آيو ته ”مون پنهنجي نالي کي جلوو ڏنو آهي ۽ وري به ڏيندس.“ (۲۹) تڏهن جيڪي ماڻهو اٿي بيٺا هئا، تن مان ڪن اهو ٻڌي چيو ته ”اُپ گجيو“ ۽ ٻين وري چيو ته ”ڪنهن ملائڪ سائس ڳالهايو آهي.“ (۳۰) پر عيسيٰ کين چيو ته ”اهو آواز منهنجي لاءِ نه پر اوهان جي لاءِ هو. (۳۱) هي اهو وقت آهي جو دنيا جو فيصلو ٿيندو. هاڻي ^[۱] هن دنيا جي سردار کي لوڏي ڪڍيو ويندو. (۳۲) جڏهن آءُ مٿي چاڙهيو ويندس ته سڀني کي پاڻ ڏانهن ڇڪي وٺندس.“ (۳۳) هن چوڻ مان هن جو مطلب هو ته سندس موت ڪيئن ٿيندو.

[۱] هن دنيا جي سردار: يعني شيطان.

③۴ تنهن تي ميٽر چيو ته ”اسان جي شريعت ٻڌائي ٿي ته مسيح هميشه جيئرو رهندو ته پوءِ تون ڪيئن ٿو چوين ته ابن آدم ضرور مٿي چاڙهيو ويندو؟ اهو ابن آدم ڪير آهي؟“ ③۵ عيسيٰ وراڻيو ته ”اڃا ڪجهه وقت روشني اوهان وٽ رهندي. جيستائين روشني اوهان وٽ آهي تيستائين روشنيءَ ۾ گهمندا رهو ته متان اوهان وٽ اونداهي نه اچي وڃي، ڇالاءِ جو جيڪو اونداهيءَ ۾ گهمندو آهي تنهن کي خبر نه پوندي آهي ته ڪيڏانهن وڃي رهيو آهيان. ③۶ جيستائين روشني اوهان وٽ آهي تيستائين روشنيءَ تي ايمان آڻيو ته جيئن اوهين روشنيءَ جا ٻار ٿيو.“
هن چوڻ کان پوءِ عيسيٰ هليو ويو ۽ پاڻ کي انهن کان لڪيائين.

يهودين جو ايمان نه آڻڻ

③۷ جيتوڻيڪ عيسيٰ يهودين جي اڳيان هيترا معجزا ڪيا هئا ته به انهن مٿس ايمان نه آندو هو. ③۸ اهو انهيءَ لاءِ ته جيڪو يسعياہ نبيءَ چيو هو سو پورو ٿي ته ”اي خداوند! ڪنهن اسان تي ايمان آندو؟“
۽ ڪنهن تي خداوند جي قدرت ظاهر ٿي؟“
③۹ اهو ئي سبب هو جو انهن ايمان نه آندو ڇاڪاڻ ته يسعياہ نبيءَ هي فرمان به ٻڌايو هو ته

④۰ ”مون خدا انهن جون اکيون پوري ڇڏيون آهن

۽ سندن عقل تي تالو هڻي ڇڏيو آهي،

ته متان اهي پنهنجين اکين سان ڏسن

۽ پنهنجن عقلن سان سمجهن،

۽ مون ڏانهن ڦري پون ته

آءُ کين شفا ڏيان.“

④۱ يسعياہ هي انهيءَ لاءِ چيو هو ڇالاءِ جو هن عيسيٰ جو جلوو ڏٺو هو ۽ انهيءَ بابت چيو هئائين. ④۲ تنهن هوندي به ڪيترن ئي اڳواڻن عيسيٰ تي ايمان آندو پر فريسين جي ڪري اهي کليءَ طرح اقرار نه پيا ڪن، ته متان کين

۱۲: ۳۴ زب ۴: ۱۱۰ ۹: ۷ ح ۲۵: ۳ دان ۱۴: ۱۲ ۲۸: ۱۲ يس ۱: ۵۳

۱۲: ۴ يس ۱۰: ۶

عبادت گاهن مان باهر ڪڍي نه ڇڏين. (۴۳) انهن کي خدا کان عزت حاصل ڪرڻ بدران ماڻهن کان عزت حاصل ڪرڻ وڌيڪ پسند هو.

(۴۴) پوءِ عيسيٰ وڏي واڪي چيو ته ”جيڪوبه مون تي ايمان آڻي ٿو سو نه رڳو مون تي ايمان ٿو آڻي، پر انهيءَ تي به ايمان آڻي ٿو جنهن مون کي موڪليو آهي. (۴۵) جيڪو مون کي ڏسي ٿو سو انهيءَ کي به ڏسي ٿو جنهن مون کي موڪليو آهي. (۴۶) آءُ روشني آهيان ۽ هن دنيا ۾ انهيءَ لاءِ آيو آهيان ته جيڪوبه مون تي ايمان آڻي سو اونداهيءَ ۾ نه رهي. (۴۷) جيڪو منهنجون ڳالهيون ٻڌي انهن تي عمل نه ٿو ڪري، تنهن جو آءُ فيصلو نه ڪندس. آءُ دنيا ۾ فيصلو ڪرڻ لاءِ نه آيو آهيان پر دنيا کي بچائڻ لاءِ آيو آهيان. (۴۸) جيڪو مون کي نه ٿو مڃي ۽ منهنجون ڳالهيون قبول نه ٿو ڪري، تنهن جي فيصلي ڪرڻ وارو هڪڙو آهي، يعني اهي منهنجون ڪيل ڳالهيون ئي آهن، جيڪي آخرت جي ڏينهن هن کي ڏوهاري ٺهرائينديون. (۴۹) چالاڪ جو جيڪو ڪلام مون ڪيو آهي سو پنهنجي طرفان نه ڪيو آهي پر پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي تنهن مون کي حڪم ڏنو آهي ته مون کي ڇا چوڻ ۽ ڳالهائڻ گهرجي. (۵۰) مون کي خبر آهي ته هن جو حڪم دائمي زندگي ڏئي ٿو. تنهنڪري جيڪي ڪجهه آءُ چوان ٿو سو اهو ئي آهي جيڪو پيءُ مون کي ٻڌائڻ لاءِ چيو آهي.“

شاگردن جا پير ڌوئڻ

۱۳ ① هاڻ جڏهن ته عيسيٰ کي اها خبر هئي ته ’منهنجي اها گهڙي اچي ويئي آهي جو آءُ هيءَ دنيا ڇڏي پيءُ ڏانهن وڃان، تنهن هوندي به جيڪي هن دنيا ۾ پنهنجا هيس تن کي آخري گهڙيءَ تائين پيار ڪندو آيو.

عيد فصح کان هڪ ڏينهن اڳ ۾ (۲) عيسيٰ ۽ سندس شاگرد رات جي ماني کائي رهيا هئا، انهيءَ وقت کان اڳ ئي شيطان، شمعون جي پت يهوداه اسڪريوتيءَ جي دل ۾ وجهي ڇڏيو هو ته هو عيسيٰ سان دغا ڪري. (۳) عيسيٰ کي خبر هئي ته ’پيءُ مون کي سڀ ڪجهه هٿ ۾ ڏنو آهي، کيس اها به خبر هئي ته ’آءُ خدا جي طرفان آيو آهيان ۽ خدا ڏانهن موٽي وڃي

رھيو آھيان. ۴ تڏھن عيسيٰ مانيءَ تان اٿيو ۽ پنھنجو جبو لاهي نوال چيلھ سان ٻڌائين. ۵ پوءِ ڪجهه پاڻي ٿالھ ۾ وجھي پنھنجن شاگردن جا پير ڌوئڻ لڳو ۽ چيلھ سان ٻڌل نوال سان سندن پير اُگھڻ لڳو. ۶ جڏھن شمعون پطرس وٽ آيو ته هن چيس ته ”اي خداوند! ڇا اوهين منھنجا به پير ڌوئيندا؟“

۷ عيسيٰ ورائيس ته ”تون هاڻي نه ٿو سمجھين ته آءُ ڇا ڪري رهيو آھيان، پر پوءِ تو کي خبر پوندي.“ ۸ پطرس چيس ته ”آءُ پنھنجا پير اوهان کان ڪڏھن به نه ڌاريندس.“ عيسيٰ چيس ته ”جيڪڏھن تون پنھنجا پير نه ٿو ڌارين ته پوءِ تنھنجو مون ۾ ڪوبه حصو نه رھندو.“ ۹ تنھن تي شمعون پطرس چيس ته ”اي خداوند! پوءِ منھنجا رڳو پير نه ڌوئو، بلڪ منھنجا هٿ ۽ مٿو به ڌوئو.“

۱۰ عيسيٰ چيس ته ”جيڪو وھنتل آھي تنھن کي پيرن ڌوئارڻ کانسواءِ ٻي ڪابه گھرج نه آھي، ڇالاءِ جو هو سڄو ئي پاڪ آھي. سو اوهين به پاڪ آھيو پر سڀيئي نه.“ ۱۱ ان جو سبب اهو هو جو عيسيٰ کي اڳي ئي خبر هئي ته ڪير ساڻس دغا ڪندو، تنھنڪري هن چيو ته ”اوهين سڀيئي پاڪ نه آھيو.“

۱۲ جڏھن عيسيٰ شاگردن جا پير ڌوئي چڪو ته جبو پاڻي وري پنھنجي جاءِ تي اچي ويٺو. هن کائڻ پڇيو ته ”ڇا اوهان سمجھيو ته مون اوهان لاءِ ڇا ڪيو؟“ ۱۳ اوهين مون کي استاد ۽ خداوند ڪري ٿا سڏيو، سو برابر آھي ڇاڪاڻ ته آءُ اهو ئي آھيان. ۱۴ هاڻي مون استاد ۽ خداوند هوندي به اوهان جا پير ڌوئا آهن، سو اوهان کي به هڪٻئي جا پير ڌوئڻ گھرجن. ۱۵ مون اوهان جي لاءِ اهو نمونو ڏنو آھي، ته جيئن اوهين به ائين ئي ڪريو جيئن مون اوهان سان ڪيو آھي. ۱۶ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته غلام پنھنجي مالڪ کان وڏو نه آھي ۽ نه وري موڪليل پنھنجي موڪليندڙ کان. ۱۷ هاڻي اوهين ڪيترا نه سڳورا ٿيندا جيڪڏھن اھي ڳالھيون سمجھي انھن تي عمل ڪندا.“

عيسيٰ سان دغا ڪرڻ لاءِ اڳڪٿي

(متي ۲۶: ۲۵-۲۰، مرقس ۱۴: ۱۷-۲۱، لوقا ۲۲: ۲۱-۲۳)

۱۸ ”آءُ اوهان سڀني بابت نه ٿو ڳالھايان. مون کي انھن جي خبر آھي جن کي مون چونڊيو آھي. پر پاڪ لکت پوري ٿيڻ گھرجي، جنھن ۾ لکيل

۱۲: ۱۵-۱۳: ۱۶ مت ۱۰: ۲۴، لوقا ۶: ۴۰، يوحنا ۱۵: ۲۰، ۱۸: ۱۳ زب ۴۱: ۹

آهي ته 'جيڪو منهنجي ماني ڪائي ٿو، سو ئي منهنجي خلاف ٿيندو.'
 ①۹ هاڻي انهيءَ ڳالهه جي ٿيڻ کان اڳ ۾ ئي آءُ اوهان کي ٻڌائي ٿو ڇڏيان
 ته جڏهن ائين ٿئي ته اوهين ايمان آڻيو ته آءُ اهو ئي آهيان. ②۰ آءُ اوهان کي
 سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو منهنجي موڪليل کي قبول ڪندو، سو ڄڻ مون
 کي قبول ٿو ڪري ۽ جيڪو مون کي قبول ٿو ڪري سو انهيءَ کي قبول
 ٿو ڪري جنهن مون کي موڪليو آهي.

②۱ جڏهن عيسيٰ هي چئي چڪو، تڏهن دل ۾ پريشان ٿيڻ لڳو ۽ شاهدي
 ڏيندي چيائين ته "آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهان مان هڪڙو مون کي
 پڪڙائيندو." ②۲ تنهن تي شاگرد وائڙا ٿي ويا ۽ هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته "اهو
 اشارو ڪنهن ڏانهن آهي؟" ②۳ شاگردن مان هڪڙو جنهن سان عيسيٰ جو
 پيار هو، سو عيسيٰ جي سيني ڏانهن جهڪي ڪائي رهيو هو. ②۴ شمعون
 پطرس هن کي اشارو ڏيئي چيو ته "هن کان پڇ ته اهو ڪير آهي، جنهن
 بابت هو ڳالهائي رهيو آهي." ②۵ پوءِ هن ائين ئي عيسيٰ جي ويجهو هوندي
 ڪائس پڇيو ته "اي خداوند! اهو ڪير آهي؟" ②۶ عيسيٰ ورائيو ته "آءُ جنهن
 ماڻهو کي ٿالهيءَ مان گرهه ٻوڙي ڏيندس، سو ئي اهو آهي." پوءِ هن مانيءَ جو
 گرهه ٻوڙي شمعون اسڪريوتيءَ جي پٽ يهوداه کي ڏنو. ②۷ جيئن ئي يهوداه
 گرهه ورتو تيئن ئي شيطان منجهس گهڙيو. عيسيٰ کيس چيو ته "جيڪو تو
 کي ڪرڻو آهي سو جلدي ڪري وٺ." ②۸ هاڻي جن به اتي ويني ڪاڌوم، تن
 مان ڪنهن به نه سمجهيو ته ڪهڙي مطلب سان عيسيٰ يهوداه اسڪريوتيءَ
 کي ائين چيو. ②۹ ڪن ائين پئي سمجهيو ته ڇالاءِ جو يهوداه وٽ پئسن جي
 ڳوٺري رهندي آهي، تنهنڪري عيسيٰ چويس ٿو ته 'عيد جي لاءِ جيڪي
 شيون وٺيون اٿئي سي وٺ، يا وري 'ڪجهه غريبن کي ڏي.' ③۰ پوءِ ته
 يهوداه گرهه وٺي سڌو ٻاهر نڪري هليو ويو. انهيءَ مهل رات جو وقت هو.

هڪ نئون حڪم

③۱ يهوداه جي ويڻ کان پوءِ عيسيٰ چيو ته "هاڻي ابن آدم جو جلوو ظاهر
 ٿيو آهي ۽ خدا جو جلوو به هن جي معرفت ظاهر ٿيو." ③۲ جيڪڏهن خدا

جو جلوو ابن آدم جي معرفت ظاهر ٿيندو ته خدا به هن کي پاڻ جلوو ڏيندو، بلڪ اجهو هائي ٿو ڏيس. (۳۳) اي منهنجا ٻارو! آءُ اوهان سان گهڻو وقت نه رهندس. اوهين مون کي گوليندام پر آءُ اوهان کي هائي ٻڌايان ٿو، جيئن مون يهودي اڳواڻن کي ٻڌايو هو ته اوهين اتي اچي نه سگهندا جتي آءُ وڃي رهيو آهيان. (۳۴) آءُ اوهان کي هڪ نئون حڪم ٿو ڏيان ته هڪٻئي سان پيار ڪريو. جيئن مون اوهان سان پيار ڪيو آهي، تيئن اوهان کي به هڪٻئي سان پيار ڪرڻ گهرجي. (۳۵) جيڪڏهن اوهين هڪٻئي سان پيار ڪندا ته پوءِ سڀني کي خبر پوندي ته اوهين منهنجا شاگرد آهيو.

پطرس جي انڪار بابت اڳڪٿي

(متي ۲۶: ۳۱-۳۵، مرقس ۱۴: ۲۷-۳۱، لوقا ۲۲: ۳۱-۳۴)

(۳۶) شمعون پطرس عيسيٰ کان پڇيو ته ”اي خداوند! تون ڪيڏانهن وڃي رهيو آهين؟“ عيسيٰ ورائيس ته ”جتي آءُ وڃي رهيو آهيان اتي تون مون سان هائي نه ٿو هلي سگهين، پر پوءِ تون اتي ايندين.“ (۳۷) پطرس پڇيس ته ”اي خداوند! آءُ تو سان هائي ڇو نه ٿو هلي سگهان؟ آءُ ته تنهنجي لاءِ پنهنجي جان به ڏيڻ لاءِ تيار آهيان.“ (۳۸) عيسيٰ ورائيس ته ”ڇا تون سچ پچ منهنجي لاءِ پنهنجي جان ڏيندين؟ آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته ڪڪڙ جي بانگ ڏيڻ کان اڳ ۾ تون منهنجو ٽي دفعا انڪار ڪندين.“

عيسيٰ، پيءُ ڏانهن وڃڻ جو رستو

۱۴

① عيسيٰ انهن کي وڌيڪ چيو ته ”پنهنجيءَ دل ۾ پریشان نه ٿيو. خدا تي يقين رکو ۽ مون تي به يقين رکو. ② منهنجي پيءُ جي گهر ۾ ڪيتريون ئي ڪوٺيون آهن. آءُ اوهان جي خاطر جاءِ تيار ڪرڻ لاءِ وڃي رهيو آهيان. جيڪڏهن ائين نه هجي ها ته آءُ اوهان کي نه ٻڌايان ها. ③ جڏهن آءُ وڃي اوهان جي لاءِ جاءِ تيار ڪندس ته پوءِ موٽي ايندس ۽ اوهان کي به پاڻ سان گڏ وٺي ويندس، ته جتي آءُ آهيان اتي اوهين به هجو. ④ جيڏانهن آءُ وڃي رهيو آهيان، انهيءَ رستي جي اوهان کي خبر

آهي. ” ⑤ تنهن تي توما کيس چيو ته ”اي خداوند! اسان کي خبر نه آهي ته تون ڪيڏانهن وڃي رهيو آهين، سو اسان کي انهيءَ رستي جي خبر ڪيئن پوندي؟“ ⑥ عيسيٰ کيس ورائيو ته ”رستوم سچ ۽ زندگي آءُ آهيان. منهنجي وسيلي کان سواءِ ڪوبه ٻي تائين پهچي نه ٿو سگهي. ④ جيڪڏهن اوهين مون کي سڃاڻو ٿا ته منهنجي ٻيءَ کي به سڃاڻيندا. اڄ کان وٺي اوهين کيس سڃاڻو ٿا ۽ کيس ڏٺو به اٿو.“

⑧ تنهن تي فلپس چيس ته ”اي خداوند! اسان کي ٻيءَ ڏيکار. بس اهو ئي اسان کي گهرجي.“ ⑨ عيسيٰ چيس ته ”اي فلپس! هيترو وقت آءُ اوهان سان هوس ته به اوهين مون کي نه ٿا سڃاڻو؟ جنهن به مون کي ڏٺو آهي تنهن ٻيءَ کي ڏٺو آهي. پوءِ تون ڪيئن ٿو چوين ته ’اسان کي ٻيءَ ڏيکار؟‘ ⑩ ڇا تو کي يقين نه آهي ته آءُ ٻيءَ ۾ آهيان ۽ ٻيءَ مون ۾ آهي؟ جيڪي ڳالهيون آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو سي پاڻ ئي ڪين ٿو ٻڌايان، پر ٻيءَ جيڪو مون ۾ رهي ٿو سو پنهنجا ڪم پاڻ ڪري ٿو. ⑪ مون تي يقين ڪريو ته آءُ ٻيءَ ۾ آهيان ۽ ٻيءَ مون ۾ آهي. جيڪڏهن ائين يقين نه ٿا ڪريو ته هي ڪم جيڪي آءُ ڪري رهيو آهيان، تن جي ڪري يقين ڪريو. ⑫ آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جيڪو مون تي ايمان آڻيندو سو به اهڙا ئي ڪم ڪندو جهڙا آءُ ڪري رهيو آهيان، بلڪ انهن کان به وڏا ڪم ڪندو، ڇاڪاڻ ته آءُ وڃي ٻيءَ وٽ ئي رهندس. ⑬ اوهين منهنجي نالي تي جيڪي به گهرندا سو آءُ ڪندس ته جيئن ٻيءَ جو جلوو پٽ جي معرفت ظاهر ٿئي. ⑭ اوهين منهنجي نالي تي جيڪي به مون کان گهرندا سو آءُ ڪندس.“

پاک روح جي موڪلڻ جو واعدو

⑮ ”جيڪڏهن اوهين سچ پچ مون سان پيار ڪريو ٿا، ته اوهين منهنجن حڪمن تي به عمل ڪندا. ⑯ آءُ ٻيءَ کي عرض ڪندس ۽ هو اوهان کي هڪ ٻيو مددگار ڏيندو جيڪو هميشه اوهان سان رهندو، ⑰ يعني سچ جو پاک روح. دنيا هن کي حاصل ڪري نه ٿي سگهي، ڇاڪاڻ ته دنيا کيس نه ڏسي ٿي ۽ نه وري سڃاڻي ٿي. پر اوهين کيس سڃاڻو ٿا، ڇاڪاڻ ته هو اوهان سان رهي ٿو ۽ اوهان ۾ هوندو.“

۱۸) آءُ اوهان کي یتیم ڪري ڇڏي نه ويندس، آءُ ضرور موٽي ايندس.
 ۱۹) باقي ٿورو وقت آهي ۽ پوءِ دنيا مون کي وڌيڪ نه ڏسندي، پر اوهين
 مون کي ڏسندا. آءُ زنده آهيان تنهنڪري اوهين به زنده هوندا. ۲۰) جڏهن
 اهو ڏينهن ايندو تڏهن اوهان کي خبر پوندي ته آءُ پنهنجي پيءُ ۾ آهيان ۽
 اوهين مون ۾ ۽ آءُ اوهان ۾ آهيان.

۲۱) جنهن کي منهنجن حڪمن جي خبر آهي ۽ هو انهن تي عمل ڪري
 ٿو سو ئي مون سان پيار ڪري ٿو. جيڪو مون سان پيار ڪري ٿو، تنهن
 سان منهنجو پيءُ پيار ڪندو ۽ آءُ به انهيءَ سان پيار ڪندس ۽ مٿس پاڻ ظاهر
 ڪندس. ۲۲) يهوداه اسڪريوتي نه، بلڪ ٻي يهوداه عيسيٰ کي چيو ته ”اي
 خداوند! ڇا جي ڪري اوهين اسان تي پاڻ ظاهر ڪندا ۽ نه دنيا تي؟“
 ۲۳) تنهن تي عيسيٰ کيس ورائيو ته ”جيڪو مون سان پيار ڪري ٿو سو منهنجي
 ڪلام تي عمل ڪندو. منهنجو پيءُ هن سان پيار ڪندو، آءُ ۽ منهنجو پيءُ
 هن وٽ اينداسون ۽ ساڻس گڏجي رهنداسون. ۲۴) جيڪو مون سان پيار نه ٿو
 ڪري سو منهنجي ڪلام تي عمل نه ٿو ڪري ۽ ڪلام جيڪو اوهان ٻڌو
 آهي، سو منهنجو نه آهي پر اهو پيءُ جو آهي جنهن مون کي موڪليو آهي.“

۲۵) مون اهي ڳالهيون اوهان سان رهي اوهان کي ٻڌايون آهن. ۲۶) پر
 مددگار يعني پاڪ روح، جنهن کي پيءُ منهنجي نالي موڪليندو، سو اوهان
 کي سڀ ڳالهيون سيکاريندو ۽ اوهان کي اهي ڳالهيون ياد ڏياريندو رهندو
 جيڪي مون اوهان کي چيون آهن. ۲۷) آءُ اوهان کي اطمينان ڏيئي ٿو وڃان،
 بلڪ اوهان کي پنهنجو اطمينان ڏيان ٿو. اهڙو نه ٿو ڏيان جهڙو دنيا ڏئي ٿي.
 اوهين پنهنجي دل ۾ پريشان نه ٿيو ۽ نڪي ڊڄو. ۲۸) اوهان مون کي هي
 چوندي ٻڌو هو ته ’آءُ وڃي رهيو آهيان پر اوهان وٽ موٽي ايندس‘، جيڪڏهن
 اوهان جو مون سان پيار هجي ها ته جيڪر خوش ٿيو ها جو آءُ پيءُ وٽ وڃي
 رهيو آهيان، ڇاڪاڻ ته پيءُ مون کان وڏو آهي. ۲۹) هن ڳالهه جي ٿيڻ کان اڳ
 ۾ ئي مون اوهان کي ٻڌائي ڇڏيو آهي ته جڏهن ائين ٿئي ته اوهين ايمان
 آڻجو. ۳۰) هن کان پوءِ آءُ اوهان سان وڌيڪ نه ڳالهائيندس، ڇاڪاڻ جو ۱) هن
 دنيا جو سردار اچي رهيو آهي. هن جو مون تي ڪوبه اختيار نه آهي. ۳۱) پر

۱) هن دنيا جو سردار: يعني شيطان

اهو انهيءَ لاءِ ٿئي ٿو ته جيئن دنيا کي خبر پوي ته آءُ پيءُ سان پيار ڪريان ٿو ۽ جيئن پيءُ مون کي حڪم ڏنو آهي تيئن ئي ڪريان ٿو. هائي هلو ته هتان هلون.“

عيسيٰ ڊاڪ جي سڃي ول

۱۵ ① عيسيٰ وڌيڪ چيو ته ”آءُ ڊاڪ جي سڃي ول آهيان ۽ منهنجو پيءُ باغائي آهي. ② مون ۾ جيڪا ٿاري ميوو نه ٿي جهلي تنهن کي هو ڪڍي ڇڏي ٿو. پر جيڪا ٿاري ميوو جهلي ٿي تنهن کي هو چانگي ٿو ته جيئن اها وڌيڪ ميوو ڏئي. ③ جيڪو ڪلام مون اوهان کي ٻڌايو آهي، تنهن جي ڪري اوهين اڳي ئي پاڪ ٿيا آهيو. ④ اوهين مون سان گڏجي هڪ ٿي رهو ۽ آءُ اوهان سان گڏجي هڪ ٿي رهندس. تيستائين ڪابه ٿاري ميوو نه ٿي جهلي، جيستائين اها ول ۾ نه ٿي رهي. اهڙيءَ طرح اوهين به ميوو نه ٿا جهلي سگهو جيستائين مون ۾ نه رهو.

⑤ آءُ ڊاڪ جي ول آهيان ۽ اوهين منهنجون ٿاريون آهيو. جيڪوبه مون ۾ رهي ٿو آءُ انهيءَ ۾ رهان ٿو، سو ئي گهڻو ميوو جهليندو، ڇاڪاڻ ته اوهين مون کان سواءِ ڪجهه به ڪري نه ٿا سگهو. ⑥ جيڪو مون ۾ نه رهندو سو ٿاريءَ وانگر وڍي اڇلايو ويندو، جيڪو سڪي ويندو. پوءِ اهڙيون ٿاريون ميڙي گڏ ڪري باهه ۾ وڌيون وينديون ۽ اهي سڙي وينديون. ⑦ جيڪڏهن اوهين مون ۾ رهو ۽ منهنجون ڳالهيون اوهان ۾ رهن ته پوءِ جيڪي وڻيو سو گهرو، اوهان کي اهو ملندو. ⑧ اوهان جي گهڻي ميوي جهلڻ مان ثابت ٿيندو ته اوهين منهنجا شاگرد آهيو ۽ انهيءَ ڳالهه مان منهنجي پيءُ جو جلوو ظاهر ٿئي ٿو. ⑨ جيئن پيءُ مون سان پيار ڪيو آهي، تيئن مون به اوهان سان پيار ڪيو آهي. هائي اوهين منهنجي پيار ۾ رهو. ⑩ جيڪڏهن اوهين منهنجن حڪمن تي عمل ڪندا ته اوهين منهنجي پيار ۾ رهندا، جهڙيءَ طرح مون پنهنجي پيءُ جي حڪمن تي عمل ڪيو آهي ۽ سندس پيار ۾ رهان ٿو.

⑪ مون اهي ڳالهيون انهيءَ ڪري اوهان کي ٻڌايون آهن ته جيئن منهنجي خوشي اوهان ۾ هجي ۽ اوهان جي خوشي پوري ٿئي. ⑫ اهو ئي منهنجو

حڪم آهي ته اوهين هڪٻئي سان پيار ڪريو جيئن مون اوهان سان پيار ڪيو آهي. (۱۳) انهيءَ کان وڌيڪ ڪوبه پيار ڪونهي جو ماڻهو پنهنجي جان دوستن لاءِ ڏئي. (۱۴) جن ڳالهين جو مون اوهان کي حڪم ڏنو آهي، تن تي جيڪڏهن عمل ڪريو ته اوهين منهنجا دوست آهيو. (۱۵) هن کان پوءِ آءُ اوهان کي نوڪر نه سڏيندس، ڇاڪاڻ ته نوڪر کي خبر نه هوندي آهي ته سندس مالڪ ڇا ڪري رهيو آهي. پر مون اوهان کي دوست ڪري سڏيو آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪي ڳالهيون مون پنهنجي پيءُ کان ٻڌيون آهن سي سڀ اوهان کي ٻڌايون اٿم. (۱۶) اوهان مون کي ڪين چونڊيو آهي، پر مون اوهان کي چونڊيو آهي ۽ انهيءَ لاءِ مقرر ڪيو آهي ته وڃي اهڙو ميوو جهليو جيڪو هميشه هلي. پوءِ اوهين جيڪوبه پيءُ کان منهنجي نالي تي گهرندا سو هو اوهان کي ڏيندو. (۱۷) آءُ اوهان کي اهو حڪم ٿو ڏيان ته هڪٻئي سان پيار ڪريو.

دنيا شاگردن کان نفرت ڪري ٿي

(۱۸) ”جيڪڏهن دنيا اوهان کان نفرت ڪري ٿي ته اوهان کي ياد رکڻ گهرجي ته انهيءَ پهريائين مون کان به نفرت ڪئي هئي. (۱۹) جيڪڏهن اوهين دنيا جا هجو ها ته جيڪر دنيا اوهان سان پنهنجن جهڙو پيار ڪري ها. پر جيئن ته اوهين دنيا جا نه آهيو مگر مون اوهان کي دنيا مان چونڊي ڪڍيو آهي، تنهنڪري دنيا اوهان کان نفرت ڪري ٿي. (۲۰) جيڪو مون اوهان کي ٻڌايو آهي سو ياد رکو ته ڪوبه غلام مالڪ کان وڏو نه آهي. جيڪڏهن انهن مون کي ستايو آهي ته اوهان کي به ستائيندا. جيڪڏهن انهن منهنجي تعليم تي عمل ڪيو آهي ته اوهان جي تعليم تي به عمل ڪندا. (۲۱) پر اهي سڀ ڳالهيون اهي منهنجي نالي جي ڪري اوهان سان ڪندا، ڇاڪاڻ ته اهي انهيءَ کي نه ٿا سڃاڻن جنهن مون کي موڪليو آهي. (۲۲) جيڪڏهن آءُ نه اچان ها ۽ ڪين اهي ڳالهيون نه ٻڌايان ها ته اهي ڏوهاري نه ٿين ها. پر هاڻي ڪين پنهنجن ڏوهن لاءِ ڪوبه بهانو نه آهي. (۲۳) جيڪو مون کان نفرت ڪري ٿو، سو منهنجي پيءُ کان به نفرت ڪري ٿو. (۲۴) جيڪي ڪم ٻئي ڪنهن به نه

ڪيا آهن، سي جيڪڏهن آءُ انهن ۾ نه ڪريان ها ته پوءِ اهي ڏوهاري نه ٿين ها. پر هاڻي ته انهن منهنجا ڪم ڏنا آهن، تنهن هوندي به مون کان ۽ منهنجي پيءُ کان نفرت ڪئي اٿن. (۲۵) پر اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيڪي سندن شريعت ۾ لکيل آهي سو پورو ٿئي ته 'انهن مون کان ناحق نفرت ڪئي آهي'.
 (۲۶) پر اهو مددگار ايندو جيڪو آءُ پيءُ وٽان اوهان ڏانهن موڪليندس، يعني سچ جو پاڪ روح، جيڪو پيءُ مان نڪري ٿو سو مون بابت شاهدي ڏيندو. (۲۷) اوهين پڻ منهنجي شاهدي ڏيندا، ڇاڪاڻ ته اوهين شروعات کان وٺي مون سان گڏ رهيا آهيو.

۱۶
 ① اهي سڀ ڳالهيون مون اوهان کي انهيءَ لاءِ ٻڌايون آهن ته جيئن اوهين گمراهه نه ٿيو. (۲) اهي اوهان کي عبادت خانن مان ڪڍي ڇڏيندا ۽ اهو به وقت ايندو جڏهن ڪو اوهان کي ماري وجهندو ته اهو ائين سمجهندو ته 'آءُ خدا جي خدمت ٿو ڪريان'. (۳) اهي هي ڪم انهيءَ ڪري ڪندا، ڇاڪاڻ ته اوهان نه پيءُ کي ۽ نڪي مون کي سڃاتو آهي. (۴) پر مون اهي ڳالهيون اوهان کي ٻڌايون آهن، انهيءَ لاءِ ته جڏهن اها گهڙي اچي ته اوهين ياد ڪريو ته مون انهن بابت اڳيئي اوهان کي ٻڌائي ڇڏيو هو."

پاڪ روح جو ڪم

"مون اهي ڳالهيون شروعات ۾ اوهان کي نه ٻڌايون، ڇاڪاڻ ته آءُ اوهان سان هوس. (۵) هاڻي آءُ انهيءَ ڏانهن وڃي رهيو آهيان جنهن مون کي موڪليو آهي. پر اڃا تائين اوهان مان ڪنهن به مون کان اهو نه پڇيو آهي ته 'تون ڪيڏانهن وڃي رهيو آهين؟' (۶) منهنجي هنن ڳالهين ٻڌائڻ جي ڪري اوهين ڏک سان پرڃي ويا آهيو. (۷) پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهان لاءِ اهو وڌيڪ چڱو آهي ته آءُ هليو وڃان، جيڪڏهن آءُ نه ويندس ته اهو مددگار اوهان وٽ نه ايندو. پر جيڪڏهن آءُ ويندس ته پوءِ هن کي اوهان ڏانهن ضرور موڪليندس. (۸) جڏهن هو ايندو تڏهن سچيءَ دنيا کي گناهه سڃاڻيءَ ۽ انصاف جي نسبت ڏوهاري ٺهرائيندو: (۹) گناهه جي نسبت هيئن جو ماڻهو مون تي ايمان نه ٿا آڻين، (۱۰) سڃاڻيءَ جي نسبت هيئن جو آءُ پنهنجي

ٻيءَ ڏانهن وڃي رهيو آهيان، تنهنڪري اوهين مون کي وڌيڪ نه ڏسندا ۱۱ ۽ انصاف جي نسبت هيئن جو ^{۱۱} دنيا جي سردار جو فيصلو ٿي چڪو آهي. ۱۲) مون کي اڃا اوهان سان گهڻيون ئي ڳالهيون ڪرڻيون آهن، پر هاڻي اوهين سهي ڪين سگهندا. ۱۳) جڏهن سچ جو پاڪ روح ايندو، تڏهن هو اوهان کي سموري سچ ڏانهن وٺي ويندو. هو پنهنجي طرفان ڪجهه به نه ڳالهائيندو، پر جيڪي ڳالهيون ٻڌندو سي ئي چوندو ۽ جيڪي ٿيو آهي سو هو اوهان کي کولي ٻڌائيندو. ۱۴) هو منهنجو جلوو ظاهر ڪندو، ڇاڪاڻ ته منهنجون ڳالهيون اوهان کي کولي ٻڌائيندو. ۱۵) جيڪي ڪجهه منهنجي پيءُ جو آهي سو منهنجو آهي. اهو ئي سبب آهي جو مون اوهان کي چيو ته پاڪ روح منهنجون ڳالهيون اوهان کي کولي ٻڌائيندو.

خوشي ۽ غم

۱۶) ”ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڪين ڏسندا ۽ وري ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڏسندا.“ ۱۷) تڏهن سندس شاگردن مان ڪي پاڻ ۾ چوڻ لڳا ته ”هن جو مطلب ڇا آهي جو هو اسان کي چوي ٿو ته ’ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڪين ڏسندا ۽ وري ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڏسندا؟‘ هو هيئن به چوي ٿو ته ’اهو انهيءَ ڪري جو آءُ پنهنجي پيءُ وٽ وڃي رهيو آهيان.‘ ۱۸) انهيءَ ٿوريءَ دير جو مطلب ڇا آهي؟ اسان کي ته انهن ڳالهين جي خبر نه ٿي پوي.“ ۱۹) عيسيٰ ڄاتو پئي ته سندس شاگرد ڪائس هن بابت پڇڻ گهرن ٿا، سو کين چيائين ته ”ڇهه اوهين هڪٻئي کان اهو پڇي رهيا آهيو جيڪو مون چيو ته ’ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڪين ڏسندا ۽ وري ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڏسندا؟‘ ۲۰) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهين روئندا ۽ پٽيندا پر دنيا خوش ٿيندي. اوهان کي ڏک ٿيندو پر اوهان جو ڏک خوشيءَ ۾ بدلجي ويندو. ۲۱) جڏهن عورت ٻار ڄڻ تي هوندي آهي تڏهن هو سورن ۾ هوندي آهي، ڇاڪاڻ جو اها هن جي لاءِ

^{۱۱} دنيا جي سردار: يعني شيطان

سورن جي گهڙي آهي. پر جڏهن ٻار جڙيندي آهي تڏهن ڪائس سڀ سور وسري ويندا آهن، ڇاڪاڻ جو هو خوش ٿيندي آهي ته هن هڪ ٻار کي دنيا ۾ جنم ڏنو آهي. (۲۲) اوهان سان به ائين ئي ٿيندو. هاڻي اوهان جي سورن جو وقت آهي. پر آءُ اوهان سان وري ضرور ملندس. پوءِ اوهين ڏاڍا خوش ٿيندا ۽ اوهان جي اها خوشي اوهان کان ڪوبه ڪسي نه سگهندو.

(۲۳) جڏهن اهو ڏينهن ايندو تڏهن اوهين مون کان ڪجهه به نه گهرندا. پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته پيءُ اوهان کي اهو سڀ ڪجهه ڏيندو، جيڪو اوهين ڪائس منهنجي نالي تي گهرندا. (۲۴) هن وقت تائين اوهان منهنجي نالي تي ڪي به ڪين گهريو آهي، سو گهرو ته مليو، ته جيئن اوهان جي خوشي پوري ٿئي.

دنيا تي فتح

(۲۵) ”هن وقت تائين مون اوهان کي اهي ڳالهون مثالن ۾ پئي ٻڌايون آهي، پر اهو وقت ايندو جڏهن آءُ اوهان سان مثالن ۾ نه ڳالهائيندس، پر اوهان سان پيءُ بابت صاف صاف ڳالهائيندس. (۲۶) انهيءَ ڏينهن اوهين منهنجي نالي تي گهرندا. آءُ اوهان کي نه ٿو چوان ته اوهان لاءِ ڪو پيءُ کي سوال ڪندس، ڇاڪاڻ جو پيءُ پاڻ اوهان سان انهيءَ لاءِ پيار ڪري ٿو جو اوهان مون سان پيار ڪيو آهي ۽ ايمان آندو اٿو ته آءُ پيءُ وٽان آيو آهيان. (۲۸) آءُ پيءُ وٽان نڪري دنيا ۾ آيس ۽ هاڻي دنيا کي ڇڏي پيءُ ڏانهن موٽي وڃان ٿو.“

(۲۹) تنهن تي شاگردن کيس چيو ته ”هاڻي ته اوهين صاف صاف ڳالهائي رهيا آهيو ۽ مثالن ۾ نه ٿا ڳالهائيو. (۳۰) هاڻي اسين ڄاڻون ٿا ته اوهان کي سڀني ڳالهين جي خبر آهي ۽ ضروري نه آهي ته اوهان کان ڪو سوال جواب ڪيو وڃي. انهيءَ سبب جو اسان ايمان آندو آهي ته اوهين خدا وٽان آيا آهيو.“

(۳۱) تنهن تي عيسيٰ کين ورائيو ته ”ڇا اوهين هاڻي ايمان آڻيو ٿا؟ (۳۲) ته پوءِ ڏسو، اها گهڙي اچي رهي آهي، بلڪ اچي پهتي آهي جڏهن اوهين سڀني ڇڙوڇڙ ٿي ويندا ۽ هر ڪو پنهنجي پنهنجي گهر هليو ويندو ۽ مون کي اڪيلو ڇڏي ڏيندا. پر حقيقت ۾ آءُ اڪيلو نه آهيان، ڇاڪاڻ ته پيءُ مون سان گڏ آهي. (۳۳) مون اهي ڳالهون اوهان کي انهيءَ لاءِ ٻڌايون آهن ته جيئن مون سان

گذجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهان کي اطمینان ملي. هن دنيا ۾ اوهان کي ڏک ملندا پر دلجاءِ ڪريو جو مون دنيا تي فتح حاصل ڪئي آهي.

شاگردن لاءِ دعا

۱ انهن ڳالهين ڪرڻ کانپوءِ عيسيٰ آسمان ڏانهن نھاري چيو ته ”اي بابا! اها گهڙي آئي آهي. هاڻي تون پنهنجي فرزند جو جلوو ظاهر ڪر ته فرزند تنهنجو جلوو ظاهر ڪري. ۲ چالاءِ جو تو کيس سڀني ماڻهن تي اختيار ڏنو آهي ته هو انهن کي دائمي زندگي بخشي جيڪي تو کيس ڏنا آهن. ۳ دائمي زندگي اها آهي ته اهي تو هڪ سچي خدا کي ۽ مون عيسيٰ مسيح کي سڃاڻين، جنهن کي تو موڪليو آهي. ۴ جيڪو ڪم تو مون کي ڪرڻ لاءِ ڏنو هوم سو مون پورو ڪري تنهنجو جلوو دنيا تي ظاهر ڪيو آهي. ۵ اي بابا! هاڻي پنهنجي حضور ۾ مون کي اهو جلوو بخش جيڪو دنيا جي پيدا ٿيڻ کان اڳ مون کي تو سان گڏ هو. ۶ دنيا مان جيڪي ماڻهو تو مون کي ڏنا هئا، تن تي مون تو کي ظاهر ڪيو آهي. اهي تنهنجا هئا ۽ تو ئي مون کي ڏنا آهن. انهن تنهنجي ڪلام تي عمل ڪيو آهي. ۷ انهن کي هاڻي اها خبر آهي ته جيڪي ڪجهه تو مون کي ڏنو آهي سو سڀ تو وٽان ئي آهي. ۸ چالاءِ جو ڪلام جو تو مون کي ڏنو سو مون انهن کي ڏنو آهي ۽ انهن اهو قبول ڪيو آهي. انهن کي پڪ آهي ته آءُ تو وٽان آيو آهيان ۽ ايمان آندو اٿن ته تو ئي مون کي موڪليو آهي. ۹ آءُ انهن لاءِ دعا گهران ٿو. دنيا لاءِ دعا نه ٿو گهران پر انهن ماڻهن لاءِ جيڪي تو مون کي ڏنا، چاڪاڻ ته اهي تنهنجا آهن. ۱۰ جيڪي ڪجهه مون وٽ آهي سو تنهنجو آهي ۽ جيڪي ڪجهه تو وٽ آهي سو منهنجو آهي ۽ انهن جي وسيلي منهنجو جلوو ظاهر ٿيو آهي. ۱۱ هاڻي آءُ تو ڏانهن اچي رهيو آهيان ۽ دنيا ۾ وڌيڪ نه رهندس، پر اهي اڃا دنيا ۾ رهندا. اي پاڪ بابا! انهن کي پنهنجي انهيءَ نالي جي قدرت سان سلامت رک جيڪو تو مون کي ڏنو انهيءَ لاءِ ته اهي گذجي هڪ ٿي وڃن، جيئن تون ۽ آءُ هڪ آهيون. ۱۲ جيستائين آءُ انهن سان گڏ هوس، تيستائين تنهنجي انهيءَ

نالي جي قدرت سان جيڪو تو مون کي ڏنو آهي، کين سلامت رکندو آيو آهيان. مون انهن جي سنڀال ڪئي آهي. جيڪو برباد ٿيو هو تنهن کان سواءِ ٻيو ڪوبه منجهائن برباد نه ٿيو آهي، ته جيئن پاڪ لکت پوري ٿئي. ⑬ هاڻي آءُ تو وٽ اچي رهيو آهيان. پر جيستائين آءُ دنيا ۾ آهيان تيستائين اهي ڳالهيون انهيءَ لاءِ ٻڌايان ٿو ته جيئن انهن جي دلين ۾ منهنجي خوشي پوري ٿئي. ⑭ مون انهن کي تنهنجو ڪلام ڏنو آهي ۽ دنيا انهن کان نفرت ڪري ٿي، ڇاڪاڻ جو جيئن آءُ دنيا جو نه آهيان تيئن اهي به دنيا جا نه آهن. ⑮ منهنجي دعا اها نه آهي ته تون کين دنيا مان ڪڍي وٺ، پر اها دعا آهي ته کين انهيءَ بچڙيءَ کان بچاءِ. ⑯ جيئن آءُ دنيا جو نه آهيان تيئن اهي به دنيا جا نه آهن. ⑰ انهن کي سچ جي وسيلي مخصوص ڪر. تنهنجو ڪلام سچ آهي. ⑱ جيئن تو مون کي دنيا ۾ موڪليو آهي تيئن مون به انهن کي دنيا ۾ موڪليو آهي. ⑲ انهن جي خاطر آءُ پاڻ کي مخصوص ٿو ڪريان ته جيئن اهي سچ جي وسيلي تو لاءِ مخصوص ڪيا وڃن.

⑳ آءُ رڳو انهن لاءِ دعا نه ٿو گهران، پر انهن لاءِ به دعا گهران ٿو جيڪي سندن تعليم جي وسيلي مون تي ايمان آڻيندا، ㉑ انهيءَ لاءِ ته اهي سڀ گڏجي هڪ ٿين. اي بابا! شل اهي اسان ۾ اهڙيءَ طرح گڏجي هڪ ٿين جهڙيءَ طرح تون مون ۾ آهين ۽ آءُ تو ۾ آهيان، ته جيئن دنيا ايمان آڻي ته تو مون کي موڪليو آهي. ㉒ اهو جلوهو جو تو مون کي ڏنو آهي سو مون کين ڏنو آهي ته جيئن اهي گڏجي هڪ ٿين جهڙيءَ طرح اسين پاڻ ۾ هڪ آهيون. ㉓ يعني آءُ انهن ۾ آهيان ۽ تون مون ۾ ته جيئن اهي پوريءَ طرح پاڻ ۾ هڪ ٿي وڃن. اهڙيءَ طرح دنيا کي خبر پوي ته تو مون کي موڪليو آهي ۽ تون انهن سان ايترو پيار ڪرين ٿو جيترو تو مون سان ڪيو آهي.

㉔ اي بابا! منهنجي مرضي آهي ته جيڪي تو مون کي ڏنا آهن سي جتي آءُ آهيان اتي مون سان گڏ هجن، ته جيئن اهي اهو جلوهو ڏسن جو تو مون کي ڏنو آهي، ڇاڪاڻ جو تو دنيا جي پيدا ٿيڻ کان اڳ به مون سان پيار ڪيو. ㉕ اي سچا بابا! دنيا تو کي نه سڃاتو پر مون تو کي سڃاتو آهي ۽ هنن کي اها خبر آهي ته تو مون کي موڪليو آهي. ㉖ مون تو کي انهن تي ظاهر ڪيو

آهي ۽ اڃا به ڪنڊس، انهيءَ لاءِ ته جيڪو پيار تو مون سان ڪيو آهي سو انهن ۾ هجي ۽ آءُ به انهن ۾ هجان.“

عيسيٰ جو گرفتار ٿيڻ

(متي ۲۶:۴-۵۶، مرقس ۱۴:۴۳-۵۰، لوقا ۲۲:۴۰-۵۳)

۱۸ ① جڏهن عيسيٰ اها دعا گهري چڪو تڏهن پنهنجن شاگردن سان گڏ قدرون جي نئن مان لنگهي هُن پر ويو. اتي هڪڙو باغ هو جنهن ۾ هو پنهنجن شاگردن سميت داخل ٿيو. ② يهوداه دغاباز کي انهيءَ هنڌ جي خبر هئي، ڇاڪاڻ ته عيسيٰ ڪيترائي دفعا پنهنجن شاگردن سان گڏ اوڏانهن ويو هو. ③ سو يهوداه پاڻ سان گڏ رومي سپاهين جي پلٽ ۽ ڪجهه هيڪل جا پهريدار جيڪي سردار ڪاهن ۽ فريسين موڪليا هئا، سي وٺي انهيءَ باغ ۾ آيو. انهن وٽ هٿيار هئا ۽ کين هٿن ۾ مشعلون ۽ شمعون هئا. ④ عيسيٰ کي سڀ خبر هئي ته ساڻس ڇا ٿيو آهي، سو هو ڪجهه قدم اڳتي وڌي کانئن پڇڻ لڳو ته ”اوهين ڪنهن کي ڳولي رهيا آهيو؟“ ⑤ انهن ورائيس ته ”عيسيٰ ناصريءَ کي.“ تنهن تي هن چين ته ”اهو ته آءُ آهيان.“ يهوداه دغاباز انهن سان گڏ بيٺو هو. ⑥ جڏهن عيسيٰ چيو ته ”اهو ته آءُ آهيان،“ تڏهن اهي پوئتي هٽي زمين تي ڪري پيا. ⑦ وري عيسيٰ کانئن پڇيو ته ”ڪنهن کي ڳولي رهيا آهيو؟“ انهن چيو ته ”عيسيٰ ناصريءَ کي.“ ⑧ عيسيٰ چيو ته ”مون ته اوهان کي ٻڌايو ته اهو آءُ آهيان. جيڪڏهن اوهين مون کي ڳولي رهيا آهيو ته پوءِ هنن ماڻهن کي ڇڏيو ته وڃن.“ ⑨ هن اهو انهيءَ لاءِ چيو ته جيڪو اڳي چيو هئائين سو پورو ٿئي ته ”اي بابا! تو جيڪي مون کي ڏنا هئا تن مان مون هڪ به نه وڃايو آهي.“ ⑩ شمعون پطرس کي ترار هئي، جيڪا ڪڍي هن وڌي سردار ڪاهن جي نوڪر کي هڻي ۽ سندس ساڄو ڪن ڪڍي وڌائين. انهيءَ نوڪر جو نالو ملخس هو. ⑪ تنهن تي عيسيٰ پطرس کي چيو ته ”پنهنجي ترار ورائي مياڻ ۾ وجهه. ڇا آءُ اهو پيالو نه پيئان جيڪو پيءُ مون کي پيئڻ لاءِ ڏنو آهي؟“

⑫ سپاهين جي پلٽڻ ۽ سندن عملدار ۽ يهودين جي پهريدارن عيسيٰ کي گرفتار ڪيو ۽ کيس ٻڌي قابو ڪيائون. ⑬ اهي پهريائين کيس حنا وٽ وٺي ويا. هو قائفاهو جو شهر هو جيڪو انهيءَ سال جو وڏو سردار ڪاهن هو. ⑭ هي اهو قائفاهو جنهن يهودي اڳواڻن کي اها صلاح ڏني هئي ته اهو بهتر ٿيندو جو هڪ ماڻهو سڄيءَ قوم لاءِ مري.

پطرس جو عيسيٰ بابت انڪار ڪرڻ

(متي ۲۶: ۶۹-۷۰، مرقس ۱۴: ۶۶-۶۸، لوقا ۲۲: ۵۵-۵۷)

⑮ شمعون پطرس هڪ ٻئي شاگرد سان گڏ عيسيٰ جي پٺيان هلندو پئي ويو. انهيءَ ٻئي شاگرد جي وڏي سردار ڪاهن سان واقفيت هئي، سو هو عيسيٰ سان گڏ سردار ڪاهن جي گهر جي اڳڻ ۾ اندر ويو. ⑯ پطرس دروازي جي ٻاهران ئي بيٺو رهيو. اهو پيو شاگرد جنهن جي وڏي سردار ڪاهن سان واقفيت هئي سو موٽي ٻاهر آيو ۽ دربان چوڪريءَ کي چئي پطرس کي اندر وٺي آيو. ⑰ دربان چوڪريءَ پطرس کي چيو ته ”ڇا تون انهيءَ ماڻهوءَ جي شاگردن مان نه آهين؟“ تنهن تي پطرس ورائيو ته ”آءٌ نه آهيان.“

⑱ انهيءَ مهل ڏاڍو سٺو پئي پيو، سو نوڪرن ۽ پهريدارن ڪوئلن جي باهه کڻي ٻاري هئي ۽ ان جي چوڌاري بيٺي پاڻ کي سيڪيائون. پطرس به انهن سان گڏ بيٺي پاڻ کي سيڪيو.

وڏي سردار ڪاهن جي عيسيٰ کان پڇا

(متي ۲۶: ۵۹-۶۶، مرقس ۱۴: ۵۵-۶۴، لوقا ۲۲: ۶۶-۷۱)

⑲ پوءِ وڏو سردار ڪاهن عيسيٰ کان سندس شاگردن ۽ تعليم بابت پڇڻ لڳو. ⑳ عيسيٰ ورائيس ته ”مون هميشه دنيا سان ڪليو ڪلايو ڳالهايو آهي. مون عبادت خانن ۽ هيڪل ۾ تعليم ڏني آهي، جتي سڀ يهودي اچي گڏ ٿيندا آهن. مون ڪابه ڳالهه ڳجهي نه چئي آهي، ㉑ ته پوءِ اوهين مون کان ڇو پڇي رهيا آهيو؟ انهن ماڻهن کان پڇو جن منهنجون ڳالهيون ٻڌيون آهن. انهن کي خبر آهي ته مون ڇا چيو آهي.“ ㉒ جڏهن عيسيٰ هي چيو

ته ڀرسان بيٺل پهريدارن مان هڪڙي سندس منهن تي چمات هڻي چيس ته ”وڏي سردار ڪاهن کي ائين ٿو جواب ڏين.“ (۲۳) تنهن تي عيسيٰ ورائيس ته ”جيڪڏهن مون ڪا غلط ڳالهه ڪئي هجي ته اها هت سڀني کي ٻڌاءِ. پر جيڪڏهن مون سچ چيو آهي ته پوءِ تون مون کي چوڻو مارين؟“ (۲۴) پوءِ حنا کيس ٻڌل حالت ۾ ئي وڏي سردار ڪاهن قافلا ڏانهن ڏياري موڪليو.

پطرس جو وري عيسيٰ بابت انڪار ڪرڻ

(متي ۱: ۲۶-۲۷، مرقس ۱۴: ۶۹-۷۲، لوقا ۲۲: ۵۸-۶۲)

(۲۵) شمعون پطرس اڃا تائين اتي بيٺي پاڻ کي سيڪيو. سو ٻين کانئس پڇيو ته ”ڇا تون انهيءَ ماڻهوءَ جي شاگردن مان نه آهين؟“ پر پطرس انڪار ڪندي چيو ته ”آءُ نه آهيان.“ (۲۶) تنهن تي وڏي سردار ڪاهن جي هڪڙي نوڪر جنهن جي مائٽ جو ڪن پطرس ڪپيو هوم تنهن چيو ته ”مون تو کي هُن ماڻهوءَ سان گڏ باغ ۾ ڪين ڏٺو هو؟“ (۲۷) پطرس وري به انڪار ڪيو ۽ انهيءَ دم هڪڙي ڪڪڙ بانگ ڏني.

عيسيٰ پلاطس جي اڳيان

(متي ۱: ۲۷-۲۸، مرقس ۱۵: ۱۵-۱۶، لوقا ۲۳: ۱-۵)

(۲۸) ٻئي ڏينهن صبح جو عيسيٰ کي قافلا جي گهر کان رومي گورنر پلاطس جي محلات ۾ آندو ويو. يهودي اڳواڻ محلات جي انٽر نه ويا، انهيءَ لاءِ ته اهي پنهنجي شريعت جي رسم موجب پليت نه ٿين ۽ عيد فصح جي ماني ڪاڻڻ جهڙا رهن. (۲۹) سو پلاطس ٻاهر نڪري آيو ۽ کانئن پڇيائين ته ”اوهين هن ماڻهوءَ تي ڪهڙي تهمت ٿا هڻو؟“ (۳۰) تنهن تي انهن ورائيو ته ”جيڪڏهن هي ڏوهاري نه هجي ها ته اسين کيس اوهان جي حوالي نه ڪريون ها.“ (۳۱) پلاطس کين چيو ته ”اوهين پاڻ هن کي وٺي وڃو ۽ پنهنجي شريعت موجب سندس فيصلو ڪريو.“ يهودي اڳواڻن ورائيو ته ”اسان کي اختياري مليل نه آهي ته ڪنهن ماڻهوءَ کي موت جي سزا ڏيون.“ (۳۲) اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته عيسيٰ جهڙي نموني پنهنجي موت بابت ٻڌايو هو سو پورو ٿئي. (۳۳) پلاطس

محلات ۾ اندر موٽي ويو ۽ عيسيٰ کي گهرايائين. هُن کائس پڇيو ته ”ڇا تون يهودين جو بادشاهه آهين؟“ (۳۳) عيسيٰ ورائيو ته ”هي سوال توهين پاڻ ٿا ڪريو يا ڪنهن ٻئي مون بابت اوهان کي ٻڌايو آهي؟“ (۳۴) پلاطس ورائيو ته ”ڇا تون مون کي يهودي ٿو سمجهين؟ تنهنجي قوم وارن ۽ سردار ڪاهنن تو کي منهنجي حوالي ڪيو آهي. تو ڪيو ڇا آهي؟“ (۳۵) عيسيٰ ورائيو ته ”منهنجي بادشاهت هن دنيا جي نه آهي. جيڪڏهن اها هن دنيا جي هجي ها ته جيڪر منهنجا نوڪر وڙهن هاءِ انهيءَ لاءِ ته آءُ يهودين جي حوالي نه ڪيو وڃان. پر منهنجي بادشاهت هن دنيا جي نه آهي.“ (۳۶) تنهن تي پلاطس چيس ته ”پوءِ ڇا تون بادشاهه آهين؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”اهو ته اوهين پاڻ ٿا چئو ته آءُ بادشاهه آهيان. آءُ انهيءَ مقصد لاءِ ڄاڻس ۽ هن دنيا ۾ آيس ته رڳو سچ جي شاهدي ڏيان. جيڪوبه سچ جي پاسي آهي سو منهنجو آواز ٻڌي ٿو.“ (۳۷) تنهن تي پلاطس پڇيس ته ”سچ ڇا آهي؟“

عيسيٰ لاءِ موت جي فتويٰ

(متي ۱۵: ۲۷-۳۱، مرقس ۶: ۱۵-۲۰، لوقا ۱۳: ۲۳-۲۵)

پوءِ پلاطس ٻاهر نڪري يهودي اڳواڻن وٽ آيو ۽ کين چيائين ته ”مون کي ته هن ۾ ڪوبه ڏوهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي. (۳۹) هاڻ جيئن ته اوهان جي رسم موجب هر سال عيد فصح جي موقعي تي آءُ اوهان جي خاطر هڪڙو قيدي آزاد ڪندو آهيان، سو جيڪڏهن اوهان جي مرضي ٿئي ته آءُ اوهان جي خاطر هن يهودين جي بادشاهه کي آزاد ڪريان؟“ (۴۰) پر انهن وڏي واڪي چيو ته ”نه انهيءَ کي نه پر برابر کي آزاد ڪريو.“ برابر هڪ ڌاڙيل هو.

۱ تڏهن پلاطس عيسيٰ کي چهڪ هڻايا. (۲) سپاهين ڪنڊن جو تاج ٺاهي عيسيٰ جي مٿي تي رکيو. انهن کيس واڱڻائي رنگ جا ڪپڙا پهرايائين. (۳) ۽ وٽس ڦري ڦري اچي چوڻ لڳا ته ”سلام، اي يهودين جا بادشاهه!“ ان کان علاوه هنن کيس منهن تي چماتون به هنيون.

۴ پلاطس هڪ دفعو وري ٻاهر آيو ۽ ماڻهن کي چيائين ته ”اجهوم آءُ هن کي ٻاهر اوهان وٽ وٺي ٿو اچان ته جيئن اوهان کي خبر پوي ته مون کي منجهس ڪوبه ڏوهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي.“ (۵) پوءِ عيسيٰ انهيءَ ڪنڊن

جي تاج ۽ واڱڻائي ڪپڙن سان ٻاهر آيو ۽ پلاطس کين چيو ته ”اِجهوم هي آهي اهو ماڻهو.“ ⑥ جڏهن سردار ڪاهنن ۽ پهريدارن عيسيٰ کي ڏٺو ته اهي واکا ڪري چوڻ لڳا ته ”هن کي صليب تي چاڙهيو صليب تي.“ پر پلاطس چين ته ”اوهين پاڻ وٺي وڃي صليب تي چاڙهيو. مون کي ته هن ۾ ڪوبه ڏوهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي.“ ⑦ تنهن تي انهن ماڻهن زور ڀري چيو ته ”اسان کي شريعت آهي ۽ ان موجب هو موت جي لائق آهي، چالاءِ جو هن خدا جو فرزند هجڻ جي دعويٰ ڪئي آهي.“

⑧ جڏهن پلاطس اهو ٻڌو ته هيڪاري اچي ڊپ ورتس ⑨ ۽ محلات ۾ موٽي هليو ويو. هن عيسيٰ کان پڇيو ته ”تون ڪٿان جو آهين؟“ پر عيسيٰ کيس ڪوبه جواب نه ڏنو. ⑩ تنهن تي پلاطس چيس ته ”ڇا تون مون سان نه ٿو ڳالهائڻ چاهين؟ ياد رک، مون کي اها اختياري مليل آهي ته تو کي آزاد ڪريان يا صليب تي چاڙهايان.“ ⑪ عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪڏهن تو کي خدا جي طرفان اهو اختيار مليل نه هجي ها ته تنهنجو ڪو زور مون تي نه هلي ها. سو جنهن ماڻهو مون کي تنهنجي حوالي ڪيو آهي سو تو کان وڏو ڏوهدار آهي.“ ⑫ انهيءَ کان پوءِ پلاطس جي اها ڪوشش هئي ته عيسيٰ کي ڇڏي ڏئي پر اهي ماڻهو واکا ڪندا رهيا ته ”جيڪڏهن اوهان هن ماڻهو کي ڇڏي ڏنو ته اوهين قيصر جا سڄڻ نه آهيو. جيڪوبه پاڻ کي بادشاهه ٿو سڏائي سو قيصر جي خلاف آهي.“ ⑬ جڏهن پلاطس اهو ٻڌو تڏهن هو عيسيٰ کي ٻاهر وٺي آيو ۽ جنهن جاءِ کي ”پٿريلو ٿلهو“ چوندا آهن ۽ عبرانيءَ ۾ ”گبٽا“ سڏيندا آهن، تنهن جاءِ تي رکيل عدالت جي ڪرسيءَ تي اچي ويٺو.

⑭ اهو عيد فصح جي ⑮ تياريءَ جو ڏينهن هو ۽ منجهند جو وقت هو. پلاطس انهن ماڻهن کي چيو ته ”اِجهوم هي آهي اوهان جو بادشاهه.“ ⑯ پر انهن وڏي واڪي چيو ته ”وٺي وڃونس، وٺي وڃونس ۽ وڃي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هٽوس.“ تنهن تي پلاطس انهن کان پڇيو ته ”ڇا آءُ اوهان جي بادشاهه کي صليب تي چاڙهيان؟“ سردار ڪاهنن ورائيو ته ”قيصر کان

⑮ تياريءَ جو ڏينهن: هن مان مراد سبت يا ڪنهن عيد جي ڏينهن کان اڳ وارو ڏينهن آهي. ان ڏينهن يهودي کاڌو وغيره تيار ڪندا هئا، چوٽه ٻئي ڏينهن سبت يعني آرام جو يا وڏو ڏينهن هوندو هو.

سواءِ اسان جو پيو ڪوبه بادشاهه نه آهي.“ (۱۶) تڏهن پلاطس عيسيٰ کي انهن جي حوالي ڪري ڇڏيو.

عيسيٰ کي صليب تي ڪوڪا هڻڻ

(متي ۲۷: ۳۲-۳۴، مرقس ۱۵: ۲۱-۲۲، لوقا ۲۳: ۲۶-۲۷)

پوءِ سپاهي عيسيٰ کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻڻ لاءِ وٺي ويا. (۱۷) هو پاڻ پنهنجو صليب کڻي انهيءَ جاءِ تي آيو جنهن کي عبرانيءَ ۾ ”گلگتا“ يعني ”ڪوپريءَ واري جاءِ“ سڏيندا آهن. (۱۸) اتي هنن کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا ۽ ساڻس گڏ ٻن ٻين ماڻهن کي به صليب تي چاڙهيائون. هڪڙي کي هڪ پاسي ۽ ٻئي کي ٻئي پاسي ۽ وچ ۾ عيسيٰ کي. (۱۹) پلاطس هڪ سرنامو لکائي صليب تي هڻائي ڇڏيو، جنهن تي لکيل هو ته ”عيسيٰ ناصري، يهودين جو بادشاهه.“ (۲۰) ڪيترن ئي يهودين اهو سرنامو پڙهيو ۽ چاڪاڻ ته جنهن جاءِ تي عيسيٰ کي صليب تي چاڙهيو هئائون سا جاءِ شهر جي ويجهو هئي. اهي حرف عبراني، لاطيني ۽ يوناني ٻولين ۾ لکيل هئا. (۲۱) يهودين جي سردار ڪاهن پلاطس وٽ اعتراض ڪيو ته ”ائين نه لکايو ته ’يهودين جو بادشاهه‘ پر هين لکايو ته ’هن ماڻهو يهودين جي بادشاهه هجڻ جي دعويٰ ڪئي هئي.““ (۲۲) تنهن تي پلاطس ورائين ته ”جيڪو مون لکايو سو لکايو.“ (۲۳) پوءِ سپاهي جڏهن عيسيٰ کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻي چڪا ته سندس ڪپڙن کي ڪٿي چار حصا ڪيائون، هر ڪنهن لاءِ هڪ حصو. پوءِ جو به ڪيائون، جيڪو اڻ سبيل هو ۽ مٿي کان وٺي هيٺ تائين سڄوئي هڪڙي ڪپڙي جو ٺهيل هو. (۲۴) تنهنڪري سپاهين پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته ’جبي کي ڦاڙيون نه ٿا پر ٺڪا ٿا وجهون ته اهو ڪنهن جو ٿو ٿئي.‘ اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيئن پاڪ لکت پوري ٿئي، جنهن ۾ لکيل آهي ته

”انهن منهنجا ڪپڙا پاڻ ۾ ورهائي ڪيا
۽ منهنجي جبي لاءِ ٺڪا وڌائون.“

تنهنڪري سپاهين ائين ڪيو.

(۲۵) عيسيٰ جي صليب جي ڀرسان سندس ماءُ ۽ ماسي، ڪلوپاس جي

زال مريم ۽ مريم مگداليني بينيون هيون. ②۶ جڏهن عيسيٰ پنهنجي ماءُ ۽ انهيءَ شاگرد کي جنهن سان سندس پيار هوم اتي ڀرسان بيٺل ڏٺو ته هن پنهنجي ماءُ کي چيو ته ”امام هي تنهنجو پٽ آهي.“ ②۷ ۽ انهيءَ شاگرد کي چيائين ته ”هيءُ تنهنجي ماءُ آهي.“ انهيءَ ئي ڏينهن اهو شاگرد کيس پنهنجي گهر رهائڻ لاءِ وٺي ويو.

عيسيٰ جو موت

(متي ۲۷: ۴۵-۵۶، مرقس ۱۵: ۲۳-۴۱، لوقا ۲۳: ۴۴-۴۹)

②۸ عيسيٰ ڄاتو ته هاڻي هر ڳالهه پوري ٿي چڪي آهي ۽ پوءِ پاڪ لکت کي پوري ڪرڻ لاءِ هن چيو ته ”مون کي اڃ لڳي آهي.“ ②۹ اتي هڪڙو تان ڪوڙي مٽي سان ڀريل رکيو هو. تنهن مان انهن سپاهين فوم جهڙي هڪ شيءِ ڀري زوفا جي ڪاٺيءَ تي رکي کيس چوسڻ لاءِ ڏني. ③۰ عيسيٰ ڪوڙي مٽي وٺي چيو ته ”هاڻي پورو ٿيو.“ پوءِ سندس ڪنڌ لڙڪي پيو ۽ دم ڏنائين.

عيسيٰ جي پاسي ۾ نيزو هڻڻ

③۱ اهو ٽياريءَ جو ڏينهن هو ۽ ايندڙ ڏينهن يهودين لاءِ خاص سبت جو ڏينهن هو. تنهنڪري انهن نه ٿي چاهيو ته لاش صليب تي تنگيل رهن. سو انهن پلاطس کي عرض ڪيو ته ”صليب وارن جون تنگون پگيون وڃن ۽ لاشا صليب تان لاٿا وڃن.“ ③۲ تنهن تي سپاهي آيا ۽ جيڪي عيسيٰ سان گڏ صليب تي تنگيل هئا تن مان پهريائين هڪڙي جون تنگون پگائون ۽ پوءِ ٻئي جون. ③۳ پر جڏهن عيسيٰ وٽ آيا ۽ ڏٺائون ته هن اڳ ۾ ئي دم ڏنو آهي، تڏهن سندس تنگون نه پگائون. ③۴ پوءِ سپاهين مان هڪڙي عيسيٰ جي پاسي ۾ نيزو هنيو ته هڪدم رت ۽ پاڻي نڪري آيو. ③۵ جنهن ماڻهوءَ اهو ڏٺو تنهن شاهدي ڏني آهي ۽ سندس شاهدي سچي آهي. هن کي خبر آهي ته هو سچ ٿو چوي ۽ اها شاهدي انهيءَ لاءِ ڏني ٿو ته جيئن اوهين به ايمان آڻيو. ③۶ اهو

① ٽياريءَ جو ڏينهن: ڏسو آيت ۱۴.

انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيئن پاڪ لکت پوري ٿئي جنهن ۾ لکيل آهي ته
 ”هن جو هڪڙو به هڏو نه پڇندو.“

③۷ وري بي لکت ۾ آهي ته

”ماڻهو انهيءَ ڏانهن ڏسندڙا

جنهن کي نيزو هنيو هئائون.“

عيسيٰ جو ڪفن دفن

(متي ۲۷:۵۷-۶۱، مرقس ۱۵:۴۲-۴۷، لوقا ۲۳:۵۰-۵۶)

③۸ تنهن کان پوءِ ارٿيا وارو يوسف، جيڪو يهودي اڳواڻن جي ڊپ ڪري
 گجهيءَ طرح عيسيٰ جو شاگرد هوم سو پلاطس وٽ آيو ۽ کيس عرض ڪيائين
 ته ”مون کي عيسيٰ جو لاش ڪٿي وڃڻ جي موڪل ڏيو.“ پلاطس کيس
 موڪل ڏني. پوءِ هو اتي آيو ۽ لاش ڪٿي هليو ويو. ③۹ هن سان نيڪديمس
 گڏجي ويو. هي اهو ماڻهو هو جنهن اڳ ۾ عيسيٰ سان رات جو ملاقات
 ڪئي هئي. نيڪديمس مُر ۽ عود ملائي ڪٿي آيو، جنهن جي تور اٽڪل
 چاليهه ڪلوگرام هئي. ④۰ پوءِ جيئن يهودين ۾ دفن ڪرڻ جي رسم آهي تيئن
 انهن به عيسيٰ جي لاش کي خوشبوءِ لڳائي ڪفن ۾ ويڙهيو. ④۱ جتي عيسيٰ
 کي صليب تي چاڙهيو ويو هوم اتي هڪڙو باغ هو. انهيءَ باغ ۾ غار واري
 هڪڙي نئين قبر کوٽيل هئي جنهن ۾ اڃا تائين ڪنهن کي به دفن نه ڪيو
 ويو هو. ④۲ جيئن ته انهيءَ ڏينهن يهودين جي ٽياريءَ جو ڏينهن هو تنهنڪري
 عيسيٰ کي ڪٿي اتي ئي دفن ڪيائون، ڇاڪاڻ ته اها قبر ويجهي هئي.

عيسيٰ جو وري جيئرو ٿيڻ

(متي ۱۰:۲۸-۸، مرقس ۱۶:۱-۸، لوقا ۲۴:۱-۱۲)

① آچر جي ڏينهن صبح جو سویر اڃا اوندهه ئي هئي ته مريم
 مگدليني قبر تي آئي، ڇا ڏسي ته قبر جي منهن تان پٿر پري هٿيو

۲۰

① تياريءَ جو ڏينهن: ڏسو آيت ۱۴.

٢) سو هوڏوڙندي شمعون پطرس ۽ انهيءَ ٻي شاگرد وٽ آئي، جنهن سان عيسيٰ جو پيار هو ۽ کين چيائين ته ”اهي خداوند کي قبر مان کڻي ويا آهن ۽ خبر نه آهي ته کيس الائجي ڪئي وڃي رکيو اٿن.“ ٣) تنهن تي پطرس ۽ اهو ٻيو شاگرد قبر ڏانهن روانا ٿيا. ٤) اهي ٻئي گڏ ڊوڙڻ لڳا، پر اهو ٻيو شاگرد پطرس کان اڳي تڪڙو نڪري ويو ۽ پطرس کان پهريائين قبر تي پهتو. ٥) هن نوڙي قبر ۾ نهاريو ۽ ڏٺائين ته ڪفن پيو آهي. پر هو قبر ۾ اندر گهڙي نه ويو. ٦) هن کان پوءِ شمعون پطرس به پهتو ۽ هو سڌو قبر ۾ گهڙي ويو جتي ڪفن پيل ڏٺائين. ٧) ان کان علاوه هن اهو رومال به اتي پيل ڏٺو، جيڪو عيسيٰ جي مٿي تي ويڙهيل هو. پر اهو ٻئي هنڌ جدا ويڙهيو پيو هو. ٨) تنهن کان پوءِ اهو ٻيو شاگرد، جيڪو پطرس کان اڳي قبر تي پهتو هو، سو به قبر ۾ گهڙي ويو. هن سڀ ڪجهه ڏٺو ۽ ايمان آندائين. ٩) شاگردن اڃا تائين اها پاڪ لکت نه سمجهي هئي ته عيسيٰ کي مٿن مان جيئرو ٿي اٿو هو. ١٠) پوءِ اهي شاگرد موتي پنهنجي پنهنجي گهر هليا ويا.

مريم مگدلينيءَ کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۲۸:۹-۱۰، مرقس ۱۶:۹-۱۱)

١١) مريم قبر جي ٻاهران بيٺي رنو. روئندي روئندي هن نوڙي قبر ۾ نهاريو ١٢) ۽ ڏٺائين ته ٻه ملائڪ نوراني پوشاڪ سان انهيءَ جاءِ تي ويٺا آهن جتي عيسيٰ جو ميت رکيل هو. هڪ سيرانديءَ کان ۽ ٻيو پيرانديءَ کان ويٺو هو. ١٣) انهن پڇيس ته ”اي مائي! روئين ڇو ٿي؟“ هن ورائيو ته ”اهي منهنجي خداوند کي کڻي هليا ويا آهن ۽ خبر ئي ڪانهي ته کيس ڪٿي وڃي رکيو اٿن.“ ١٤) هن ائين چئي اڃا پٺيان نهاريو ته عيسيٰ کي اتي بيٺل ڏٺائين، پر سڃاتائين ڪين ته هو ڪو عيسيٰ آهي. ١٥) عيسيٰ چيس ته ”اي مائي! ڇو ٿي روئين؟ ڪنهن کي ٿي ڳولين؟“ مريم سمجهيو ته هي ڪو باغ جو مالهي آهي، سو چيائين ته ”سائين! جيڪڏهن تون هن کي هتان کڻي ويو هجين ته پلائي ڪري ٻڌاءِ ته کيس ڪٿي وڃي رکيو اٿئي، ته آءُ وڃي اتان کڻي اچانس.“ ١٦) عيسيٰ چيس ته ”مريم!“ تنهن تي مريم ڦري عبرانيءَ ۾ چيس ته ”ربوني!“ يعني ”اي منهنجا استاد!“ ١٧) عيسيٰ کيس چيو ته ”مون کي

هت نه لاءِ چاڪاڻ ته آءُ اڃا مٿي پيءُ وٽ موتي نه ويو آهيان. پر تون منهنجن پائرن وٽ وڃ ۽ کين ٻڌاءِ ته آءُ مٿي موتي وڃان ٿو پنهنجي پيءُ ۽ اوهان جي پيءُ ڏانهن، پنهنجي خدا ۽ اوهان جي خدا ڏانهن.“ (۱۸) پوءِ مريم مگدلينيءَ اچي شاگردن کي اها ڳالهه ٻڌائي ته ”مون خداوند کي ڏٺو آهي.“ هن کين اهي ڳالهيون به ٻڌايون جيڪي خداوند ساڻس ڪيون هيون.

شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۲۸:۱۶-۲۰، مرقس ۱۶:۱۴-۱۸، لوقا ۲۴:۳۶-۴۹)

(۱۹) انهيءَ ساڳئي آچر جي ڏينهن شام جو جڏهن شاگرد يهودي اڳواڻن جي ڊپ کان در دروازا بند ڪيو ويٺا هئا ته عيسيٰ اچي سندن وچ ۾ بيٺو ۽ چيائين ته ”سلام.“ (۲۰) ائين چوڻ کان پوءِ هن شاگردن کي پنهنجا هٿ ۽ پاسو ڏيکاريو. تنهن تي عيسيٰ کي سڃاڻيندي ئي شاگرد خوشيءَ ۾ پر جي ويا. (۲۱) تڏهن عيسيٰ وري چين ته ”سلام، جيئن پيءُ مون کي موڪليو آهي، تيئن آءُ به اوهان کي ٿو موڪريان.“ (۲۲) هن ائين چئي مٿن ڦوڪيو ۽ چيائين ته ”وٺو هي پاڪ روح.“ (۲۳) جيڪڏهن اوهين ماڻهن جا گناهه معاف ڪري ڇڏيندا ته کين معاف ڪيو ويندو، پر جيڪڏهن اوهين انهن کي معاف نه ڪندا ته کين معاف نه ڪيو ويندو.“

توما کي ڏيکاري ڏيڻ

(۲۴) توما انهن ٻارهن شاگردن مان هڪڙو هو جنهن کي جاڙو به سڏيندا هئا، سو عيسيٰ جي اچڻ مهل شاگردن سان گڏ نه هو. (۲۵) اهو جڏهن آيو ته ٻين شاگردن ٻڌايس ته ”اسان خداوند کي ڏٺو آهي.“ تنهن تي هن چيو ته ”جيستائين آءُ سندس هٿن ۾ ڪوڪن جا نشان نه ڏسندس ۽ ڪوڪن جي نشانن ۾ پنهنجي آڱر نه وجهندس ۽ سندس پاسي ۾ هٿ نه وجهندس، تيستائين آءُ اصل ڪونه مڃيندس.“

(۲۶) هفتي کان پوءِ شاگرد وري گهر ۾ گڏ ويٺا هئا. هن پيري توما به ساڻن گڏ ويٺو هو ۽ گهر جا در دروازا بند هئا ته عيسيٰ اچي سندن وچ ۾ بيٺو ۽

چيائين ته ”سلام.“ ۲۷ پوءِ هن توما کي چيو ته ”اڄ ۽ پنهنجي آگر هيڏانهن ڪري منهنجا هٿ ڏس ۽ پنهنجو هٿ هيڏانهن منهنجي پاسي ۾ وجهه. بي ايمان نه ٿي پر ايمان آڻ.“ ۲۸ تنهن تي توما چيس ته ”اي منهنجا خداوند! اي منهنجا خدا!“ ۲۹ عيسيٰ چيس ته ”تو مون کي ڏٺو آهي، تنهنڪري ايمان آندو اٿيئي. پر سڳورا آهن اهي جيڪي ڏسڻ کان سواءِ ئي ايمان ٿا آڻين.“

هن ڪتاب جو مقصد

۳۰ شاگردن جي روبرو عيسيٰ پيا به ڪيترائي معجزا ڪيا، جيڪي هن ڪتاب ۾ لکيل نه آهن. ۳۱ پر اهي انهيءَ لاءِ لکيل آهن ته جيئن اوهين ايمان آڻيو ته عيسيٰ ئي مسيح ۽ خدا جو فرزند آهي ۽ اهڙي ايمان آڻڻ سان اوهان کي هن جي نالي ۾ زندگي ملي.

ستن شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

۲۱ ۱ هن کان پوءِ عيسيٰ وري پنهنجن شاگردن کي گليل ڍنڍ جي ڪناري تي ڏيکاري ڏني. اهو هن طرح ٿيو ته ۲ شمعون پطرس، توما جنهن کي جاڙو به سڏيندا هئا، گليل جي قانا شهر وارو نٿن ايل، زبديءَ جا پٽ يعقوب ۽ يوحنا ۽ ۳ ٻه ٻيا به شاگرد پاڻ ۾ گڏ وينا هئا. ۴ تڏهن شمعون پطرس پين کي چيو ته ”آءُ مڇي مارڻ وڃان ٿو.“ تنهن تي پين شاگردن چيس ته ”اسين به تو سان گڏجي ٿا هلون.“ پوءِ اهي وڃي ٻيڙيءَ ۾ چڙهيا، پر انهيءَ رات ڪابه مڇي هٿ نه لڳن. ۵ جڏهن ڏينهن ٿيڻ تي هو ته عيسيٰ اچي ڪناري تي بيٺو، پر شاگردن نه سڃاتو ته هو ڪو عيسيٰ آهي. ۶ پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اي جوانو! ڇا اوهان کي ڪجهه مليو؟“ هنن ورائيس ته ”ڪجهه به نه.“ ۷ هن انهن کي چيو ته ”پنهنجو چار ٻيڙيءَ جي ساڄي پاسي وجهو ته اوهان کي ڪجهه ملندو.“ تنهن تي انهن چار ٻيڙيءَ ۾ وڌو ۽ ايتريون ته مڇيون اچي ڦاٿيون جو اهي چڪي به نه پيا سگهن. ۸ پوءِ انهيءَ شاگرد جنهن سان عيسيٰ جو پيار هوم تنهن پطرس کي چيو ته ”اڙي، خداوند اٿيئي.“ جڏهن شمعون پطرس ٻڌو ته ”اهو خداوند آهي.“ تڏهن جيئن ته هو

پنيءَ اگهاڙو هوم سو قميص چيله سان ٻڌندو مسيح سان ملڻ لاءِ هڪدم پاڻيءَ ۾ ٽپي پيو. ⑧ پر ٻيا شاگرد ٻيڙيءَ ۾ ئي مڇين سان ڀريل چار چڪيندا آيا، چالاڪيءَ جو اهي سڪيءَ کان ايترو پري ڪين هئا، رڳو هڪ سو ميٽرن جو ويڇو هو. ⑨ جڏهن اهي سڪيءَ تي پهتا ته انهن ڪوئلن جي باهه تي مڇي پيل ڏٺي ۽ اتي ماني به رکي هئي. ⑩ پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”جيڪي مڇيون ماريون اٿو تن مان ڪجهه کڻي اچو.“ ⑪ تنهن تي شمعون پطرس ٻيڙيءَ تي چڙهي ويو ۽ اهو چار سڪيءَ تي گهلي آيو، جيڪو وڏين مڇين سان ڀريل هو. چار ۾ ڪل هڪ سو ٽيونجاهه مڇيون هيون. جيتوڻيڪ ايتريون مڇيون هيون ته به چار نه ٿي ٿٺو. ⑫ پوءِ عيسيٰ کين چيو ته ”اچي نيرن ڪريو.“ پر شاگردن مان ڪنهن کي به همت نه ٿي جو کڻي پڇيس ته ”تون ڪير آهين؟“ ڇاڪاڻ ته انهن کي خبر هئي ته هو خداوند آهي. ⑬ پوءِ عيسيٰ آيو ۽ ماني کڻي انهن کي ڏنائين ۽ کين مڇي به ڏنائين. ⑭ اهو ٽيون دفعو هو جو عيسيٰ پنهنجي جيئري ٿي اٿڻ کان پوءِ شاگردن کي ڏيکاري ڏني هئي.

منهنجن رڍن کي چار

⑮ نيرن ڪرڻ کان پوءِ عيسيٰ شمعون پطرس کي چيو ته ”اي شمعون، يوحنا ڇا پٽ! ڇا تون مون سان هنن کان وڌيڪ پيار ڪرين ٿو؟“ هن وراڻيو ته ”هائو خداوند! تو کي خبر آهي ته آءُ تو سان پيار ڪريان ٿو.“ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”منهنجن گهڻن کي وڃي چار.“ ⑯ وري پيو دفعو عيسيٰ هن کي چيو ته ”اي شمعون، يوحنا ڇا پٽ! ڇا تون مون سان پيار ڪرين ٿو؟“ هن وراڻيو ته ”هائو خداوند، تو کي خبر آهي ته آءُ تو سان پيار ڪريان ٿو.“ تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”منهنجن رڍن جي سنڀال ڪج.“ ⑰ وري ٽيون دفعو هن چيس ته ”اي شمعون، يوحنا ڇا پٽ! ڇا تون مون سان پيار ڪرين ٿو؟“ تنهن تي پطرس کي ڏک ٿيو، چالاڪيءَ جو هن ٽيون دفعو کيس چيو هو ته ”ڇا تون مون سان پيار ڪرين ٿو.“ پوءِ پطرس چيس ته ”اي خداوند! تو کي سڀني ڳالهين جي خبر آهي ۽ تون چڱيءَ طرح ڄاڻين ٿو ته آءُ تو سان پيار ڪريان ٿو.“ عيسيٰ چيس ته ”پوءِ منهنجن رڍن کي وڃي چار.“ ⑱ آءُ تو کي سڄ ٿو ٻڌايان ته جڏهن تون جوان هئين ته پنهنجو سندرو پاڻ ٻڌندو هئين ۽ جيڏانهن

تو کي وٽندو هو اوڏانهن گهمندو ڦرندو هئین. پر جڏهن تون پوڙهو ٿيندين تڏهن پنهنجا هٿ ڊگهيري ندين ۽ ڪو پيو تو کي چيلهه سان سندرو ٻڌي اوڏانهن وٺي ويندو جيڏانهن وڃڻ لاءِ تنهنجي دل نه چوندي.“ (۱۹) هن چوڻ مان عيسيٰ جو مطلب اهو هو ته پطرس ڪهڙي طرح دنيا مان لاڏاڻو ڪري خدا جو جلوو ظاهر ڪندو. پوءِ عيسيٰ چيس ته ”منهنجي پٺيان اچ.“

عيسيٰ ۽ بيا شاگرد

(۲۰) پطرس پٺ ورائي ڏنو ته اهو شاگرد جنهن سان عيسيٰ جو پيار هوم سو پٺيان پيو اچي. انهيءَ شاگرد رات جي ماني کائڻ مهل به سندس سيني تي ٽيڪ ڏيئي پڇيو هوس ته ”خداوند! اهو ڪير آهي جيڪو تو کي پڪڙائيندو؟“ (۲۱) پطرس جڏهن هن کي ڏٺو تڏهن چيائين ته ”اي خداوند! هن جو ڪهڙو حال ٿيندو؟“ (۲۲) عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪڏهن آءُ چاهيان ته هي ايستائين جيئرو رهي جيستائين آءُ موٽي نه اچان، ته تنهن ۾ تنهنجو ڪهڙو واسطو؟ تون منهنجي پٺيان اچ.“ (۲۳) ان کان پوءِ سڀني ايمان وارن ۾ اها ڳالهه مشهور ٿي ويئي ته اهو شاگرد ڪڏهن به نه مرنديو. جيتوڻيڪ عيسيٰ انهيءَ شاگرد کي ائين ڪونه چيو هو ته ”تون مرندين ئي ڪونه.“ پر هيئن چيو هئائين ته ”جيڪڏهن آءُ چاهيان ته هي ايستائين جيئرو رهي جيستائين آءُ موٽي نه اچان ته تنهن ۾ تنهنجو ڪهڙو واسطو.“

(۲۴) هي اهو شاگرد آهي جيڪو انهن ڳالهين جي شاهدي ٿو ڏئي ۽ اهي ڳالهيون لکيون به اٿس ۽ اسان کي خبر آهي ته سندس شاهدي سچي آهي.

پڄاڻي

(۲۵) ٻيون به گهڻيون ئي ڳالهيون آهن جيڪي عيسيٰ کيون هيون. اهي جيڪڏهن هڪڙي هڪڙي ڪري ويهي لکجن ها ته آءُ سمجهان ٿو ته ايترا ته ڪتاب لکجي وڃن ها جو هوند دنيا ۾ نه سمائجي سگهن ها.